
Yitik Mevsim

YİTİK MEVSİM

YİTİK MEVSİM

ZEYNEP KAYADELEN

YİTİK MEVSİM

Editör
Kalender YILDIZ

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN
978-605-5510-10-7

Yayın Numarası
273

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası Sarnıç Yolu Üzeri No: 7
Gaziemir/İZMİR
Tel: (0232) 252 20 96
Aralık 2010

Genel Dağıtım
Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL
Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Kaynak Yayınları
Bulgurlu Mahallesi Bağcılar Caddesi No: 1
34696 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 522 11 44 Faks: (0216) 522 11 78
www.kaynakyayinlari.com.tr

– 1 –

Uçsuz bucaksız kum denizi… Kumdan başka savuracağı bir şey olmayan hırçın bir rüzgar… Zeminden olabildiğince uzaklaşmış kavruk gökyüzü ve gökle yer arasında sıkışmış bir kız… Çıplak ayakları kumlara bata çıka ilerliyor, yüzü kum rengini almış, kirpiklerine kum birikmiş, uzun saçları kum dolmuş… Nerede olduğunu bilmiyor, nereye gittiğini merak etmiyor, sadece yürüyor, yürüyordu… Bazen durup, nerede olduğunu henüz fark etmiş gibi bakıyor, sonra yorgun bacakları tekrar hareketleniyordu… Ne kumlar bitiyor, ne kız duruyor, ne de rüzgar susuyordu.

Gül, uyandı doğrulup yatağına oturdu. Gördüğü rüyayı düşündü. Aynı rüyayı kaçıncı görüşüydü bu? Kalktı, terasa çıktı. Rüyasındaki kız gibi etrafına baktı. Uçsuz bucaksız denizi, şehri, gökyüzünü seyretti. "Kum yolculuğundan ne farkı var hayatının?" sorusu hançer gibi saplandı sırtına. "Nereye gittiğini ne istediğini bilmeden, zamanı arşınlamıyor musun?" diye devam etti içindeki ses. Hançeri, saplandığı yerde döndürdü.

...

Sessizliği yırtan zil sesiyle irkildi. Terliklerini giyip, yürüdü. Kapıyı açtı. Eşikte, alt katta oturan komşu teyze duruyordu. Kenara çekilip kadına yol verdi. Sabiha Teyze:

– Amcan isteyip duruyordu erkenden yapıp kurtuldum, dedi.

Peçeteyle örtülü, börekle dolu bakır tabağı Gül'e gösterip yoluna devam etti:

– Böreği diyorum, erkenden yapıp kurtuldum, Amcan isteyip duruyordu.

– İyi olmuş, diye kekeledi Gül.

İhtiyar kadının açık kalmış ve sulanmış yaraya benzeyen gözlerinden biri, devamlı akıyordu. Mutfak önlüğünün cebinden çıkardığı kocaman gri mendile burnunu silerken:

– Baban görünmüyor kaç zamandır.

Gül'den cevap alamayınca tekrarladı:

– Baban diyorum görünmüyor.

– Evet birkaç gündür yok, dedi Gül.

İhtiyar kadın, ebeveyni çocuğa karşı mazur gösterme telaşıyla:

– Baba olmak kolay değil, dedikten sonra, tabağı mutfağa bırakıp kapıya doğru yürüdü:

– Ocakta yemeğim var, sabahtan yapınca iyi oluyor.

Gül:

– Börek için teşekkür ederim, dedi.

– Ocakta dedim yemeğim var, sabahtan yapınca iyi oluyor.

"Cümleleri tekrarladığının farkında değil. İhtiyarlayınca ben de mi böyle olacağım?" endişesi Gül'ün zihnine batıp zihnini acıttı…

Sabiha Teyze günün kalanını dolduracak daha önemli işleri olanların telaşıyla, her söylediğini birkaç kere tekrarlardı. Oysa bütün hayatı mutfakta ve bahçede geçip gitmişti bile… Gündelik işlerde o kadar titizleşmişti ki ertesi günün yemeği için soğanı akşamdan doğrar, sebzeleri günler öncesinden temizleyip hazır ederdi.

– Amcanla ben aşağıdayız, hiç korkma, deyip çıktı Sabiha Teyze.

– Teşekkür ederim teyze, dedi Gül.

Yaşlı kadının tenine sinmiş yemek kokusu, sahibinin peşinden yetişen köpek gibi kayboldu.

Gül salona yürüdü. Bacaklarını toplayıp denize nazır koltuğuna oturdu. Ne düşüneceğini bilmeden daldığı düşünceler arasında mahsur kalakaldı.

Uçsuz bucaksız denizin ortasında çırpınan birinin, yön tayin etme gibi bir problemi olmasa gerekti. Ne yana yüzerse yüzsün, karadan önce kuvvetinin tükeneceğine emin kişiydi Gül. Boğulmak o kadar kötü olmayabilir miydi? Ciğerlerini dolduran suya karşı koymaktan vazgeçmek üzere olduğunu düşündü. Gözlerini yumdu…

Uzunca boylu, gür saçlı, buğday tenliydi. Gür saçlarını at kuyruğu toplardı. Biçimli kaşlarını annesinden

aldığını söylerlerdi. O ise annesinden değil, ninesinden aldığını düşünürdü, her nesi varsa.

İyi bir okuldan mezun olmuştu. Gençlik güneşinin yakamozları ışıldıyordu, teninde. Görünenden ötesine karşı ciddi bir merakı vardı. Açılmayan perdeye düşman olmuş seyirci gibiydi... Bir beklediği vardı... Ateşler içinde çırpınarak bekliyor, perdenin arkasından belirecek müjdeyi kolluyordu...

Akşamlar biriktirirdi koleksiyonunda, bir de seherler... Günbatımlarını kendisi, seherleri, ninesi için severdi. Dünyayı dolaşmak, "en ilginç" bilmem nesi olan ülkeleri görmek isterdi. At sırtında rüzgarla yarışırdı.

Sonra Ömer çıkageldi. Ömer'in gelişinden önce, pamuk ipliğiyle de olsa dünyayla bağı vardı. Öyle değil de böyle yaşamak istiyordu, hayatı. Dört mevsimdi senesi, bahar gelince çiçekleniyordu, bahçesi... Sanki dünyayla var olmuş dağlar gibi, hiç unutulmamış hatıra gibi, hep varmış gibi geldi Ömer. "Ben hep seninleydim, sen hiç bensiz olmadın ki!" der gibi, geldi. Bütünleşip bir oldular... Sevda mevsimi indi üzerlerine. Gül'ün "Ben seni bekliyormuşum!" hayreti, sevinç ırmağında aktı gitti. Sevda mevsimi, rengiyle kokusuyla değiştirdi bütün her şeyini... Büyülendi zaman, masallaştı mekan...

Ömer'le birlikteyken, sevdiğini daha bir sever, sevemediğini görmezden gelir olmuştu! Sanki, dünya içindeki kötüleri ve kötülükleri, Ömer'in hürmetine affetmişti! "Hayatı çekilir kılan" sırrı bulduğuna öyle inanmıştı ki! Ya sonra? Hiç beklenmedik bir anda gelen Ömer hiç beklenmedik bir anda gitmişti. Ölüm

ülkesine yolcuğu ani olmuştu, bütün ölümler gibi! Bütün ölümlüler gibi, kaçınılmaz olana düşmüştü yolu. Trafik kazası, demişlerdi. "Mezarı, uzakta olan memleketine kazıldı." bilgisinden başkasına ulaşamamıştı, Gül. Hem ulaşsa ne olacaktı? Ulaşmak istediği, ulaşılmaza gittikten sonra...

Bir olduktan sonra ayrılmak, bölünüp parçalanmak demekti. Parçalandı, lime lime oldu yüreği... O günden sonra Gül eski Gül değildi. Sevginin terk ettiği günler rengini kaybetmiş, soluk ve mat doğmaya başlamıştı güneş.

Kelimelerin manası, çiçeklerin kokusu, zamanın ruhu uçup gitmiş; keder zincirleriyle sımsıkı bağlanan Gül, öylece kalakalmıştı.

"Şimdi ben ne yapacağım?" dehşetiyle, hiçbir şey yapamaz hale gelmiş, aylardır evden dahi çıkmamıştı. Hayat ile ölüm arasındaki ince çizgi, kalbinin tam ortasındaki Ömer'e saplanmıştı, kan kaybediyordu Gül! Ne ölecek cesareti, ne yaşayacak gücü kalmıştı...

İşte yine akşam oluyordu, bütün bir günü bu düşünceler içinde geçirmişti. Vakti varsa günbatımını kaçırmazdı. Haliyle son zamanlarda da kaçırmamıştı. Zira haftalardır evden dışarı adım atmamıştı. Terasa çıktı. Enfes bir sonbahar akşamını yaşıyordu şehir. Görünmez fırçadan harikulade renkler saçılıyordu, göğe... Alı moruna karışmış ufuk çizgisine kilitlendi, bakışları. Hayali, varlığın bütün çatlaklarına sızmış, her yere ulaşmıştı Gül. Her yere birden gitti... Bütün oyuklarda, çatlaklarda, dünde, yarında, Ömer'i, ninesini, aradı. Sorduklarından "Evet buradaydılar."

cevabını aldı. "Şimdi neredeler?" diye, haykırmamak için yumruklarını sıktı.

Derin bir iç çekişin ardından oturmuştu ki zil çaldı. Sürüklenerek geçti holden. Gelen Sabiha Teyzeden başkası değildi:

– Buyurun Sabiha teyze, dedi Gül.

Kadın, iki eliyle tuttuğu tabağı uzattı:

– Eski usulden pişirdim.

Gül tabağı alırken:

– İçeri gelseydiniz, dedi.

Kadın tekrarladı:

– Eski usulden pişirdim.

– Teşekkürler teyze.

– Annen ne zaman dönecekti?

– Bilmiyorum, dedi Gül. Yakında dönse gerek.

– İşi bitince döner nasılsa. İyi, ben ineyim. Amcan bensiz yemez şimdi.

Gül'ün sessizliğini görünce:

– Amcan diyorum, bensiz yemez şimdi.

– Afiyet olsun, dedi Gül.

Sabiha Teyze, Gül ve ailesiyle yakından ilgilenir, pişirdiği "eski usul" yemeklerden, illa ki getirirdi. Gül'ün anne annesiyle olan kısa süreli tanışıklığın kendine böyle bir hak verdiğini düşünüyordu, ihtimal. Gelir gider, ev halkının durumunu yakından takip ederdi. Ev ahalisinin buna pek itirazı olmuyordu. Belki de yaşlı bir kadının, bir tepsi böreği ya da yeni açmış çiçeğini, dünyanın en önemli meselesi yapmasına

ihtiyaçları vardı. Zira, Gül ve ailesinin, neyin önemli olduğuna dair fikirleri kalmamıştı.

Yeni gelen tabağı da diğerinin yanına bırakıp, odasına geçti. Yatağının civarında, yarım kalmış bir kitabı her zaman olurdu. Aldı, okumaya başladı.

Aradan saatler geçmişti. Telefonun çalmasıyla başını kitaptan kaldırdı. Telefona doğru yürürken saatine baktı. Bu kadar geç saatte arayan kişi aileden biri olmalıydı. Kaçıncı kere zırlayan ahizeyi kaldırdı. Abisiydi.

– Selam Gül. Ne haber?

– Haberler sende, dedi Gül.

– Evde kim var?

– Benden başka kimse yok.

Duymak istediğini duyan Kaya:

– İyi, yiyecek bir şeyler hazırla, geliyorum, dedi ve kapattı telefonu.

Gül, açık bıraktığı kitabı alıp okumak için oturdu. Ancak kendini kitaba veremiyordu. "Şaşılacak şey!" diye düşündü, "Abim yiyecek bir şeyler için eve gelsin tuhaf, gerçekten tuhaf!" deyip, dudak büktü.

Abisi evden ayrılıp, başka yerlerde yaşamaya başlayalı çok olmuştu. Bazen aylarca kaybolur, özellikle babasından köşe bucak kaçardı. Oysa Remzi Beyin göz bebeği, her şeyi biricik oğluydu. Her istediği yapılmış, en olmaz arzuları yerine getirilmeye çalışılmış olan oğul, her nedense en başta babasına düşman olmuştu.

Çok geçmeden zil sesi duyuldu. Gül kapıyı açtı. Saçı sakalı birbirine karışmış abisini görünce, belli belirsiz irkildi:

– Pek iyi görünmüyorsun, dedi.

Kaya'nın beraberindeki rüzgar, buralardan değildi. Kalbinin kaydığı diyara, ayakları da kayıyordu insanın. Kaya, kim bilir nereliydi artık! Gül, odasına yürüdü. Kaya:

– Yiyecek bir şeyler demiştim, diye seslendi peşinden.

Gül'ün adımları tereddütle yavaşladı. Mutfağa döndü. Masanın üstüne "bir şeyler" koydu. Kaya:

– Gül, dedi yiyeceklere saldırırken.

– Evet abi geliş sebebini söyleyeceksin galiba.

– Sen yemez içmezsin. Esma sultanın bıraktığı paradan ağabeyciğine bir miktar verir misin?

Her lokma sırasında bir kırıntı kapan sakallarını, bir fiskede temizledi. Gül:

– Evden ayrılmasaydın, Esma sultan sana da paralar verirdi, dedi.

– Gül, nasihat istemiyorum. Para verecek misin?

Gül abisinin karşısına oturdu:

– Nerde ve kimlerlesin, mutlu musun?

Kaya, hesap yapar gibi gözlerini kıstı:

– Hadi Gül, uzatma, dedi.

Gül, sessizce odasına gitti. Bir tomar parayla geri döndü. Kaya neşelendi:

– Mutluluk mu, mutluluk; kızların çeyizlerine koydukları dantel gibi, çok vakit harcatan ama sonunda işe yaramayan bir hayaldir tatlım, dedi.

Kaya parayı cebine koyarken:

– Kapıyı kilitle, deyip çıkıp gitti.

Gül kapıyı kilitledi. Odasına giderken düşünüyordu, kalbindeki acıyla arasına, hangi kilidi koyabilirdi? Sıkıntı canavarını, hangi kapının ardına atıp, kurtulabilirdi?

Gül'ün ailesi, şu an evde bulunmayan anne baba, yardımcı kadın ve az önce, geldiği karanlığa dönen abiden oluşuyordu. Bir araya gelişlerini, bir türlü hayra yoramayan bir topluluktu onlar... Bunun haricinde, korkmadan para harcayabiliyorlardı. Maddi rahatlıklarının sebebi, elbette babanın memur maaşı değildi. Zaten Remzi Bey, maaşını sulandırıp içerdi, aldığı maaş cep harçlığına ancak yeterdi. Döke saça harcadıkları, değirmenin suyu, başka yerdendi. İlçede yaşanmış saltanatın, muma dönen ışığıyla aydınlanıyorlardı hâlâ. Esma Hanımın ailesinden kalma, tarihi konağı çevreleyen uçsuz bucaksız toprakların, malın mülkün varidatı akıyordu ceplerine.

Ailenin tüm erkekleri şehit olduğu için hatırı sayılır mal varlıklarının tamamı Gül'ün anne annesine kalmıştı. Esma Hanım, kardeşi de olmadığı için, şimdilik mirasın tek varisiydi, şimdilik çünkü vasiyetnamede, reşit olduğu zaman bütün mirasın Gül'e devredileceği bildiriliyordu.

Esma Hanım, her yaz ilçeye gider, hesap kitap arasından sıyırdığı paraları toplayıp dönerdi. Bu gidişinde daha uzun kalmıştı. Gül, ninesinin ölümünden sonra soğumuştu ilçeden. Bu yüzden yıllardır gitmiyordu.

Esma Hanımın yokluğunu fırsat bilen yardımcı kadın da izin alıp gidince, Gül, evde yalnız kalmıştı.

Remzi Bey haftada birkaç sefer uğruyor, sıkılınca sırra kadem basıyordu. Böyle bölük pörçük yaşayıp gidiyorlardı...

Ertesi sabah erkenden uyandı Gül. Yatağını itinayla düzeltti, odasını topladı. Pencerenin önünden geçerken, denize göz attı. Küçük dalgalarla dolu deniz, mavi heybetiyle seslendi: "Hayat devam ediyor." Gül, denize hak verdi.

Kahvaltı niyetine, az şekerli kahvesini alıp terasa çıktı. Fırtına çığırtkanlığı yapan martılar geçti üstünden. Yosun kokulu sert rüzgar, savurdu saçlarını.

Hayat devam ediyordu evet, ya Ömer nerde devam ediyordu? Ölüm, devam etmeye izin verir miydi? Ölüm de devamın bir parçası mıydı? Ölümün içine Ömer, Ömer'in içine ölüm girmişti bir kere... Dahası, Ömer'i yakalamakla Gül'ü de hapsetmişti ölüm. Peşlerine düşüp, ölümle Ömer'i ayırmak, onu yokluğun pençesinden kurtarmak, Gül'e kalmıştı. Yeniden dirilmek için, mecburdu buna. Varsa bir sır, çözecek, ya da çözülecekti...

"Ah Ömer" diye inledi. "Seviyorum" diyememişti ona. O da kırmızı bir gül uzatır gibi imalarda bulunmuş ama "Seviyorum" diyememişti. Gül'ün kalbi bin parçaya ayrılıp, dört yana dağıldı. Boğazına takılan yumru burnunu sızlattı, gözlerini yaşarttı. Yanaklarından iri damlalar yuvarlandı. Ağladı, yanar gibi ağladı...

Bu gün dışarı çıkacaktı Gül. İnsan, bazen yapmayı düşünmediklerinin ortasında bulmaz mıydı kendini? Nerden aklına gelmişse halasına telefon etmiş ve şişman halanın ısrarlı davetini kabul etmişti. Halası,

altın gününün kendinde olduğunu özellikle söylememeyi yeğlemişti! Günüm var dese, biliyordu ki Gül gelmeyecekti!

Halamda oturur, biraz da alışveriş yapıp dönerim inime, diye düşünüyordu Gül. "İn" tabiri Çiğdem'e aitti. "İninden çıkma sen" derdi, Gül'e.

Öğlene yakın, hazırlanıp çıktı. Bahçede Sabiha Teyze ile karşılaştı. Binaya girip çıkanların onunla karşılaşmama şansı yok gibiydi. Gülü gören kadın:

– Nereye kızım, dedi.

– Halama kadar gidiyorum.

– İyilikle git gel kızım. Selam söyle.

Gül, kaç zamandır uzaktan kokladığı, çiçeklere eğildi. İhtiyar kadın:

– İyilikle git gel, selamımı söyle dedim kızım.

Gül toparlandı:

– Tamam teyze, görüşürüz, dedi ve yürüdü.

Gül ve ailesi, iyi görünüşlü evlerin bulunduğu genişçe bir sokakta oturuyordu. Bakımlı evlerin etrafı demir parmaklıklarla korumaya alınmış, pahalı arabaların giriş çıkışlarına uygun hale getirilmişti. Bahçelerinde sadece modaya uygun çiçekler yer bulabilirdi. Modaya uygun kıyafetler giyilip, modaya uygun hayatlar yaşanırdı. Para harcamanın yorgunluğuna uğramış beyler, kocasını alt etmeye çalışan kadınlar, tatminsiz evlatlar, tek tük kalmış umutsuz ihtiyarlar yaşardı, bu evlerde. Nineciği gibisini görememişti henüz. Gösteriş üzerine kurulmuş düzenden hoşlanmıyordu Gül. Maddenin bütün pırıltısını eline,

yüzüne, sırtına giyen insanların halinden sevimsiz mesajlar seziyordu. "Şöyleyiz, böyleyiz, yani iyi durumdayız, haliyle mutluyuz, siz de bize imrenin hatta çatlayın..." Ne zavallı avuntuydu bu böyle. Kendini kandırmak için başkalarını kandırmak ne ucuz gayretti... Pahalı perdeler arasından sızan pahalı parfüm kokuları, hüzün fısıldardı Gül'e. Kimsenin ağladığını görmek istemiyordu ama gülerken bile ağlıyordu insanlar... Kendilerinin bile haberi yoktu feryat figan yırtınıp, mutsuzluktan çöktüklerinden...

Dışarı çıkmakla iyi etmişti. Birkaç saatlik amaçsız yürüyüşten sonra bir taksi çevirdi. Halasının evine on beş dakikada ulaştı. Az sonra parmağı zildeydi. Şişman hala, Gül'ü gürültüyle karşıladı. Uzun uzun kucakladı. Karşısına oturtup sorular sordu.

Şişman hala, çenesinin altından sarkan kat kat gerdanıyla bir yandan terler, bir yandan da durmadan konuşurdu. Her şeye dair bilgisi vardı ve emindi kendinden. Simasında, üzüntü ve keder izi yoktu. Mücadeleciydi. Televizyonda yemek tarifi veren kadınla bile mücadele eder: "O börek öyle yapılmaz!" diye çıkışır, bazen yıllarca aynı konuyu konuşurdu.

Şişman halanın kocası, karısının aksine zayıf bir adamcağızdı. Zayıf enişteyle şişman halanın çocukları olmamıştı. Gül'ü severlerdi, hatta evlatlık almayı bile istemişlerdi. Esma Hanımla küslükleri yüzünden, Gül ile görüşemediklerine hayıflanırlardı.

Misafirlerin gelişiyle ortaya çıkan 'gün' işi, Gülü şaşırttıysa da önemsemedi. Bir köşeye çekilip, uslu uslu oturdu. İkramlara yardım etti. Kendini ve kaygılarını

kenara bırakıp, konu komşunun maceralarını dinledi. Akrabalarla ilgili güncel bilgiler edindi. İstemediği hediyeyi kabul edip, tıkıştıracak bir köşe arama zahmetine girenlerin sıkıntısı yerleşmişti yüzüne...

Misafirler, bir sürü şey konuştular, bir sürü şey yediler sonra gittiler. Şişman hala Gül'ün evde yalnız kaldığını öğrenmişti. Kalması için ısrar etti. Sonuç alamayınca tekrar gelmesi için söz aldı. Gül çıkarken:

– Enişteye selamımı söylersin, dedi.

– Seni görseydi çok sevinirdi, dedi, şişman hala.

Gül, sokağa çıkınca rahatladı. Sokaklara, akşam dökülüyordu. Gökyüzü, sarı ve kızıl ışıklarla bezenmişti. Mevsimin ve günün sonbaharını gösteriyordu, zaman. Cümle alem, neyin ne olduğunu biliyordu da bir Gül'ün mü haberi yoktu? Ortada mı kalmıştı Gül? Ortalıkta ve sahipsiz miydi insan?

"Kimsesiz değilsin Gül'üm" diyen ninesi belirdi ufkunda. Mini minnacık bir tebessüm çiçeği açıverdi, gözlerinde...

Akşam erken uyudu. Belli ki yürüyüş işe yaramıştı. Gece yarısına doğru, bilmem kaçıncı kez çalan telefon sesiyle uyandı. Uykusundan sıyrılıncaya kadar telefon iki defa daha çaldı.

– Alo, dedi.

– Gül, nasılsın?

Gül gözlerini ovuşturdu:

– Anne saat gecenin üçü.

– Saatin kaç olduğunu biliyorum. Gündüz aradım yoktun. Nasılsın, paran var mı?

– Nasıl olduğumla paranın çok ilgisi var tabii! Paraları abime verdim.

– Vermeseydin ya. Neyse, tekrar isterse benimle görüşmesini söyle. Banka hesabına para aktarıyorum. Ben de bir haftaya döneceğim.

– İyi, dedi Gül. Annesinin:

– Kendine dikkat et, sözüne öfkelendi. Çünkü, kendine dikkat edecek gücü tükenmek üzereydi:

– Sen de anneanneme selam söyle, dedi.

Esma Hanım sertçe:

– Gül, anneannen öldü.

– Anne uykum var. Kapatıyorum.

– Annenle ne biçi…

Telefonu sertçe kapattı. Suratı asıldı. Öfkesi kendi canını acıtmıştı. Evet, öfke bir canavardı ve ilk pençeyi sahibine atıyordu.

Uykusu kanatlanmış, ürkek bir kuş gibi çoktan kaybolmuştu. Telefonun fişini çekti. Battaniyesini sürükleyerek salona geçti. Pencere önündeki koltuğa tortop oldu. Çatık kaşlarının üstüne düşmüş perçemiyle, küsmüş bir çocuğa benziyordu. Tekrar uyuması saatler sürdü. Ay, Gül'ü uyandırmadan gitti. Sabah oldu, deniz mavi tutmaya çalıştı suyunu…

– 2 –

Ömer'i kaybedeli aylar olmuştu. Aylardır boğazına takılan yumruyla geziyor, nefes alamıyordu. Güneş sönmüş, karanlık çökmüştü üstüne…

Ömer'i hatırlatan her şeyden kaçıyor, kurtuluş niyetine çok zaman uykuya sığınıyordu. Oysa uykusu da vefasızdı. Olmadık vakitte bitiveriyor, terk ediyordu Gül'ü. Şimdi de kaçıp gitmişti. Hiç uyumamış gibi açtı gözlerini. Baş ucundaki saat, beşi gösteriyordu. Etrafında bekleşen kaygılar üşüşüverdi başına. Çocuklarına hayır diyemeyen fakir anne gibi açtı sinesini. "Gelin bakalım başımın dertleri, sevgililerim." dedi. Giyindi. Kalkmaya hazırdı artık.

Gül'ün odası, evin en küçük odasıydı. Öyle istemişti, çünkü deniz manzaralıydı. Her zaman toplu olan yatağı, elbise dolabı, genişçe bir kitaplığı, küçük masası, hardal renkli koltuğu ve küçük bir müzik çaları vardı. Yerdeki bordo desenli halı, ninesinden hatıraydı. Ahşap kaplama duvarlara, sevdiği üç şairin şiirini asmıştı. Bordo desenli perdeleri kapatmazdı. Tek komşusu deniz ile arasına perde çekmeye gönlü razı olmuyordu.

Müzik çaların yanına oturdu. Bir yığın kaydı elden geçirdi. Sesler arasından duymak istediği sesi aradı. En altta ucu görünen kaset içini titretti. Bu Ömer'in hediye ettiği ney kasetiydi. Tereddütle çekip aldı. Müzik çalara yerleştirdi.

Birkaç saniye sonra, yalın ve tok ney sesi, odayı doldurdu. Yoğun olduğu kadar şeffaf kollar dolandı şuuruna, düşeni tutan, düşüşü durduran kollara tutundu Gül… Sakin ve sabırlı nağmeler, insanı insana söylüyordu. İnsan ve derdin iç içeliğini, hiçbir derdin daim olmadığını fısıldayan dost gibi "Aceleci ve ümitsiz olma!" diyordu sanki. Ninniyle sakinleşmiş bebek gibi, oturdu. Güneş saklandığı yerden daha çabuk çıktı.

Ortalık aydınlandı. "Henüz bilmediğin müjdeler var haberin olsun." tesellisi sızdı içine. Ninesi geldi aklına. O da bir defasında, aynı şeyi fısıldamıştı: "Henüz bilmediğin müjdeler var, haberin olsun..."

Son zamanlarda, ninesi hep aklındaydı. "Ne yapsam da zaman beni incitmeden geçse." derdindeyken, hatıralardan imdat umuyordu.

Çok geçmeden acıktığını hissetti. Mutfağa yollandı. Tostuyla çayını alıp terasa çıktı. Ahşap sandalyeyi çekip oturdu.

Çayını tazelemeye giderken ney sesini duydu. Müzik çaları açık bıraktığını hatırladı. Kapatacakken vazgeçip sesini biraz daha açtı. Dost sesi çoğaldı, sesin de etkisiyle Gül, bir değişiklik yapıp, dışarı çıkmaya karar verdi.

Öğlene doğru hazırlanıp çıktı. Bahçeden geçerken:

– Nereye böyle, diye seslendi Sabiha Teyze.

– Çarşıya, dedi Gül.

– İyilikle git, iyilikle gel kızım.

Durakladı. "İyilik dediğin ne ola ki? Kokusu, tadı nasıl ki? Tarif et çünkü hissedemiyorum." diyemedi, ihtiyar kadına.

– Sağ ol teyze, demekle yetindi.

Dört katlı binanın son iki katındakiler, tatilden dönmemişti. Binada, Gül ve alt katta oturan ihtiyar komşulardan başka kimse yoktu. Kapıcı da Gül istemediği için zili çalmıyordu.

Gitmek ya da görmek istediği yer konusunda kararsızdı. Bu yüzden iki durak yürüdü. Üçüncü durakta

dinlenmeye karar verdi. Tam oturmuştu ki otobüs yanaştı. Saniyeler içinde, otobüste buldu kendini.

Yol boyunca, inenleri binenleri, hikayesi yüzüne sinmiş insanları seyretti. Gördüğü her aynada kendini seyreden, en çok kendini merak edendi, aslında…

Otobüsün boşaldığını görünce, o da indi. İndiği dört yol ağzı tanıdıktı. Az sonra, kalabalık caddenin kaldırımındaydı. Buraları, bu semti iyi bilirdi. Ömer'in ölümüne kadar da sık sık gelirdi. Beraber çok yürümüşlerdi… Ömer belirdi ufkunda. Yüreği göğsünü zorladı. Elleri hem terledi hem buz gibi oldu. Dahası da oldu. Nasıl geldiğini anlamadığı, kitapçı dükkanının önünde buldu kendini. Bedeni olduğu yere çivilenmişti, kıpırdayamıyordu. Vitrinin ardından gülümseyen silueti görünce, kaçmak için geç kaldığını anladı. Ağlamaklı tebessümüyle mukabelede bulundu. Yarıdan fazlası cam olan kapı, ardına kadar açıldı:

– Gül, kızım seni görmek ne güzel. Hoş geldin.

Biri gözünde biri kafasının üstünde, iki gözlüğüyle gülümseyen adam, Gül'ün çok sevdiği Kemal Amcasıydı. Çok sevmesine rağmen aylardır görmediği Kemal Amcası. Dükkana, Ömer'in ölümünden sonra hiç uğramamıştı. Çünkü Ömer'le burada tanışmışlardı. Her tarafında Ömer bulunan bu dükkana değil girmek, yakınına gelmek bile kalbini sıkıştırıyordu.

Gül, dükkana girdi:

– Nasılsın kızım, dedi ihtiyar sahaf.

– Çok zor bir soru sordunuz. Siz nasılsınız?

– Şükür idare ediyoruz. Uğramaz oldun, işe mi başladın?

– Evdeyim, henüz başlamadım.

Gül, kederi her bir hücresine kadar sızmışken ayakta nasıl durduğuna hayret etti:

– Yeni kitaplar var mı, dedi son bir gayretle.

– Elbette, bak şu raftakiler hep yeni.

Kemal Amcanın cümlesi beyninde şimşekler çaktırdı: "Bak şu raftakiler yeni" Ömer'den duyduğu ilk cümleydi. Bu cümleden sonra gülümseyerek, Gül'e yardımcı olmaya çalışmıştı.

Gül'ün gözleri görmez oldu, yaşlarla doldu. Yeni kitapların bulunduğu raftan rastgele bir kitap aldı.

Gül'e ağlama demek, buluttan kopmuş bir damlaya, yeryüzünü yasaklamak kadar saçma olurdu. Damla, yeniden göğe ulaşmak için düşecek, insan gülmek için ağlayacaktı...

– Kendine dikkat et evladım. Çok süzülmüşsün.

Aldığı kitabın parasını ödeyip, kapıya yöneldi:

– Hoşça kal amcacığım.

– Güle güle evladım. Gene bekliyorum.

Çıktı. İnsan selinin ortasında buldu kendini. Biraz ilerleyip durdu. Gözyaşı, setini yıkmış sular gibi akıyor, akıyordu.

– Anne bak, şu abla ağlıyor, dedi, annesinin kolunu çekiştiren çilli çocuk. Annesi çocuğun kolunu yakaladı, çekişerek, uzaklaştılar.

Gül, elinin tersiyle yanaklarını kuruladı. Yaşadığı

depremin ardından, ortalığı toplamaya girişmiş mağdur gibi durgunlaştı. Adımlarını iki sokak aşağıdaki çay bahçesine çevirdi. "Gene bekliyorum." demişti Kemal Amcası; ama daha gelir miydi, Gül, deli miydi? "Elbette gideceksin." dedi içinden derin bir his. İtiraz etti. Nasıl gidecekti? En son isteyeceği şey, Ömer'in hatıralarıyla dolu bu dükkana gelmekti.

Çay bahçesine gelmişti. Montunu çıkarmadan oturdu.

– Ne alırdınız, dedi kibarlık gayretindeki garson.

– Az şekerli kahve.

Eve dönmek istemiyordu. Kime gidebilirdi? Birden Çiğdem geldi aklına ama o da tatil kervanına katılmıştı, haftalardır yoktu. Lakin, bu günlerde dönmüş olmalıydı. Kahvesini içince kalktı. Gördüğü ilk taksiyi çevirdi. Şoföre Çiğdemlerin adresini verdi.

Çiğdem, Gül'ü karşısında görünce pek sevindi:

– Anne bak kim gelmiş, diye seslendi.

Çiğdem'in neşesi Gül'e de bulaştı. Gülümsedi. Sarmaş dolaş olup içeri geçtiler.

– Ne zaman döndünüz, dedi Gül.

– İki gün oluyor, dedi Çiğdem.

Hoşbeşten sonra, Çiğdem'in annesi, ellerindeki hamuru göstererek:

– Akşama çiğ börek yiyoruz ona göre, deyip, mutfağa yöneldi.

– Senin çiğ böreğini yemeden şuradan şuraya gitmem Nermin Teyze, dedi Gül.

Çiğdem ilgiyle:

– Sen hâlâ yalnız mısın, diye sordu.

– Hâlâ yalnızım, dedi Gül.

– O zaman burada kal. Annem seni biraz beslesin. Tam ortadan kopacaksın.

Çiğdem'le Gül'ün arkadaşlığı komşuluktan kalmaydı. Çiğdemler taşınıp gittikten sonra da görüşmeye devam etmişlerdi. Gül, Çiğdem'in samimi neşesini, saflığını severdi. Çiğdem'in sık sık yaptığı "Gülü seven dikenine katlanır." esprisine candan gülümserdi.

Birbirlerinden oldukça farklıydılar. Çiğdem, daima neşeli, dışa dönük, ev kızıydı. Gül ise malum. Çiğdem'in ifadesiyle "İlla ki kederlenecek bir şeyler bulurdu." Gül'e göre de kederler onu buluyordu.

Gül, tombul arkadaşına:

– Zaten çiğ börekleri yedikten sonra vinç yardımı olmaksızın bir yere gidebileceğimi sanmıyorum, dedi.

Gülüştüler. Çiğdem'in annesi ısrarla, Gül'e, tıka basa yedirirdi her seferinde. Çiğdem'in sorusu, Gül'ün tebessümünü dondurdu:

– Ömer'in ailesiyle görüştün mü?

– Hayır.

Çiğdem, hemen konuyu değiştirmesi gerektiğini düşündü. Tatil maceralarından bahisler açtı. Çiğdem nefes almadan anlattı. Gül, Çiğdem'in anlattıklarını incir çekirdeğiyle ölçmedi. İnsan, kendinden farklı birilerine ihtiyaç duyduğu zamanlarda, oldukça

toleranslı olabiliyordu... Kaldı ki Çiğdem arkadaş canlısı biriydi.

Çiğdemlerde iki gün kaldı. Üçüncü günün sabahında:

– Eve döneyim, dedi.

Çiğdem'in ısrarlarının ardından, kararlı bir şekilde:

– Eve döneyim, diye tekrarladı.

Aslında eve dönmek istemiyordu. Ama burada kalmak da istemiyordu. İstediğini kaybettikten sonra "istemez" olmuştu. İstediğini toprağın altına gömdükten sonra toprağın üstündekilere de isteksizdi...

Teşekkür edip, neşeli aileyle vedalaştı. Karşılıklı davetlerde bulundular, Çiğdem, uğrayacağına söz verdi. Nermin teyzenin telefonla çağırdığı taksi geldi. Gül, balkonda duran Çiğdem'e el salladı, arabaya bindi, şoföre gideceği yeri söyleyip ardına yaslandı. Birkaç dakika sonra, asırlık ağaçların iki yandan sıralandığı yola girdiler.

Bu yolu severdi. Asırlık çınar ağaçlarının göğü kucaklamış dalları, sonsuzluk arzusu uyandırırdı içinde...

Koca gövdeli ağaçlar, sükunetle zamanı dinliyor, "noktayı koyacak" olanın anını kolluyor gibiydiler... "son sözü söyleyen" kuvvetli padişah, nineciğinin masalına sıkışıp kalmış da olsa, Gül'ün arkadaşıydı...

Ağacı sevmeyi ninesinden görmüştü. Ağaçlarla ninesi, benzerdiler.. Sessiz, sabırlı, meyveliydiler...

Kışları bahardan artık severler, yaşlandıkça asilleşirlerdi. Ninesi gölgesine oturduğu ağaç gibi sessizce durur, sanki gaipten bir ses duymaya çalışırdı. Belki gülümsediği anlar da o sesi duyduğu anlardı. Ağacın dalları gibi, şefkatli elleriyle Gül'ün sırma saçlarını okşar, "Gül kızım, sen hep gül kızım!" derdi.

– Burada mı inecektiniz, dedi şoför.

Ağaçlı yol Gül'ü, evden önce ninesine götürmüştü. Gül, toparlandı:

– Evet ineyim, dedi.

Merdivenden çıkarken kapıcıyla karşılaştı. Kapıcı gerçek bir hürmetle, Gül'e yol verdi. "İyi akşamlar Yaşar Amca!" dedi Gül. "Sana da iyi akşamlar olsun Gül Hanım" dedi kapıcı. Gül'ün ardından hayranlıkla baktı. Kendini beğenmemiş zenginlere hep hayran olurdu, kapıcı Yaşar...

Çiğdemlerden döndüğünün akşamı babası çıkageldi. Sabah çıkıp, akşam dönmüşçesine olağan, kravatını gevşetip:

– Gül bana kahve yapar mısın, dedi.

Babası Gül'ün "Hoş geldin, merak ettim." cümlelerini yadırgadı.

Gül:

– Yapıyorum, dedikten sonra sustu.

Kahveyi sehpaya bırakırken Remzi Bey:

– Kaçaklar dönmedi mi, diye sordu.

– Sen döndün, dedi Gül.

Remzi Bey üstüne alınmadı.

– Başka bir şey istemiyorsan odama gideceğim, dedi Gül.

– Gidebilirsin!

Odasına girip kapıyı kapattı. Işığı da kapattı. Pencerenin önünde durup denizi seyretti. Bütün ışıklar denize dökülmüş, deniz milyonlarca mücevherle kaplanmış gibi pırıldıyordu.

"Niçin yaşıyorsun?" sorusu denizden mi gelmişti? Nerden gelmişse gelmiş, Gül'ü yakalamıştı. Bir noktadan başlayan tatsızlık her yanına yayıldı. Öğleni sabahtan, sabahı geceden sıyrılmak için mi yaşıyordu? Akşam geçsin sabah olsun, sabah geçsin filan olsun! E sonunda ne olsundu? Nereye koşuyordu zaman, Gül nereye koşmalıydı? Mevcut durumda koşmuyor, per perişan sürükleniyordu... Zaman, saçlarından tutmuş sürüklüyordu, gece gündüz demeden... Sürüklüyordu, taşa toprağa çarpa çarpa...

Yatağına kıvrıldı. "Ah çok canım yanıyor!" diye fısıldadı geceye... Yeryüzü ıssız, acısı sonsuz gibiydi...

– 3 –

Sabah babasının sesiyle uyandı. Kahve istiyordu gene. Gül fırlayıp kalktı. Kahve pişinceye kadar denizi seyretti. Pencerenin önünden, birbirini kovalayan iki martı geçti. Kahveyi götürdüğünde:

– Abim geçen akşam uğramıştı belki bilmek istersin, dedi.

– Nerde kalıyormuş? derken zorlandı Remzi Bey.

Gül omuzlarını kaldırıp:

– Bilmiyorum, dedi.

Odasına geçti. Müzik çalara verdiği komutla, sabahına, neyi davet etti. Davete icabeti kanun bellemiş, kadim dost gibi çıkageldi, ney. Gayret filizlendi Gül'ün çorak bahçesinde. Ne yapabilirdi bugün? Düşündü. Ata binebilirdi. Rüzgarı görmüyordu kaç zamandır.

Telefon edip Çiğdem'i çağırmaya karar verdi. Çiğdem kenarda oturup Gül'ü seyreder, Gül'den fazla heyecanlanıp yorgun düşerdi.

Saatine baktı. Çiğdem, geç saatlere kadar oturur öğlene kadar da uyurdu. Gül'ün, öğleni bekleyecek hâli yoktu. Numarayı çevirip telefonun çalışını saymaya başladı. Dokuzuncuda Çiğdem'in sesi duyuldu:

– Alo.

– Günaydın Çiğdem, bir saat sonra çiftlikte buluşalım.

Çiğdem durakladı:

– Günaydın da rüyanda mı gördün be kardeşim?

Gül:

– Süren başladı, görüşürüz, deyip telefonu kapattı.

Çiğdem Gül'ü geri çevirmez, söylenerek de olsa düşerdi peşine. Gül odasını topladı, giyindi. Yarım saat sonra yola koyuldu. Çiftlik uzak değilse de yakın da sayılmazdı. Şehir dışından bile gelen olur, at severler çiftliği boş bırakmazdı.

Ninesinin gençken at üstünde fırtına gibi olduğunu

öğrendiğinde, kararını vermiş, hafta sonları çiftliğe gitmiş, saatlerce çalışmıştı. Ve sonunda iyi bir binici olmuştu.

Çiftliğe varıp, Rüzgar'ın ahırına girince heyecanlandı. Aylardır uğramayışına hayıflandı.

Rüzgar, sıcak kanlı, duman renkli, soydaşlarından daha boylu bir attı. Gül ilk ona binmiş, onunla devam etmişti. Çantasından çıkardığı elmayı uzatarak yaklaştı. Parlak gözlü hayvan Gül'ü tanımış gibi başını salladı. Elmayı reddetmedi.

Geniş avluya çıktıklarında, Gül, Rüzgar'a bindi. Az sonra ağaçlık araziye girdiler. At dörtnala geçti, Gül her şeyi unuttu. Uçuşan saçları, kızarmış yanaklarıyla dimdik oturuyordu. Bir saat sonra Rüzgar, yükünü incitmeden yavaşladığında, nefes nefese kalmıştı. Başladıkları noktaya döndüler. Gül, hayvanı okşadı.

– Biliyor musun Rüzgar, sana bakınca güzellik görüyorum, diye mırıldandı.

– Yani, asil ve dost görünüşün, karamsarlığımı azaltıyor, diye devam etti.

– Senin asil ve dost görünüşün benim karamsarlığımı çoğaltıyor, dedi arkadan bir ses.

Çiğdem'di bu. Gül:

– A geldin mi sen?

– Yok evden sesleniyorum.

Gül, hayvanın yelesini okşadı:

– Neden ben senin karamsarlığını çoğaltıyorum bakalım.

Çiğdem esnedi:

– Ortalıkta umutsuz vaka gibi geziyorsun da ondan.

Ahıra doğru yürüdüler. Gül:

– Sen umutlu musun peki?

Çiğdem omuz silkti.

– Gencim, hayattan alacağım tatlar var. Neden umutsuz olayım?

Gül:

– Gençler ölmüyor yani?

– Ne yapalım ölüyorsa?

Gül sızlandı:

– Neden ölelim? Ölünmese olmaz mı?

– Ne bileyim ben. Hadi, işin bittiyse gidelim artık.

Gül, Rüzgar'la vedalaştı. Çıktılar. Savunmasız görünen arkadaşına yüklenmekten vazgeçti:

– Güzel bir kahvaltıya ne dersin, dedi yumuşakça.

Çiğdem:

– Hani nerde, derim!

Kol kola girdiler. Gül, yükünü teslim edecek adres bulamamış hamal yorgunluğunda yürüdü. Dünyayı, dahası kendini taşıyan bir hamaldı ve yükünü bırakacak adresi de bir türlü bulamamıştı.

Gül, kendini, Ömer'i ve ninesini düşündü. Bulduğu açık kapılar ölümün soğuk temasıyla duvara dönmüş, umudu çekilmişti, dizlerinden. "Aşk" makamına oturttuğunu da kaybediyorsa, kimi vardı insanın?

Kimsesiz miydi Gül? Ağzının tadı kaçmıştı.

Çiğdem:

– Buradan bize gidelim, akşama ziyafet var, diye cıvıldadı.

Gül, dalgınlığından sıyrıldı. Bahane adına:

– Babam döndü, diye mırıldandı.

Çiğdem'de şaşkınlık dalgalandı:

– Kaç zamandır neredeymiş sordun mu, dedi.

– Sormadım, bilmiyorum.

– Ay ne tuhaf bir durum.

– Olabilir, diye dudak büktü Gül.

Açık hava kahvaltısından sonra ayrıldılar. Gül, eve kasıtlı gecikmelerle döndü. Bahçede, Sabiha Teyze ile Kapıcı Yaşar tartışıyordu. Sabiha Teyze, bahçenin giriş kısmındaki boşluğa maydanoz ektirmek istiyor, kapıcı ise bunu reddediyordu. Gül'ün geçip gitmesine izin vermediler. İkisi de imdat bekler gibi baktılar.

– Esma Hanım canıma okur, dedi, Yaşar Efendi.

Gül:

– Evet bence de annem Yaşar Amcanın canına okur, dedi gülerek.

Tartışmayı geride bırakıp eve girdi. Babası gitmişti. Salona girdi, koltuğa uzandı. Gözlerini yumdu.

Uykuyla pazarlığa tutuşmuşken, hayal kapısı açıldı. Gül o kapıdan süzüldü. Bilincinin katmanları, rüzgarda uçuşan kitap yaprakları gibi savruldu, karıştı. Renkler, sesler, hikayeler, hatıralar bir bir geçit yaptılar. Nice vakit sonra hayal kapısından çıkıp

uyku koridorunu geride bıraktı. Toparlanıp oturdu. Yıllar önce ninesinin anlattığı hikayelerden biri geldi aklına. Bu hikaye nerden aklına gelmişse gelmiş, uykusunu dağıtmıştı. Hikayenin ne anlama geldiğini, o zaman anlamamıştı. Şefkat ve sevgi karşılığında her anlatılanı dinlemeye hazır bir çocuktu. Gerçi büyümüştü de ne olmuştu! Şefkat ve sevginin çiçeklendiği her yamaca koşmaya gene hazırdı.

"Acaba ne anlama geliyor?" diye mırıldandı. Ninesi sebepsiz yere bir cümle bile kurmazdı zira. İyi adamla kötü adamın hikayeleri daha anlaşılırdı. İyi adamla kötü adam, ninesinin hikayelerinde daima karşılaşır, iyi, mesut, bahtiyar; kötü ise perişan ve pişman olurdu. Ne var ki nineciği bazen tuhaf hikayeler de anlatırdı. Kemal Amca geldi aklına. Bu hikayenin yorumunu yapsa yapsa o yapardı.

Koltuğun dibine bıraktığı kol çantasını aldı. Dağılan saçlarını toplayıp aceleyle çıktı.

Durakta fazla beklemesi gerekmedi. Otobüse bindiğinde dudağını ısırdı. "Nereye gidiyorum ben?" dedi kendine. Göğsü sıkıştı, elleri buz gibi oldu. Gitmemeliydi. Otobüsten inince biraz dolaşır, diğer otobüse biner dönerim diyerek sakinleşmeye çalıştı. Durakta otobüsten indikten sonra uzaklaşan otobüsü seyretti. Çantasını düzeltip yürüdü. Birden, peşinden kovalayan varmış gibi hızlandı. Kitap dükkanının kapısından girinceye kadar da durmadı. İşte gene buradaydı. Masayı kaplamış, dev boyutlu kitaptan başını kaldıran Kemal Amca gülümsedi:

– Hoş geldin Gül kızım. Ne iyi ettin de geldin dedi.

Gül üst üste birkaç kere yutkunduktan sonra.

– Merhaba. Hoş bulduk, diyebildi.

– Gel, gel otur.

Oturmaya gerçekten ihtiyacı vardı. Evden niçin çıktığını ise çoktan unutmuştu. Kemal Amcanın söylediği çay gelinceye kadar sessizlik hüküm sürdü.

– Nasıl gidiyor Gül kızım, dedi ihtiyar sahaf.

Gül ninesini hatırladı:

– Nineciğim de Gül kızım derdi, diye iç geçirdi.

Kemal Amca:

– Tamam işte, gül olduğuna, gülmen gerektiğine dair umumi bir kanaat var demek ki.

– Umarım, dedi Gül.

– Seni bekliyordum.

Gül hafif şaşkın:

– Neden, ne oldu ki, diye sordu.

Sahaf:

– Başka işi yoksa, ihtiyar Kemal Amcasına arada sırada yardıma gelir mi diye sormak için.

Gül düşünmeden:

– Çok ister, dedi.

– Çok güzel, dedi Kemal Amca.

Gül cevabının ağırlığını sonradan hissetti. Ömer'le dolu bu yere sık sık gelmeye tahammül edebilecek miydi? Buna rağmen:

– Yapılacak bir iş varsa hemen başlayalım, dedi.

– Çayını içerek başlayabilirsin.

Kağıt kokulu dükkandaki ilk çayı değildi. Öğrenciliğinde başlayan gidiş gelişleri Ömer'le tanıştıktan sonra da devam etmişti.

Eski ve yeninin buluşma mekanıydı burası. Ahşap görünüşlü camlı kapının böldüğü vitrinde genç– yaşlı, irili– ufaklı kitaplar bekleşirdi. Kapıdan girince bambaşka bir dünyaya geçmiş gibi olurdunuz. Mekan, ahşap parkeler, ahşap raflar, ahşap masalar ve mis gibi kağıt kokusuyla doluydu. Geniş dükkanın orta kısmı okuma masalarına ayrılmıştı. Sağ raflarda eski kitaplar, sol tarafta güncel eserler göze çarpıyordu. Okuma masaları, beğendiği kitaptan oracıkta, bedava faydalanmak isteyenler için düşünülmüştü. Masalar, çok zaman doyumsuz çay sohbetlerine tanıklık ederdi.

Kemal Amcanın paraya ihtiyacı olmadığını söylerdi, Ömer. Yığın yığın eski ve yeni kitabın sergilendiği dükkanı açık tutmasının sebebi, kesinlikle para değil, derdi. Gül, zamanla, bu işin hobi olmadığını da öğrenecekti.

Çaylarını içtiler. Gül, tereddüdünü paylaştı:

– Kemal Amca, tam gün çalışabilecek birini alsanız daha iyi olmaz mıydı, dedi.

– Bu iş herkese yaptırılmaz evladım. Gönül işidir.

– Ben yapabilecek miyim?

– Elbette.

Gül, rafları, kitap yığınlarını, masaları, alıcı gözle süzdü. Kendini, yapılacak değişiklikleri kurarken buldu.

Kemal Amca, seksenine yaklaştığı halde, her devre kafa tutan koca çınarlar gibiydi. Zamanın ocağına düşen bedeninin, ateş görmüş kağıt gibi kıvrılıp katlanmaya başlaması, abidevi duruşunu engellemiyordu. Ayaklarının üstünde durabildiği müddetçe dük-kanının başındaydı. Kemal Amca eşinin ölümünden sonra evlenmediği için yalnız yaşıyordu ve evine de kendisi gibi son devre şahitlik etme vazifesi düşmüştü...

Gelip giden bir sürü genç dostuyla uzun çay sohbetleri yapar, düşen bir şehrin teslim olmamış kumandanı gibi, inandığıyla yaşardı.

Gül, akşama doğru dükkandan çıktı. Gelişine sebep olan hikayeyi yolda hatırladı. "Kalbini kaybeden adam"a gülümsedi. "İlk fırsatta senin meseleni çözeceğim." dedi içinden. Öğrenecekti işin aslını faslını.

Eve girdiğinde, Kıymet Kadınla karşılaştı.

– Hoş geldin Kıymet Teyze. Hangi rüzgara yakalandın?

– Hoş bulduk, ne rüzgarı arabayla geldik, dedi Kıymet Kadın.

Esma Hanım, sesleri duyup odasından çıktı. Kızını gördüğüne sevinip sevinmediği anlaşılmıyordu. Gül:

– Haliyle Kraliçe hazretleri de buradalar. Hoş geldiniz, dedi annesinin elini öperken.

– Hoş bulduk, diyen Esma Hanımın bakışlarından, pek hoş bulmadığı anlaşılıyordu.

Gül'ü süzerek:

– Gittiğimizden beri yemek yemedin mi, diye sordu.

– Bulduğumu yedim, dedi Gül.

Kıymet Kadın, konuşulanlardan kendine vazife çıkardı:

– Hemen sofrayı kuruyorum.

Kıymet Kadın, Esma Hanım tarafından ilçeden getirilmişti. On yıldan fazladır, evin işlerini görür, Esma Hanımı her konuda desteklerdi. Okuma yazma bilmediği halde çok iyi para hesabı yapardı, bir de hiçbir sözün altında kalmazdı. Birbirine yakın duran küçük gözlerinde garip pırıltılar oynaşırdı. Yaşı elliyi geçmiş olmasına rağmen doktor yüzü görmemişti.

Gül odasına gitti. Yorgundu. Yatağına uzanıp gözlerini yumdu. Uyku çabucak geldi ve Gül'ün bedenini teslim alıverdi…

Esma Hanım, usulca açtığı kapıdan başını uzattı. Gül'ün, düzenli nefes alışverişlerini dinledi. Uyuyordu, hizaya gelmez kızı! Yatak örtüsünün kenarıyla üstünü örttü. Kapıyı kapatıp çıktı.

Gül, sabaha kadar deliksiz uyudu. Günün ilk ışıkları pencereye düşerken gözlerini açtı. Uyandığına pişman olmadığı sabahlardan biriydi. Kendisini iyi hissediyordu. Banyoya giderken Kıymet Kadınla karşılaştı.

– Günaydın, dedi.

Kıymet Kadın:

– Sana da günaydın.

Gül, yüzünü yıkadı. Kahvesini alıp terasa çıktı.

Güneşli bir sonbahar sabahına uyanıyordu şehir. Sabahın kokusunu içine çekti. Kıymet Kadın mutfaktan seslendi:

– Kahvaltı etmeden dışarı çıkmayasın. Anan bana çıkışıyor sonra.

Gül'ün çehresi solgundu.

– Ne o misketlerini kime kaptırdın, dedi, yanı başında bir ses.

– Bilmem.

Esma Hanım, Gül'ün yirmi yıl sonraki haliydi sanki.

– Neler yaptın biz yokken, dedi.

Gül'ün yanındaki iskemleye oturdu.

– Hiçbir şey, dedi, Gül.

Ana kız, aynı istikamete bakarken bile ayrıydılar. Gül kalktı. Esma Hanım:

– Ninenin gümüş bileziğini getirdim. İstiyorsan al, diye seslendi.

Gül zınk diye durup, döndü:

– Sahi mi, tabi ki istiyorum.

Esma Hanım, Gül'ün heyecanına sevindiğini gizlemedi.

– Çantam holde, dedi.

Gül, çantayı kapıp getirdi. Esma Hanımın uzattığı bileziğe bakarken gözleri parladı. Oldukça enli, yaprak işlemeli gümüş bileziği avuçlarına aldı. Ninesinin elini tutmuş gibi yüreği pır pır etti. Bileziği kolayca taktı.

– Gören de elmas filan sanır, dedi Esma Hanım, küçümseyerek.

Gül sadece:

– Teşekkür ederim, dedi.

Yaşar Efendinin kapıya bıraktığı gazeteleri alıp döndü. Birini annesine uzatıp, diğerlerini sehpaya bıraktı. Kıymet Kadının getirdiği kahvaltıdan atıştırdı. Esma Hanım:

– Bu gün alışverişe çıkacağım. Gelir misin, diye sordu.

Gül, gelmeyeyim, işim var, diyecekti ki zil, üst üste çalmaya başladı. Kapıya bakan Kıymet Kadından, gelecek haberi beklediler. Az sonra kapı kapandı, Kıymet Kadın göründü. Gayet soğukkanlı:

– Alt kattaki adam kalp krizi geçirmiş. Ölmüş, dedi.

Gül, kendisini uçurumdan itilmiş gibi hissetti. Kelimeler, alıcı kuşlar gibi tepesinde dönmeye başladı. Esma Hanımın, Kıymet Kadının konuştuklarını duymuyordu. Deniz hâlâ yerinde, gökyüzü yukarıdaydı evet ama Gül nerdeydi? Kalktı, odasına yürüdü. Girmedi, eşikte durup, boş gözlerle baktı. Yastıkta kafasının izi vardı, yorganı açık kalmıştı. Dönme niyetiyle açık bırakılmış ama dönülememiş bir yatak mıydı dünya? Yiyorum zannedilip yutulamayan lokma mıydı? Emellerini, arzularını bırakıp, hüsran içinde nereye gidiyordu insan?

Çıkmalıydı buradan. Kaçmalıydı. Odasını toplayıp, giyindi. Merdivenlerden koşarak indi. Durakta çok beklemesi gerekmedi. Otobüse bindi. Belediye otobüsüne binmesiyle inmesi arasındaki süre her

zaman değişirdi. Çünkü zamanın ipi, aslında akrep ve yelkovanın elinde değildi. Yelkovanın yükü an be an değişiyordu. Gül'ün "Tamam artık, tükendim." dediği anlarda, o da duruyor, yeniden alınacak ilk nefesi bekliyor, sonra hareketine devam ediyordu. Uzadıkça uzadı yolculuğu...

Kitaplarla dolu vitrinin önünden geçerken, içeri baktı. Kapıyı açan elleri buz gibi olmuş, bedeni hafif bir titremeye tutulmuştu. Kemal Amcanın sıcak gülümsemesiyle sakinleşti. Selamlaşmadan sonra:

– Komşumuz öldü, dedi, derdini açar gibi.

İhtiyar adam, sakin:

– Allah rahmet eylesin, dedi.

Gül, bildiği ama unuttuğu bir ismi hatırlamış gibi oldu. Rahmet eylemenin ne anlama geldiğini yıllardır düşünmemişti.

– Ona bir faydası olur mu? Yani rahmetin diyorum, faydası olabilir mi?

Başkası başka tepkiler verirdi, oysa Kemal Amca başkası değildi. Gözbebekleri titreyerek Gül'e baktı:

– Olur evladım, demekle yetindi.

İki kelimelik cevapla içi ısındı. Kemal Amcaya inanıyordu.

– O zaman, Allah rahmet eylesin, dedi.

– Şimdi çaylarımızı içebiliriz, dedi ihtiyar sahaf.

Yeni aldığı çay makinesinin başına geçti. Sıcak suyun fincanlara dolarken çıkardığı ses Gül'ün hoşuna gitti. Dalgınlığından sıyrılınca doğruldu:

– Ben yapardım, dedi.

– Elbette yapardın, dedi ihtiyar adam.

Çaylarını içtikten sonra, öğlene kadar temizlik yaptılar. Gül kızarmış yanaklarıyla daha neler yapılabileceğini anlattı.

Kapının açılış yönünde tavandan sarkan, uzunlu kısalı bambu çubuklar tokuştukça kapının açıldığını haber veriyordu. İki genç adam geldi. Biri kısa boylu, topluca, diğeri uzun ve zayıftı. Kemal Amcayla tokalaşıp oturdular. Kemal Amca misafirlerini Gül'le tanıştırdı. Uzun olanın adı Tolga'ydı ve sol kulağında küpe vardı. Kısa olanın adı ise Selim. Gül'ün burada olmasının bir sırrı varmış da anlamaya çalışıyormuş gibi bakıyorlardı. İşi espriye vurmaya karar verdiler:

– Kemal Ağabeyin çırağı olmayı biz umuyorduk, dedi Selim.

– Evet ya Abi, elimiz böğrümüzde kaldı.

Kemal Amca Gül'ü sahiplendi:

– Uğraşmayın kızımla, dedi.

Gül, sindiği köşeden dinlemeyi tercih etti. Gençlerin Kemal Amcayla münasebetleri görülmeye değerdi. Tenlerinin en pahalı en alımlı devrindeki delikanlıların pörsük bir ihtiyara tazim etmelerinin sebebi ne olabilirdi? Sevgi mi? Evet ama nasıl, neden?

Kemal Amca Tolga'ya döndü:

– Validen nasıl, dedi.

Bu soru üzerine Tolga, Gül'e kaçamak bir bakış fırlattı:

– Kızımı benden gayri görmeyin, dedi ihtiyar sahaf.

Gül kızardı. Çekingen:

– Benim işim vardı zaten, dedi.

– Sen çaylarımızı tazele evladım. Otur, sonra yaparsın işini.

Tolga:

– Abi aynı, dedi düz bir sesle.

– Tavşanın tüyü sık olursa kış sert olur, derler. İnsan yaşayacaklarına, karşılaşacaklarına dirençli yaratılmıştır. Sabredeceksin.

Kemal Amca, Gül'e açıklama yaptı:

– Bu delikanlının annesi arada bir intihar etmeye kalkar. O da annesine yardımcı olmak için elinden geleni yapıyor.

Gül bir şey demesi gerektiğini biliyordu ama ne?

– Neden ki, deyiverdi.

Tolga:

– Hasta, ölümü beklemeye dayanamıyor, dedi dostane.

Gül'ü benimsemesi için Kemal Abisinin teminatı yeterliydi. Sessizlik, sözün Gül'de olduğunu gösteriyordu:

– Üzüldüm, dedi ve sustu.

İhtiyar sahaf:

– Annene, söylediğim kitapları okuyorsundur. Senin gibi bir evladı olan anne talihlidir, dedi.

– Okuyorum Abi.

Tolga, ortamı soğutan mevzuyu değiştirmeyi vazife bildi. Üzüntüyü çoğaltmanın işe yaramayacağını düşünüyordu. Neşeli olmaya çalışarak:

– Mastırımı sormuyorsunuz, dedi.

– Soralım, dediler bir ağızdan.

– Problemsiz başladı, üstesinden geleceğim galiba.

Güncel konulardan hareketle değişik mevzulardan konuştular. Daha doğrusu Kemal Amca konuştu, diğerleri dinledi. Sustuğu zaman yeni bir soruyu devreye sokuyorlardı. Kemal Amca okumayı seven, hâliyle de sözü dolduran bir adamdı. Muhatabını şaşırtıcı bir biçimde etkiliyordu.

Gençler gittikten sonra birkaç müşteri geldi. Adamın biri, çok değerli dediği üç adet el yazması kitabı yüksek fiyata satmaya gelmişti. Kemal Amca kitapları inceledi. Adamın istediği parayı verip yolladı.

Gül:

– Pahalı olmadı mı? Kimse, ödediğinizden fazlasını verip satın almaz, gibime geliyor, dedi.

– El yazması bunlar. Başka bir örneklerinin olduğunu da sanmıyorum.

Gül kitapları evirdi çevirdi.

– Bunları okumak zor değil mi?

– Hiç de değil. İstersen sana öğretirim, dedi Kemal Amca.

Sürprizle karşılaşmış gibi gözleri parladı:

– Sahi mi, öğrenebilir miyim?

– Ebette evladım.

Gül'ün heyecanı Kemal Amcasını gülümsetti. İşe koyuldular. Gül, pek yabancı durmayan harflerle tanıştı. Harflere "Daha önce karşılaşmış mıydık?" diye sorası geldi.

Kemal Amcasının atmosferindeyken her şey, müthiş kolaylaşıyordu. Saatlerin nasıl geçtiğini anlamadılar. Akşam dükkanı kapatıp, birlikte çıktılar. Kemal Amca dükkanını erken açıp, erken kapatırdı. Caddenin sonundaki dört yol ağzında vedalaştılar.

Gül, ihtiyar adamın ardından bakarken, bir zamanlar uzun boylu olduğunu düşündü. Toprak, kendinden olanların peşini asla bırakmıyordu... Görünmez bir iple bağladıklarının, ipini, sezdirmeden kısaltıyor, sonunda kucağına düşürüyordu...

Sonbahar olmasına rağmen hava ılıktı. Mevsim, kışa yürüdüğü halde, geride bıraktığıyla dopdolu aşık gibi, yazı yaşıyordu...

Otobüs durağına gelmişti. Esma Hanım, kızına, defalarca, otobüse binmemesini söylemişti. "Parası olanın ne işi var durakta murakta!" derdi. Oysa Gül, içinden geleni yapmayı, yaşamayı tercih ediyordu. Durak kalabalıktı. Ceketini çıkarıp, oturdu. Kalitesiz kağıtta dağılmış mürekkep gibi duran makyajları, eski moda kol çantalarıyla iki kadın bir köşeye çekilmiş, konuşuyorlardı. İki ihtiyar kadının hararetli konuşmalarına kulak kabarttı.

– Kadını huzurevine zorla yatırdılar. Evlerine, mallarına da el koydular, dedi biri. Diğeri:

– Kurt kocayınca köpeğin maskarası olurmuş. Gelin, huzurevinin rahatlığını anlatıp duruyor. Çok beğenmişsen sen git, dedim, kıyameti kopardı.

Otobüsün görünmesiyle ortalık hareketlendi. İtiş kakış bindiler.

Delikanlılığını bıyığına iliştirmiş şoförü, huzursuzca huzurevinden bahseden ihtiyarları, çocuğuna laf anlatmaya çalışan kadını, öndeki kızı göz hapsine almış genci seyretti. Hayatın renkleri bundan ibaretse, gökkuşağı hayalinden vazgeçmesi gerekecekti... Hiçle başa çıkmaya çalıştı yolda... Hiçlik yankılandı yamaçlarında... Eve varıncaya kadar hiç bir şey düşünmemeye gayret etti...

– 4 –

Akşam yemeğinden sonra televizyonun karşısına geçti. Kollarını göğsünde kavuşturdu. Kendini oturduğu yerde bırakıp görüntüler arasına daldı. Bataklıklar ve böcekler arasında kahramanla birlikte koştu. Aslında ne ordaydı ne burada? Kaşlarının üstüne yıkılmış kakülüyle, küsmüş küçük çocuk ortaya çıkmıştı.

Esma Hanım, Gül'ün çaprazındaki koltuğa oturdu. Biraz durduktan sonra küsmüş çocuğa döndü:

– Suratını sarkıtmışsın gene. Senin bu hallerinin bir delikanlıyla alakası olabilir mi, dedi.

Kıymet Kadın, sessizce salon kapısına yaklaştı.

Anne kızın bu konuşmasını kaçırmak istemiyordu.

Gül, gözlerini televizyondan ayırmadan sordu:

– Çiğdem'le mi konuştun?

– Orası önemli değil. Soruma cevap bekliyorum.

– Evet, biri vardı ama artık yok. Öldü, dedi Gül.

Esma Hanım, bunu da biliyordu. Sıra esas söyleyeceğindeydi:

– Ölenle ölünmeyeceğini bilmelisin, dedi.

Gül, annesine öyle bir baktı ki Esma Hanım tedirgin oldu. Kızının halini eskiden de beğenmiyordu ama son zamanlarda canlı cenazeye dönmüştü. Olabildiğince yumuşak:

– Psikiyatriste götüreyim seni, dedi.

Gül, bataklıkla boğuşan aktöre çevirdi bakışlarını:

– Psikiyatristin ölümsüz mü, diye mırıldandı.

– Gül saçmalama sınırını aştın artık, hiç kimse ölümsüz değildir, beni anlıyor musun, kimse ölümsüz değildir, diye bağırdı, Esma Hanım.

Kıymet Kadın mevzilendiği yerden mutfağa kaçtı. Esma Hanımın yoluna çıkmaması gereken vakitleri, iyi bilirdi.

Filmden sonra, Gül odasına geçti. Pencere camına suratını yapıştırarak yıldızsız gökyüzünü seyretti. Yatağına girdi. Bu kadar uykudan uzakken yatmanın işkencesini, iyice bellemişti. Odanın kapısını aralayıp, kontrolünü yapan annesi çekilince yatağına oturdu. Yıldızsız gökyüzü yarınki yağmurun habercisiydi; oysa Gül'ün yağmuru aniden bastırmıştı. Dizlerini

göğsüne çekip, başını dayadı. Kollarını kendine doladı. Kucağında salladığı kendiydi. Ninnileri işe yaramamış anne gibi çaresizdi. Duvarlar arasında, şehrin ortasında bir insan ağlıyordu…

– 5 –

Ertesi sabah, Kıymet Kadının sesiyle uyandı. Kıymet Kadın, mutfakta iş yaparken türküler mırıldanırdı. Gül kalktı, mutfağa gitti. Bulaşık makinesini boşaltmakta olan Kıymet Kadının karşısına oturduktan sonra:

– Alt kattaki komşu ne yapıyor? Gittiniz mi baş sağlığına?

– Ne yapsın, yaslı kadın. Ben her gün iniyorum.

Gül, ihtiyar komşuya yakınlık hissetti. O da cenaze sahibiydi artık. Yanına inmeye karar verdi. Nasılsa sabah erken kalkıyordu.

– Ben aşağı, komşu teyzeye iniyorum, dedi.

Kıymet Kadın, Gül'ün eline bir tencere yemek tutuşturdu hemen.

– Şunu da götür.

Gül merdivenleri ağır, ağır indi.. Zili çalmak yerine kapıyı tıklatmayı yeğledi. İhtiyar kadın, kapıyı çabuk açtı. Kökü sökülmüş ağaç gibi görünüyordu.

– Günaydın Sabiha Teyze, dedi içeri girerken.

– Günaydın kızım, dedi tersini düşündüren bir sesle.

Gül, bu eve uzun zamandır girmemişti. Tencereyi

mutfağa bıraktı. Bütün perdeleri kapalı ev, bir lahite girmiş hissi uyandırdı Gül'de.

– Başınız sağ olsun, dedi.

– Dostlar sağ olsun dedi, adap ihmaline tahammülsüz, gün görmüşler gibi.

Sessizlik uzadı. Bir şeyler daha söylemeliydi:

– Amcayı özleyeceğiz.

– Rahmetli de severdi seni, dedi ihtiyar kadın.

Gül sıkılgan:

– Ben kalkayım, dedi.

Girdiği gibi tuhaf hislerle çıktı. İnsan, başını soktuğu dünyayı kendi inşa ediyordu. Ölüm gibi bir afetle çatırdamayacak düzen inşa edilebilir miydi? Çaresi var mıydı?

Öğleden sonra dükkandaydı ve sorusunu hatırladı:

– Kemal Amca, insan dünyasını kendi inşa ediyor, değil mi? Yani iç dünyasını, kalp evini.

– Elbette.

– Lakin afete uğrayınca yerle bir oluyor, yıkılıyoruz. Ölüm gibi, ayrılık gibi dertler büküyor belimizi. Sarsıntılarda yerle bir olmayacak düzen nasıl kurulur? Mesela seninki gibi.

Kemal Amca gülümsedi:

– İlahi çocuk sen çok yaşa. Gel bakayım yanıma, dedi.

Gül yaklaştı. Kemal Amca, kafasının üstündeki uzak gözlüğünü Gül'e uzattı.

– Tak şunu, dedi.

Gül taktı. Görüntü bulanıklaştı.

– Ne görüyorsun, dedi ihtiyar adam.

– Pek bir şey gördüğümü söyleyemeyeceğim, dedi.

– Çıkarabilirsin.

Gül gözlerini kırpıştırdı.

– Şimdi nasıl?

– Tabi ki iyi, dedi Gül.

İhtiyar adam oturdu. Gül'ün merakla beklediğini görünce gülümsedi:

– Aynı yere baktın lakin farklı şeyler gördün. Problem nerde? Bakışın bozuk olursa görüntü bulanır. Dünyayı tepe taklak eden, öyleymiş zannettiren yanlış bakış açısından başka bir şey değildir.

– Anladım galiba, dedi Gül.

– Anladın, tabi.

– Peki uygun gözlüğü hangi hekime yazdıracağız? Ya da nasıl bulacağım?

– Sana bu soruyu sorduran Hekimden alacaksın evladım, dedi ihtiyar.

Dükkan kapısı açıldı, Gül'ün zihninde bekleşen sorular uçuşup kayboldu. Müşteri gittikten sonra Gül, vitrine dönük koltuğa oturdu. Caddedeki hareketliliği seyre daldı.

Az sonra dükkanın kapısı gene açıldı. Kapıdan, kısa saçlı, derbeder bir kız girdi.

– Selam Kemal Baba, diyerek ihtiyarın yanına yürüdü. Göz ucuyla da Gül'e bakıyordu.

– Hoş geldin Seyran evladım.

Kızın elleri cebinde, sağa sola sallanıyordu.

– Tolga'yla burada buluşacaktık, dedi.

Kemal Amca, hiçbir gördüğüne şaşmaması gereken bir devrin eline doğduğunu çoktan öğrenmişti. En amansız fırtınaların ortasında ayakta kalması gerekenlerdendi. Ta ki yeni sürgünler gürbüzleşme imkanı bulsun...

– Birazdan gelir o zaman. Sen Gül kızımla tanışmadın. Gel bakalım, dedi.

Seyran, Kemal Amcayı, isteksiz adımlarla takip etti. Göz göze gelen Gül ile Seyran'ın tanıştıklarına memnun olup olmadıkları anlaşılmıyordu. Çünkü ikisi de içinden gelmeyene reddiyeci türdendi.

– Demek sensin, dedi, Seyran.

Gül sessizliği tercih etti. Kemal Amca:

– Seyran son sınıf öğrencisi. İyi anlaşacağınızı düşünüyorum. Çünkü ikiniz de iyisiniz.

İhtiyar sahafın samimi iltifatı ikisini de yumuşattı. Gül harekete geçti:

– Ne okuyorsun, dedi Seyran'a.

– Felsefe.

Kemal Amca kızları baş başa bırakıp, açık duran kitabına döndü. Gül, Seyran'a çay teklif etti, yanına sandalye çekti. Sokağı seyrederek oturdular. Seyran durup durup saçını düzeltiyor, kocaman ayakkabılarını sallıyor, bir şeyler mırıldanıyordu. Saatine baktı.

– Hadi ya Tolga, diye söylendi.

Sonra kalktı sandalyesini Kemal Amcanın yanına sürükledi:

– Ne sessiz kız bu, dedi Gül'ü kast ederek.

– O Gül, dedi ihtiyar sahaf.

İçi boş bir kahkaha savurdu Seyran:

– Ben de dikeni olurum. Uyum sağlarız yani.

– Uyum güzel şey.

– Kemal Baba ben gidiyorum. Öğleden sonra gene gelirim.

Gül'e başıyla selam verip gitti. Gül merakına rağmen, yeni kız ile ilgili soru sormadı. Biraz sonra Çiğdem çıkageldi. Gül'ün iş yerini merak edip durduğunu, görmek için geldiğini söyledi. Gül, Çiğdem'i Kemal Amcasıyla tanıştırdı. Okuma masalarından birine geçtiler. Çiğdem:

– Amca kaç yaşındasınız, dedi.

– Yetmiş dokuz olsa gerek, dedi İhtiyar adam.

Çiğdem, ihtiyara acımıştı. Acıklı bir sesle:

– Ee neden emekli olmadınız, yazık değil mi size? Gül'ün dürtmesiyle sıçradı:

– Ya niye dürtüyorsun, kötü bir şey mi söyledim?

Gül kızardı, Kemal Amca gülümsedi:

– Daha emeklilik izni çıkmadı evladım, dedi.

– Nasıl çıkmaz bu yaşta? Hangi kurummuş o?

Gül'ün kızarması gülmeye döndü. İhtiyar adam da tebessüm ediyordu:

– Hayat.

Çiğdem biraz düşündü. Bütün saflığıyla:

– Ya siz ikiniz, beni makaraya sarıyorsunuz, dedi.

– Zorla sardırıyorsun, dedi Gül.

Kemal Amca hüzünlü gibiydi:

– İnsan, gönül verdiğinin hizmetinden, ölünce emekli olur evladım. Neye gönül vermişse bir gün mutlaka onunla buluşur. Ve eğer beyhude emekler dökmüşse yazıklar olur ona. Pişmanlık ne acı kazançtır.

Çiğdem ve Gül, sönüveren gülümsemelerini göremediler. Anladıkları kadarıyla insan, büyük seçimler yapmalı ve isabet ettirmeliydi.

Çiğdem tombul yanaklarını kaşıdı:

– Gönül ferman dinlemez demezler mi, diye sordu.

– Fermanın kimden geldiğine bağlı, dedi Kemal Amca.

Bambu çubukları gelenler olduğunu haber veriyordu. Tolga, Selim ve Seyran gelmişti. Kemal Amca:

– Gelin çocuklar, hoş geldiniz, dedi.

Seyran hariç diğerleri hoş bulmuştu. Tanıştırılmalar bitince oturdular. Çaylar da gelince Kemal Amca:

– Evet, konumuza dönebiliriz, dedi.

– Ferman dinlemeyen gönüllerden bahsediyorduk, dedi Gül.

– Herkesi kendi mutluluğuna götüren yol içindedir, insan yalnız ve kendiyle yetinebilecek bir canlıdır, dedi, Seyran. Kavga etmeye hazır gibiydi.

Çiğdem dudağını kemirdi. Kemal Amca:

– Doğru fakat eksik bir bilgi, dedi.

Seyran itiraz etti:

– Nasıl eksik olur? Beni neyin mutlu edeceğini en iyi ben bilirim. Başkası benim kişiliğimden kaynaklanan ihtiyacımı nereden bilecek?

Kemal Amca cevap vermek yerine:

– Buna karşı olan var mı, dedi.

Gül:

– İhtiyaçlarını biliyor olması insanı mutluluğa götürmüyor. Daha çok acı çektiriyor bence. Çünkü arzularını karşılayacak gücü olmadığını da keşfediyor.

Tolga ve Selim onaylar bakışlarla susuyorlardı. Çiğdem, sohbete seyirci kalması gerektiğini çabuk kavramıştı. Kemal Amca her zamanki metanetiyle, suyun, istediği mecraya döküleceği anı bekliyordu.

Seyran pervasız:

– Kişiliği zayıf olanlar, tabi ki güçsüzdür. Bunu genelleyemezsin.

Gül:

– Sen hiç sevdiğin birini kaybettin mi?

– Ben kimseyi sevmiyorum, dedi Seyran.

– Ölüm gönül bağladığımı alıp yok ettiği zaman ben kendime nasıl yardım edebilirim söyler misin? Ölüme nasıl meydan okuyabilirim?

Seyran omuz silkti:

– Hiçbir şeyi sevmezsen mesele kalmaz.

Sessizlik uzayınca, Kemal Amca araya girdi:

– Başka şerh koymak isteyen var mı?

Selim:

– Sizi dinleyelim Abi, dedi.

– Seyran kızımın dediği gibi huzura giden yol insanın içinden geçer. Gül kızımın dediği gibi, ihtiyaçları bilmek tek başına bir çözüm değildir. Çiğdem kızımın dediği gibi, ortada ferman dinlemeye yanaşmayan bir de gönül vardır. O zaman, bizi bizden iyi tanıyan, ihtiyaçlarımızı eksiksiz gideren, fermanıyla kainatı hizaya getiren birinin kapısına varmak lazım.

– Yani, dedi Seyran.

– Evet yani, kim o? dedi Çiğdem.

– Hepiniz biliyorsunuz, dedi ihtiyar sahaf.

Selim:

– Tabi ki yüce Yaratıcımız.

– Hayret ben O'nu hiç sizin dediğiniz gibi düşünmemiştim, dedi Çiğdem.

Gül de aynı şeyi düşünüyordu. Çoktandır hesaplarına dahil etmediği birini hatırlamıştı. Tuhaf hislerin rüzgarıyla içi titredi.

Seyran:

– Ben buna inanmıyorum, dedi.

Tolga, Kemal abisi gibi sabırlıydı:

– Neye inanıyorsun?

– Bir Yaratıcı olsaydı, dünya bu kadar karmaşık ve acı verici olmazdı. Beni buna ikna edemezsiniz.

Çiğdem çok zaman hatırlamadığına, sahip çıkma adına gayrete geldi:

– Ne biçim konuşuyorsun öyle, çarpılırsın inan ki. Ağzınla burnun yer değiştirir, yamulursun bak.

Kemal Amca, yaranın derinliği karşısında dikkatini çoğaltan operatör gibi düşünceliydi:

– İnsanın verdiği karar, tutturduğu istikamet, zamanına mevsim giydirmesidir. Kimi hep sonbaharı yaşar, kimi kara kışta buzlanmıştır, kiminin gönlünde çiçekler açmıştır.

Gül ufkunu saran sonbaharı düşündü. Yitik mevsimini kime soracaktı? Kayıpların sorumlusu gerçekten kendisi olabilir miydi?

– Gül kızım ev sahibi olarak, çayları tazeleyelim ne dersin?

Boşalmış bardakları fark eden Gül, yerinden fırladı. Onun bu samimi telaşı masadakileri gülümsetti Çaylar tazelendi. Çiğdem her davulun önünde oynayanlar gibiydi:

– Seyran'a bir konuda katılıyorum. Yani, dünya neden bu kadar karmaşık ve çileli?

Çiğdem en ciddi halini takınmıştı. Gül, Çiğdem'in kulağına eğildi:

– Çiğdem, aradığın renk eteği bulamayışına çile mi diyorsun, dedi gülerek.

Çiğdem bozulmuştu:

– Yakınımız ölmedi ama biz de acı çekiyoruz herhalde, dedi.

Tolga konuşuyordu:

– Diyelim ki dünya karmaşık ve acı verici. Bu Yaratıcının inkarına yeter bir sebep değil, bir, ikincisi,

dünya karmaşık ve acı verici değil tersine merhamet ve adalet üstüne yaratılmış.

Seyran'ın inadını bilen Tolga kısa kesti.

Seyran:

– Beni ikna etme adına yapılan saçma sapan konuşanları çok dinledim. İtiraf etmeliyim ki siz onlardan değilsiniz. Ama beni yok sayarsanız sevinirim. Çünkü varlığımdan bile emin değilim.

Kemal Amca devreye girdi:

– Bizim yok saymamız bir şey ifade etmez. Ve dahi yokluk iddiası varlığın delilidir. Yok olan çıkıp da "Ben yokum, o yok, bu yok!" diyemez.

Tolga:

– Annem ölümü beklemeye dayanamadığı için ölmek istiyor. Tuhaf bir çelişki. Hakikate teslim olmak daha akıllıca...

Seyran'ın bakışlarında çoğalan öfkeyi gören Kemal Amca kalktı. Yeni gelen kitaplardan ikisini tutup getirdi.

– Bunları gördünüz mü, diye konuyu değiştirdi.

– Şu çok kalın, fıtık eder insanı, dedi Çiğdem.

– İnce olanından başlayabilirsin, dedi Gül.

Selim:

– Ben ikisini de alayım, dedi.

Tolga:

– Ben de senden alır okurum.

Gül esnafça:

– Herkesin kütüphanesinde olmalı, dedi.

Gülüştüler. Her biri de kitaplardan ikişer tane aldı. Seyran, öncekilerin parasını bile ödemediği için Kemal Amcanın uzattığı kitapları almak istemedi. İhtiyar adam:

– Parasına kıyamayan gelir dükkanda birkaç gün çalışır. Fazlasıyla ödeşiriz, dedi.

Seyran'ın buzul bakışlarında baş veren minnet çiçeklerini kimse görmedi. Biraz sonra Tolga, Selim ve Seyran dükkandan ayrıldılar.

Çiğdem saatine baktı. Akşama fazla kalmamıştı:

– Ben de kaçayım. İstersen, seni de bırakayım, dedi Gül'e.

Kemal Amca:

– İyi olur, siz çıkın ben de birazdan kapatırım, dedi.

Vedalaşıp çıktılar. Çiğdem iyi araba kullanıyordu. Konuşmadan geçirdiği birkaç dakikanın ardından dayanamadı:

– Babanla annen buluşabildiler mi, dedi.

– Anlamadım, dedi Gül.

– Şey yani, evde aynı anda bulunabildiler mi?

– Gene anlamadım, dedi Gül.

– Ya ikisi de yoktu ya. Baban da eve döndü mü?

– Ay Çiğdem, sonunda! Babam, annem döndükten sonra görünmedi. Kıymet Kadınla konuşurlarken duydum. Annem, babamdan boşanma işlemlerini başlatmış.

– Senin adına üzülüyorum.

Gül gülümsemeye çalışarak:

– Ben de üzülüyorum. Ama sıkıldım üzülmekten, dedi.

Çiğdem, Gül'ün yüz ifadesinden ne demek istediğini anlamaya çalıştı. Bunu başaramayınca düşündüğünü söyledi:

– Bence de arkadaşım, böyle ol işte. Toparla kendini. Ne o öyle? Karadul modundan sıyrıl ya.

Gelmişlerdi. Gül, Çiğdem'i öpüp indi. Bahçe kapısından geçerken komşu teyze geldi aklına. Görünürlerde yoktu. Balkondaki çiçekler susuzluğun etkisiyle boyunlarını bükmüşlerdi. Perdeler kapalıydı. Kapıcı, Esma Hanımı ikna edip girişteki boşluğa maydanoz ekmişti.

Gül merdivenleri olabildiğince yavaş çıktı. Kapıyı Kıymet Kadın açtı. Kıymet Kadın, isimleri sıfatsız bırakmazdı:

– Hoş geldin, süzgün kız, dedi.

Gül:

– Hoş bulduk, düzgün teyze.

Odasına yürüyen Gül'ün ardından:

– Aç mısın, diye seslendi.

Gül, Kıymet Kadına onun tarzıyla, cevap verdi:

– Acıkınca boşanıp semerimi yerim, sen merak etme, dedi.

Kıymet Kadın elleri belinde, söylendi.

– Bana bak, laf yarıştırmayı bırak, sofrayı hemen kuruyorum.

Gül, koşup boynuna sarılınca, Kıymet Kadın şaşaladı:

– Kıymet Teyze, yemeğe Sabiha Teyzeyi de çağıralım mı?

– Olur, diye dudak büktü, Kıymet Kadın.

Gül, duş alıp üstünü değiştirdi. Mutfağa döndüğünde Kıymet Kadını yalnız otururken buldu.

– Çağırdın mı, dedi.

– Çağırdım, geleceğini söyledi.

İhtiyar komşu, biraz sonra geldi. Eski usul yemekler pişirecek sebebi kalmayan kadıncağız zayıflamıştı. Kıymet Kadının yön verdiği konular üstünde gezindiler. Hayat enerjisi tükenen Sabiha Teyze, artık, başkasını daha dikkatli dinliyordu.

Sebepler ve sonuçlar, ağlarını attığı yüreklerin hareket kabiliyetini bitirip, avlıyor, diye düşündü Gül. Hayatının sebebi saydığının sonu hüsransa, avlanıyordu insan... Belini dik tutabilmesi için sonu hüsran olmayana bağlanmalıydı...

Yemekten sonra Sabiha Teyze gitti. Gül odasına girdiğinde ilk olarak kapalı perdeleri ardından pencereleri açtı. Suyu siyahileşmiş denize selam verdi.

"Seni gördüğüme sevindim." dedi deniz. "Biliyor musun, hâlâ ayağımı yere değil kafama basıyorum. Ama alışıyor muyum nedir!" dedi Gül. Deniz: "Alışmaktan fazlasına ihtiyacın var." dedi. "Haklısın, alışmak dediğim sinsi bir bekleyiş olabilir. Sinsi bekleyişlerin nelere gebe olduğunuysa kimse

bilemez." "Kendinden bile gizlediğin ümitten haberim var." dedi deniz. "Sahi ümidim var mı?" diye sızlandı Gül.

Vücudunu yatağa bıraktı. Başını yastığın altına gömdü. Damarları boşalmış, sanki kan içine dolmuştu. Nefesini tuttu tuttu bıraktı. Sonra sıçrayıp kalktı, aynanın karşısına oturdu. Dakikalarca süren seyrin ardından, aynadaki Gül'ün mazisine gitti...

Uzun saçlı, tombul yanaklı bir kız çocuğu belirdi aynanın önünde. Beş parmağıyla kavradığı kırmızı ruju, bilmişçe dudaklarına sürüyordu.

– Güzelleşmek mi istiyorsun, diyen sese, sevinçle döndü.

– Güzel olmuş muyum nineciğim?

– Sen zaten güzelsin, daha da güzel olacaksın yavrucuğum. Hadi bahçeye çıkalım.

Dudaklarından taşan kırmızı boyayı unutup, ninesinin peşinden yürüdü, kız çocuğu. İnanıyordu ona... İhtiyar kadın da kız çocuğu da görünmez oldular... Aynanın içinde ve dışında Gül kalmıştı bir başına... Çözüldü: "Güzel değilim nineciğim, güzel olamıyorum, kendimi çirkin, sevimsiz hissediyorum. Kendimi taşımaya tahammül edemiyorum. Beni bana kim sevdirebilir?" diye inledi.

Ardında bıraktığını unutma kutusuna kapatan sonbahar, karşısındakinin (kışın) bakışıyla titriyordu. Yıldızlar gökte, pırıltılar denizde, ışıklar şehirde ve Gül her yerde titriyordu...

– 6 –

Sabah, gözlerini açtığında Kıymet Kadının çiçekli elbisesini gördü. Söylenerek camları kapatıyordu:

– Bugün değilse öbür gün, illa ki olacak. Hasta olup başımıza kalacak sonunda.

Gül, gözlerini kırpıştırarak sordu:

– Kimden bahsediyorsun?

– Kimden olacak senden. Camlar açık bırakılır mı, a şaşkın, kış geldi sayılır?

Gül oralı değildi:

– Saat kaç oldu? Geç kaldım, dedi.

– Padişah altın saçıyor aman yetiş!

Gül yatağından fırladı. On dakika içinde hazırlandı. Yatağını toplayıp mutfağa geçti.

Babası az önce eve gelmişti. Kıymet Kadının hazırladığı eşyalarını alıp gidecekti.

Gül, omuzları çökük, üstü başı dağınık babasını görünce sarsıldı. Neydi bu halin sebebi? Sitemini suratına çarpacak birilerini aradı ama üstüne alınacak kimse yoktu. Yarayı inkar edenleri gocundurmak neye yarardı? Soğukkanlı görünmeye çalıştı. Babasını "Hoş geldin" diyip yanağından öptü. Babasının bakışları, sadece sarhoşken olduğu gibi hüzünlüydü.

Babasının karşısına oturdu. Çocuksu bir kaygıyla sordu:

– Artık görüşmeyecek miyiz, dedi

– Görüşeceğiz elbette, dedi babası.

Görüşmeme ihtimalinin daha fazla olduğunu ikisi de biliyordu. Baba, iş yerinde kurduğu resmi ilişkilerin şekillendirdiği bir adamdı. "Düşünce ya da hislerin değil ceketin önünü iliklemen para eder, o zaman gerektiği yerde ceketin önünü ilikle, düşünme ya da hissetme." idi, Remzi Beyin felsefesi. Düşünemez, hissedemez olmak bir insan için ne hazin bir durumdu…

Gül köşeye sıkışan kedi gerilmişliğinde:

– Böyle olmayabilirdi, dedi.

Baba boşalttığı bardağı sehpaya bıraktı. Sanki Gül'ü yeni fark etmiş gibi dikkatli baktı:

– Ne olmayabilirdi?

Gül cesaretini topladı:

– Daha mutlu bir aile olabilirdik

– Olabilirdik evet, diye mırıldandı.

– Neden olamadık?

Baba sayıklar gibi konuştu:

– Evet olamadık.

Gül hemen pes etmeyecekti:

– Baba hatalı olabileceğini düşündün mü?

Esma Hanımın buz gibi sesi duyuldu:

– Düşünmedi tabi ki. Hiç ayık olmayan biri düşünemez çünkü.

Gül babasından önce konuştu:

– Anne hatalı olabileceğini sen düşündün mü?

Esma Hanım:

– Düşündüm hem de çok düşündüm. O yüzden boşanıyorum.

Kıymet Kadın, hiçbir şey kaçırmamak için parmak uçlarına basa basa salon kapısına yaklaştı.

Baba biçimsiz bir kahkaha attı:

– Bayağı yavaş düşünmüşsün be Esma.

Esma Hanım buz gibi bir sesle:

– Çocuklarımı da düşündüm, deyip salondan çıktı.

Kıymet Kadın, heykel gibi önünden geçen Esma Hanıma bakakaldı. Esma Hanım oturma odasına girince kapıyı çarpmayı ihmal etmedi.

– Baba nereye gideceksin?

– Bakacağız.

Kemal Amca, "Kimseyi ciddiye almayan insan kendini ciddiye almıyordur." diyordu. Evladının gözlerine bakamayan, şuuruyla bağını koparmak için sürekli içen, olmadığı kişiyi oynayan, hedefi olmayan daha kötüsü ise bundan rahatsız olmayan insan nereye yarardı?

Gül'ün, öfkesi geçti üzüntüsü kaldı:

– Planın var mı?

Remzi Bey, her seferinde Gül'ü yeni görüyormuş gibi bakıyor sonra başını çeviriyordu. Bardağını uzattı:

– Bir duble daha alayım.

Gül babasına genelde itiraz etmezdi. Ama onu kusmuğa çeviren içeceği eliyle sunamazdı.

– Biraz sohbet etsek, diyecek oldu.

– Hadi.

Şimdi ne yapacaktı? Havsalayı pelteleştiren o sıvıları görmeye bile tahammülü kalmamışken, ne yapmalıydı? Saniyelere sığışmış kocaman sıkıntılar geçti içinden. Kıymet Kadın:

– Eşyalarınız hazır Remzi Bey, diye geldi.

– Babamın bardağıyla ilgilenir misin Kıymet teyze?

Babası Gül'ün bu halini üşengeçliğine yordu. Kıymet Kadının doldurup getirdiği bardağın yarısını bir seferde içti.

Gül:

– Hoşça kal baba, dedi ağlamaklı.

Remzi Beyin gözleri mi dolmuştu? Gül'e sorulsa "hayır" diyecekti. Yavan duruşlu duygusuz adamın, yalnız kalınca hıçkırarak ağlayacağını kim bilebilirdi?

– Kendine dikkat et, dedi sertçe.

Gül kalktı, babasının yanağını kelebek dokunuşuyla öptü. Kimseye soramadığı hesabı kendine sormaya karar verdi. Zira bütün suçlar onundu... Hakim, savcı ve zanlıyı alıp salondan çıktı. Mutfağa, Kıymet Kadının yanına gitti, oturdu.

Kıymet Kadın, meyve suyunu Gül'ün önüne sürerken:

– Anan adamı güzelce kovdu, dedi.

Gül Kıymet Kadını bakışlarıyla azarladı:

– Kıymet Teyze kovmanın neresi güzel?

– Lafın gelişi işte, dedi.

Babasıyla aynı evdeyken görüşemediklerine göre,

bundan sonra görüşme ihtimali kalmamıştı. Önemsemediği bir eşyasını kaybetmiş gibi huzursuzdu.

Gül birkaç lokma atıştırıp, çıktı. Kemal Amcanın "Arada uğrarsın." dediği dükkana, her gün gider olmuştu. Doğrusu bundan kimsenin şikayeti yoktu.

Yarım saatlik otobüs yolculuğunun ardından dükkana ulaştığında, Kemal Amcasını kitap başında buldu. Kalbini kuyuya düşüren adamı hatırlamıştı. O ilginç hikayeyi bugün anlatacaktı...

Sabah temizliğini yaparken düşünceliydi. Abartılı temizliği, İhtiyar adamın dikkatinden kaçmadı.

– Gül kızım dinlen biraz, dedi.

Gül elindeki toz bezlerini katlayıp kaldırdı:

– Kemal Amca, ninemin anlattığı bir hikaye vardı. Geçenlerde aklıma geldi. Saçma olduğunu söylemek istemiyorum ama biraz tuhafça.

Gül, yemeyi yaşamayı seven, komşunun tavuğunu kaz, ihtiyarını kız gören kıt fikirli bir adamın, kuyuya eğildiğinde kalbini düşürdüğünü zannedip çareler aramasını; sakalı bitli filozofa inanıp saçını başını yolmasını anlattı. Kemal Amcanın yüzünden ne düşündüğü anlaşılmıyordu.

Bambu çubuklarının sesi Kemal Amcayı gülümsetti. Seyran, Selim ve Tolga girdiler dükkana.

– Geldiğiniz iyi oldu, dedi ihtiyar sahaf.

– Kaynanamız sevecektir, ne yiyoruz, dedi Selim.

Kemal Amca, herkesi okuma masasına yönlendirdi:

– Gelin oturun, bakalım nasibinizde ne var?

– Ne haber Kemal Baba, dedi Seyran.

Tolga oturmadan önce:

– Merhaba Kemal Abi, Gül.

– Hoş geldiniz, dedi Gül.

– Gül kızım, ninesinden miras bir hikaye anlattı. Zahmet edip size de anlatırsa, değerlendirmesini birlikte yaparız.

Gül, hikayeyi tekrarladı: "Zamanın kıyısında bir ülke varmış. Parlak şehirleri, yiyip içmekle meşgul insanları varmış. Toprağın bağrından renkler fışkırır, sayısız yıldız inermiş gecelere.

Ülkenin en güzel evlerinden birinde bir adamcağız yaşarmış. Adamcağız dediysek insan her yerde insan ya. Kaygıları, yılgınlığı, arzuları varmış herkes gibi. Bahçesinde bulunmayan meyveyi toplayası gelir, bahçesinde tombullaşıp sulanan meyvelerin çürümesine ise kayıtsız kalırmış... Bildiğinden kolay dönmez, bilmediğini pek önemsemez, bir yediğini bir daha yemezmiş.

Bir gün bu adam seyahate çıkmış. Acıkmadan bir sürü şey yemiş. Haliyle pek susamış. İlk gördüğü kuyuya koşturmuş. Suyunun olup olmadığını anlamak için iyice eğilmiş. Tam o sırada "cumburlop" diye yankılanan bir ses eşliğinde bir şey düşmüş kuyuya. Sağına soluna bakınmış bir şey görememiş. Önceleri bunu önemsememiş. Kovayla çektiği suyu içip yoluna devam etmiş. Giderken düşünmeye başlamış. "Ne düşürmüş olabilirim?" diye. Ayrık otlarından daha hızlı çoğalmış endişeleri. Endişesi korku tohumları

serpmiş içine. "Bir şeyimi düşürüp kaybettim. Acaba neyimi düşürdüm. Ya mühim bir şeydiyse? Şimdi ne olacak halim?" diye düşürdüğü şeyin ne olduğunu kendine dert etmiş, o kadar ki nereye gideceğini filan unutuvermiş.

Bu düşünceler içinde başka bir şehre ulaşmış. Yolda rastladığı ilk adama, halini açmış. Çok korktuğunu, çaresiz kaldığını anlatmış ağlamaklı. Adam dudak bükmüş. Bizimkine şehrin ortasında yaşayan bir ihtiyarı tavsiye etmiş. O her şeyi bilir, demiş.

Bizimki etekleri tutuşmuş vaziyette, tarif edilen evi bulmuş. Kapısını çalmış. Kapıyı açan pejmürde görünüşlü ihtiyara, bir solukta olup biteni anlatmış. "Aman benim derdime bir çare!" demiş. İhtiyar, oraların en meşhur feylesofuymuş. Kucağına kadar inen sakalını sıvazlayıp, kafasını sallamış. "Sen şimdi git yarın gel, ben düşüneceğim." diye mırıldanmış.

Çaresiz kabul etmiş bizimki. Kendine kalacak bir yer bulup ertesi güne kadar beklemiş. Sabah erkenden ihtiyar feylesofun kapısına dayanmış. Feylesof pek yorgun görünüyormuş. "Bütün gece düşündüm." demiş. Adam minnettar bakışlarla sözün devamını beklemiş.

Feylesof: "Sen olsa olsa kalbini düşürmüşsündür." demiş. "Evet, evet kalbini düşürmüşsün o kuyuya, var git bol bol ağla." Adamın boynu bükülmüş. Yumuk gözlü feylesof, son olarak "Ya da kuyu kuyu gez kalbini ara." demiş. "Şimdi git, düşünmem lazım, dünyanın derdini bitirmem lazım." dedikten sonra kapısını kapatıvermiş.

İhtiyarın kulübesinden ayrılan adam kararını vermiş. Her şeyden vazgeçip kalbini arayacakmış.

O günden sonra, nerede bir kuyu görse, eğilip seslenirmiş: "Kimse var mı, kalbimi gören var mı?" diye.

Dipsiz kuyularda yankılanmış sesi. Ta kesilinceye kadar nefesi.

Hikaye bitmişti. Seyran soğuk gülümsemesiyle:

– Saçma bir adamı konuşmaya gerek var mı, dedi.

Tolga:

– Bence o kadar basit değil. İnsana dair ince mesajlar göz kırpıyor.

Gül düşüncesini paylaştı:

– Benim aklıma ilk gelen şu oldu; insan kalbinin düşmeyeceğini düşünemez mi, bir, ikincisi kalbi olmayan biri nasıl ağlayıp inleyebilir.

Kemal Amca:

– Güzel olmayı isteyenin güzel olduğundan habersiz olması gibi derken gülümsüyordu.

Seyran:

– Bir kuyuya düşmüş olsa bile bütün kuyularda araması da yanlış, dedi.

Kemal Amca:

– İnsan kalbine kurduğu evi kıble edinir. İster istemez bütün mesaisini o dairede harcar. Bu adamın, kalbini bir vefasıza çaldıranlardan farkı yok aslında.

– Kesinlikle mükemmel söylediniz, dedi Tolga.

– Sakalındaki bitten habersiz bir filozofa güvenmesi de hata, dedi Selim. Kemal Amca:

– Unutmayın ki o adamın zamanında filozoflar revaçtaymış. Günümüzde de revaç gören sahtekarlar yok mu? diye sordu.

Gül dudak büktü:

– Günümüzde her şey revaçta.

Tolga:

– Kalbini düşürdüğünü zannetmesine sebep olan şey konuşulmalı ilk önce. Bencillikten beslenen biçimsiz fikirler, biçimsiz zanlar ve insanlar üretiyor, dedi.

– Mükemmel bir tespit. Önce, ego mayalı, defolu duygular üretiyor sonra o kalıba dökülüyor. Dönüşüyor. Hiç oluyor. Benliğini merkez alan insan boşlukta kalır.

Seyran itiraz etti:

– Bence insan bencil olması gereken bir canlı. Çünkü, kendinden başka sahibi ve koruyanı yok, dedi.

– Seyran kızım sana katılmıyorum. İnsanın içinden geçen ve insanın içinden geçtiği sayısız yol vardır. Ve insan yolcudur. Hezeyanlarını harita niyetine kullanırsa kah kalbini kör kuyularda arar, kah bir kalpsize ram olur. Peşinden koştuklarının aslı astarı olmadığını anladığında çok geç olabilir.

Gül, Kemal Amcasının sadece kendisi için konuştuğunu sanıyordu. İşe bakın ki oradaki herkes aynı şeyi sanıyordu.

Kemal Amca devam etti:

– İnsanın kendisiyle barışmasının, kendisini sevmesinin, güzel hissetmesinin bir yolu vardır. O yolu

diğerlerinden ayırmak için filozoflar vesair yetmez.

Seyran dudak büktü:

– Güzel şeyler vaat ediyorsunuz. Ama ücretini de peşinen istiyorsunuz. Şimdiye kadar bana bir şeyler uzatıp da "karşılık" istemeyen kimseyi görmedim.

Gül:

– Kemal Amcanın istediği bir ücret varsa bile, bu senin cebine girer, dedi.

Gül'ün anlattığı hikayeden, daha bir sürü ders çıkardılar. Bu arada konu değişti. Masanın etrafındakiler Tolga'ya kulak kabarttılar. Tolga'nın annesi hastalanınca babası evi terk etmişti.

Gül, acıklı bir tebessümle:

– Anne babası ayrılanlar kulübüne beni de kaydedebilirsiniz. Annem bu gün itibarı ile babamı evden kovdu, dedi.

Seyran dahil, herkes teselli mahiyetli yorumlarda bulundu:

– Kulübe hoş geldin, dedi Tolga.

– Demek ki evde patron annen.

– Aslında evde patron benim. Anne annem, reşit olunca bütün mirası bana aktarmalarını vasiyet etmiş.

Seyran ilk defa kıkırdadı:

– Gül senden hoşlandığımı daha önce söylemiş miydim?

Demişti ki Tolga'nın telefonu çaldı. Telefon konuşması biten Tolga, izin isteyip ayrıldı. Tolga'nın

gitmesinden bir süre sonra Seyran'ın iki arkadaşı geldi. Gelenler Seyran gibi pejmürde değillerdi. Onun kadar öfkeli de görünmüyorlardı. Gül bir ara müşteriye bakma bahanesiyle kalkmış, daha sonra da sohbet edenleri uzaktan seyretmeyi tercih etmişti. Bir ara Çiğdem telefon etti. Şen şakrak sesiyle, akşam için davet ediyordu. "Sen bize gel." dedi Gül.

Seyran Gül'ün yanına sokuldu:

– Atları severim. Ata biniyormuşsun. Kendine ait atın var mı?

– Rüzgar var ama bana ait değil. Hayvanı kendime mahkum edemem. Zaten o işini bilir, sevmediğini sırtından atar.

– İyi iş, dedi Seyran.

Gül:

– Senin atın var mı, dedi.

– Ne gezer. Ben sizin gibi zengin sınıfından değilim.

– Öyle mi, demekle yetindi, Gül.

Erken çıkmak için Kemal Amcadan izin alırken solgundu. Herkesi selamlayıp, dükkanı geride bıraktı…

Ömer, bir seferinde "Bazen en olmayacak şeyler olur hayatında ve aslında olması gerekenin o olduğunu bir gün anlarsın…" demişti.

"Hayır bunu kabul etmiyorum, ölmeni de kabul etmiyorum." diye omuz silkti. Çaresizliği, hıncını köpürtüyordu. "Hayır kabul etmiyorum." diye hıçkırdı.

"Kalbini kuyuya düşüren adama benziyorsun!" dedi vicdanı.

"Alakası yok" dedi, Gül.

"Kalbinin kaygısındasın... Kalbine yerleştirdiğin ölünce kalpsiz kaldın sanıyorsun. Oysa kalbinin kalbi ölmez, solmaz, yok olmaz..." dedi vicdanı...

Kemal Amcanın; "İnsan, kalbine kurduğu evi kıble edinir." dediğini hatırladı. Ağlaması hafifleyip, durdu. Ruhundan bedenine yayılan güçle canlandı...

Artık, ölümü ve ötesini kabul ederek, ebedi hayata hak kazanacağı günlerin eşiğindeydi. Dünyanın nabzı damarlarında atmaya devam edecekti evet, lakin yük olarak değil, yükünü sırtlayarak...

Gözyaşları durunca, nereye gideceğini düşündü. Eve gitmek istemiyordu. Çiğdem'e, sen gel demişti aman ne önemi vardı! Çiğdemlere gitmeye karar verdi.

Yarım saat sonra ordaydı. Geç saatlere kadar oturdular. Çiğdem'in en sevdiği aktörün filmini izlediler.

Çiğdem gece kalması için Gül'ü ikna edemedi. Çiğdem'in tabiriyle "Tutturunca tutturuyordu." Yere göğe sığmayan divane gönlünü, nerde nasıl avutacağını bilmeyen bir insanı kim tutabilirdi. Kendi bile can havliyle oraya buraya savrulduğunu fark edemezken?

– Bari eve bırakayım, dedi, Çiğdem.

Gül:

– Bari onu yap, diyerek tombul arkadaşını çileden çıkarmaya çalıştı.

Yolda:

– Ömer'in yasını tutmaktan vazgeçmelisin, dedi Çiğdem.

Gül, itiraz edecek durumda değildi:

– Biliyor musun eskisi kadar canım yanmıyor. Sanki aldığım yara kalbimle kaynaştı ve onu başka bir şeye çevirdi. Değiştirdi, değiştim. İçimde bir menfez açıldı ve oradan devamlı acı püskürüyorum dünyaya. Sanki Ömer çıkıp gelse bile o menfez kapanmayacak. Sanki artık bu mesele Ömer meselesi olmaktan çıktı.

Çiğdem:

– Seni anlıyorum demek isterdim. Diyemiyorum. Senin yaşadıklarını yaşamadım. Ama yerinde olmak istemezdim.

– Biliyorum.

Çiğdem bakışlarını yoldan ayırmadan devam etti:

– Şu dükkandan ne zaman ayrılacaksın. Sıkılmadın mı hâlâ?

– Hayır sıkılmadım. Kendimi çekilir hissettiğim bir orası var. Kemal Amcayı seviyorum. Yargılamayan yanını seviyorum Onun yanındayken hata yapmaktan, yaptığımı itiraf etmekten korkmuyorum. O: "Hata yapacaksın ve seni kınamak için hazır olacağım." hissi veren sevimsiz insanlardan değil. Aksine, insana kendini değerli hissettiriyor.

– Bunda haklısın. O adam, annemin tabiriyle, insan parçası.

Araba yavaşlayıp durdu. Gül inerken:

– İyi geceler. Dükkana gel, ilginç sohbetler oluyor, dedi.

Çiğdem:

– Sana da iyi geceler. Belki uğrarım, dedi.

Çiğdem'in gidişini seyretti. Havada kar kokusu vardı. İçinden dışına yayılan titremeyle silkindi. Üşümüştü. Koşarak çıktı merdivenleri. Kapıyı anahtarıyla açtı. Doğru odasına gidip, pijamalarını giydi. Denizle selamlaşmadan yorganın altına kaydı. Ay ışığında, Geothe'nin şiirinin bir dizesi parlıyordu. "Uzaklarda olsan ben yanındayım, sen yanımdasın." diyordu hizaya geçmiş harfler. Uzaklardan uzanıp yanında olabilecek sevgiliyi düşledi, gözleri kapanırken… Ömer miydi yoksa Ömer'in suretiyle gülümseyen, Kemal Amcasının hatırlattığı mıydı O sevgili?

– 7 –

Camları döven yağmur sesiyle uyandı. Gökyüzü aydınlıkla karanlık arasında kararsızdı.

Kıymet Kadın mutfaktan:

– Gül, ananı görmeden çıkmayasın, diye seslendi.

Bu haber, Gül'ün üç paralık neşesini söndürmeye yetti. Kim bilir, gene ne isteyecekti Esma Hanım. Ne söyleyeceğini tahmin edemiyordu ama can sıkıcı olduğunu çok iyi biliyordu Gül.

Yorganı sıkıntıyla savurdu. Bir an önce ne olduğunu öğrenmeliydi. Hemen annesinin odasına gitti. Esma Hanım ipek çarşaflar arasında uyuyordu. Ya da uyku denen acizliği yaşıyordu. Evet kendini güç

ve zenginlikle kundaklayan insan da uykuya teslimdi. Gül annesini seyretti. Yılların ağına takılmış güzelliği, hüzün saldı, Gül'ün bağrına.

– Yaşlanıyorsun Esma sultan, diye mırıldandı.

Annesi gözleri kapalı cevap verdi:

– Sizin yüzünüzden.

Gül yatağın kıyısına ilişti:

– Anne benimle ne konuşacaksın? Bir an önce söyle de çilemi öğreneyim.

Esma Hanım doğrulup oturdu:

– Çileymiş! Yarın görücüler gelecek. Sorun çıkarmanı istemiyorum.

Gül kaşlarını kaldırdı. Yanlış mı duyuyordu?

– Ne dedin, ne görücüsü, anne sen ne diyorsun?

– Görücü dediysem yanlış anlama. İki aile, tanışma yemeği yiyeceğiz. Sonrası size kalmış.

– Alafranga görücülük oluyor yani. Hem ne ailesi, bizim cephe bozguna uğramadı mı?

– Baban da gelecek. Nasılsa daha boşanmadık.

Gül:

– Babam mı gelecek, diye dudak büktü.

– Sen paranın gücüyle henüz tanışmadın, dedi Esma Hanım.

– Yani babama rüşvet vereceksin öyle mi?

– Gül seninle tartışmayacağım çünkü daha uykum bitmedi. Öğleden sonra evdesin. Yarın da öyle. Alışverişe, kuaföre gideceğiz.

– Peki kabul etmezsem ne olur?

– O küflü kitapçıyı rüyanda görürsün.

Odasına giderken omuzları düşüktü. Eşyalarını toplayıp evi terk etmeyi düşündü. Annesi işte o zaman yıkılırdı. Gül'ün umurunda mıydı? Galiba umurundaydı.

Kahvaltı etmeden çıktı evden. Dükkana vardığında Kemal Amca durumu fark etti:

– Gül, kızım hayırdır, bir durum mu var?

– Maalesef. Yarın akşam görücülük oyunu oynayacağız.

– Demek annen çivi çiviyi söker zannediyor.

– Bilmiyorum ama kararlı. Evden ayrılmayı bile düşünüyorum. Nereye giderim, ne yaparım?

– Hemen karar verme evladım. İnsan ana babasını çiğnemeden önce çok düşünmeli. Düşünmeli gene de çiğnememeli.

– Benden yana değilsiniz.

– Elbette senden yanayım evladım. Haktan yana olan insandan yanadır.

– Desenize öğleden sonra, işkencemiz başlıyor.

– Hayırlısı evladım.

Öğleden sonra, Gül dükkandan ayrılırken Seyran'la karşılaştı. Seyran neşeli görünüyordu:

– Size yardıma geldim, dedi.

Gül:

– İsabet buyurmuşsunuz hanımefendi, Kemal Amca yalnız kalmamış olur, dedi sıkıntıyla gülümseyerek.

Neden gitmesi gerektiğini özellikle söyledi. Seyran'ın tepkisini görmek istiyordu. Seyran:

– Modern köleler olduğumuzu şimdi anlarsın belki dedi, dudak bükerek.

– Hoşça kal, dedi Gül.

Bulutlar güneşe yol vermemekte kararlıydı. Çok uzaklardan parlamaya çalışan güneş, şehrin semalarını her şeye rağmen aydınlattığını biliyor muydu? Görünmeyenlerin ışığıyla görünenlerin dünyasında olduğunu artık öğreniyordu Gül!

Esma Hanımı kahvaltı sofrasında buldu.

– Evet işte geldim, dedi.

Esma Hanım rahatladığını belli etmedi:

– İyi yaptın, kahvaltı etmemişsin, otur da atıştır, dedi.

– Anne hadi bir an önce çıkalım.

Esma Hanım, giyinme merasimi için odasına gitti. Gül, sofraya oturdu. Magazin sayfası açık kalmış gazeteyi aldı. Esma Hanım "hazırım" deyinceye kadar gazete okudu.

Esma Hanım, insanlara görünmeye hazır olduğunda, çıktılar. Kıymet Kadın da heyecanlanmış, derhal kapsamlı bir temizliğe başlamıştı.

Akşamın ilerleyen saatlerine kadar alışveriş yaptılar. Onu giy bunu çıkar, sağa dön, sola bak komutlarıyla sarhoşa döndü, Gül. Eve geldiğinde, gözünün önünde, kibar tebessümlü tezgahtarlar, can alıcı renkler, kumaşlar uçuşuyordu. Pırıltılı, ışıltılı ortamlarda yapılan alışveriş töreni ruhunu tırmalamıştı.

Tırmalanmış, üşümüş nihayetinde tepki olarak durağanlaşmıştı. Annesinden kurtulmak için erkenden uyudu. Yarını da atlatınca bitecekti bu işkence...

– 8 –

"Bu da geçecek" tesellisiyle beklenen günün sabahına uyandı. Akabinde, öğlene kadar uyanmama kararıyla yumdu gözlerini. Öğlen, Esma Hanım:

– Gül derhal kalkıyorsun, dedi.

– Tamam, dedi sıkıntıyla.

Günün kalanını aynı sıkıntı ve teslimiyetle geçirdi. Akşam üstü, parfüm kokularına sırnaşan sigara dumanıyla dolu kuaföre gittiler. Saç, tırnak boyatarak yaşantılarını renklendirmeye çalışan orta yaşı devirmiş hanımefendiler diziliydi aynaların önünde. Esma Hanımı abartılı neşeleriyle karşıladılar.

Gül'ün saçlarını evirip çevirip, tokalarla, fıs fıslarla hale yola koymaya çalışan kuaför efendi:

– Kız, ne güzel saçların varmış ayol, dedi.

"Saçlarım mı varmış, güzel miymiş?" diye tekrarladı içinden. Sahi, güzel saçları, gözünü çerçeveleyen kalem kaşları, kemiksiz kulakları, yeri kavrayan ayakları, eklemli bacakları vardı, evet! Sanki şimdi, şu an fark etmiş gibi bedeninin hayretine gömüldü. Sağına soluna bakındı. Hanımefendiler, Mine Hanımefendinin son model arabasını konuşuyorlardı. İnsan, neden, kendi modeline kayıtsızdı! "Biz insanlar varlığımıza nasıl da kayıtsızız" dehşetinden kendini alamadı. Sanki sihirli bir dokunuşla,

gözünün önünden perde çekilmiş, gördüklerinin şokuyla donup kalmıştı.

Bulduğu hazineyi ne edeceğini bilemeyen fakir gibi düşüncelerini derleyip toparlayamadı. Kemal Amcasıyla paylaşmalı "Şimdi şu yöne!" yardımını almalıydı.

Kuafördeki işleri bitince eve döndüler. Kıymet Kadın, temizlikçi iki kadının da yardımıyla evin altından girmiş üstünden çıkmıştı. Akşama doğru Remzi Bey de geldi. Herkes, Kıymet Kadının tabiriyle "gıcır gıcır" olmuştu.

Nihayet, gecikmeli gelecek kadar görgülü görücüler geldi. Ev sahipleri, kokular kuşanmış parlak kıyafetleri, vitrin gümüşü gülüşlerle kapıda karşıladılar... Bırakıp kaçma arzusu kırbaç gibi şakladı Gül'ün benliğine... Nereye gidebilirdi? Işık seline kapılmış salondaki diğer kalp sahipleri de Gül kadar mutsuz muydu? Ömer'i düşününce yüreği göğsünden fırlayacakmış gibi oldu... "Neden gittin, beni bırakıp nasıl gittin?" haykırışıyla sahtelikleri yerle bir etmeliydi, ama edemedi...

İtinayla bakım yapılmış suretlerin "iyisiniz, iyiyiz" alışverişi saatler sürdü. Giyinip kuşanmış kelimeler sersem geziyordu, mana çıldırmıştı bu ticarette.... Misafir parlak kıyafetlerle ev sahibi parlak kıyafetler, iltifat yarışında yorgun düştüler. "Al gülüm ver gülüm" ortasında soldu güller...

Kıymet Kadın, Esma Hanımın seçtiği cicilerini giymiş, hata yapmamak adına zorlanan haliyle, komikleşmişti. Yapması gerekenleri şaşırmamak için Esma Hanımın gözünü kolluyordu.

Onca çeşit ikram arasında Esma Hanım, "Size layık değil ama buyurun." demişti. Kimin neye layık olduğu meselesi suyu da ırmağı da yutup, kurak bırakırdı ortalığı.

Kalpler, ne zaman terk edilip, reddedilmiş gayri meşru çocuk gibi ortada kalmıştı? İnsanlar, ne zaman, sahtelik batağına saplanmıştı? Çamur sürmeli gözler, riyakar gülüşler, sırtından vurma sanatına çıraklık edenler...

Gül, genç misafirin teras teklifini kabul etmiş, kitapçı dükkanından ve Kemal Amcanın kedisinden bahsetmişti. İçinden de kıs kıs gülüyordu. Gencin kıyafeti parlaklığını korusa da suratı hafiften değişti. Yanlış istihbarat mı almıştı? Çok iyi bir okulu bitirmemiş miydi bu kız? Dükkan tezgahtarlığı da (Gül'ün kasıtlı tabiri) de neyin nesi oluyordu?

– Hobi mi, diyerek hayretini bastırmaya çalıştı.

– Hobi değil iş, dedi Gül.

Delikanlıyı terasta bırakıp, salona döndü. Alıcı gözler Gül'ü hapsetmiş, demir parmaklıklar ardına atmıştı. Misafir hanımefendi "Pek de güzelsin!" deyince Gül itiraz etmiş, Esma Hanımın sol yanağındaki seğirmeyi görünce vazgeçmişti. Para aşkına toplanılmış bu meydanda, güzel ve güzelliğin işi yoktu...

Gül'ün babası, evin reisi rolünü sevmiş, birkaç saatlik otoritenin keyfini çıkarmaya durmuştu. Misafir Beyefendi ile para idaresinin zorluğundan, orman kanunlarından bahsediyorlardı..

Gül ise zihnine kurduğu cezaevinde işkenceye devam ediyordu. O neden böyle öbürü niye şöyleydi? En ışıklı mekanların zifiri karanlığına düşmüş zindan mahkumu, dokunamadığı soruların, bilmediği cevabını ne zaman verecekti? Zindana, soruya ve cevaba hükmeden O'nu bekliyordu, Gül! Beklediğini bilmeden bekliyordu... Gerçi Gül, kırık bardaktan içtiğinin kendi kanı olduğunu çoktan anlamıştı. Anlamıştı da mevcut sofrada ötekinin ya da kendi kanını içmekten başka yol görünmüyordu...

Kemal Amcasının "Kendine ve insanlara eziyet etme!" nasihatini hatırladı. Öfkesi, nefreti yerini acımaya bıraktı. İçi ezildi. Kendine ve yaşadığı dünyaya kötülük yapmaktan kim kurtaracaktı insanı? Kim affedecekti bunca hatayı? Kim yıkayıp paklayacaktı çamur yürekleri? "Sahipsiz değiliz, bizi tanıyan bilen Biri var." dememiş miydi ninesi? Buna inanmaya öyle muhtaçtı ki "Sahipsiz olmamalıyım, beni tanıyan bilen biri olmalı!" iniltisiyle attı nabzı... Ölümü bir fiskeyle öldürecek biri.... Ömer'in bir "merhaba"sına ulaştıracak biri?

Misafirler gider gitmez odasına koştu. Saçlarını dağıttı, üstünü değiştirdi. Âdeti olmadığı halde çıkardıklarını yere attı. Radyoyu açıp pencerenin kıyısına tırmandı. Gece denize inmiş, şehrin ışıkları ve yıldızlar da iştirak etmiş, cümbüş yapıyorlardı.

"Artık bu solan bahçede bülbüllere yer yok... Bir yer ki sevenler, sevilenlerden eser yok..." diyordu radyodaki kadın. Seven ve sevilenlerin olmadığı yerler varsa sevmenin ne manası vardı?

Zihin şehrinde mazi mevsimi hüküm sürüyordu. Düşüncelerini, hazırdaki zaman ve mekana çekmeliydi. Gerçekten çekebildi mi? Hayır! Ömer duruyordu ufkunda. Güneşin, bulutların önüne geçmiş, karanlığa batmıştı Gül! Hayalinde Ömer'den başka ne varsa silinmişti! Yüreği ona kilitlenmiş, gayrisinde ne varsa bulanmış, görünmez olmuştu. Ne menem bir şeydi bu? Sevgi, kara kuruma dönüşüp insanın nefesini tıkar mıydı? Yanlış neredeydi? İnsanoğlunun, göğsünde gururla gezdirdiği aşk madalyası, gerçekte kalbine saplanmış paslı bir çivi miydi?

İnsana hayat üfleyen sevgi, Gül'ü öldürüyor muydu? Seven mi sevilen mi yanlıştı? Sevgi bir yanılgıdan mı ibaretti? "Yalancı aynalar kendini çok seyredene başkasını gösterir o da ona aşık olur, aslında kendine aşık olur, nergis olur..." diyordu düşünür. Belki öyleydi...

Kalbini kuyuya düşürdüğünü zanneden adam geldi aklına. Bu hikaye Gül'ün peşini bırakmayacaktı galiba. Kalbini hakiki Sahibine verinceye kadar vazgeçmeyecekti. Yüzünü buruşturdu.

Odanın kapısı tıklamanın ardından açıldı. Salon kıyafetleriyle, annesi göründü:

– Prenses, az kalsın akşamı berbat edecektin?

Gül mırıldandı:

– Etmeme gerek yok, her şey berbattı zaten.

Anne kendi söyleyecekleriyle meşguldü:

– Nasıl, beğendin mi aileyi?

– Beğenmek ne kelime, az kalsın bayılacaktım.

– Beni de bayıltacaktın bu arada.

– Babam gitti mi, dedi Gül.

– İşi bittiğine göre elbette gitti.

Gül:

– O insanlar boşandığınızı nasılsa öğrenecekler.

– Öğrensinler. İlk intiba önemliydi, onu da hallettik.

– İyi görünmeye değil iyi olmaya ihtiyacımız var, dedi bezginlikle.

– Bırak şimdi, delikanlı hakkında ne düşünüyorsun?

– O ailenin bizimkinden farkı yok. Hepsi de rol yapıyor. Gerçekte birbirlerini takmıyorlar. Ben böyle bir aile istemiyorum.

Esma Hanım:

– Çok zengin insanlar ayağına geldi. Kendi kötü olanın ağzı yukarı olurmuş zaten, dedi.

– Parayla saadet olmayacağını öğrenemedin mi Türk filmlerinden?

Esma Hanım ciddileşti:

– Baban sıradan bir devlet memuruydu. Ben ise köklü bir ailenin biricik kızı. Bu özelliklerimiz aile dengesini bozdu. Annem evliliğimize zaten karşıydı. Sonradan birbirimizi kabullenemedik. Sen de aynı hataya düşmemelisin. Zengin biriyle evlenirsen, kocan ezilip, senden kaçmaz.

– İyi de sevmeden olur mu?

– Gayret etmeni, denemeni istiyorum, dedi, Esma Hanım.

– Tamam anne, dedi Gül.

Yalnız kalmak istiyordu. Annesini kızdırmanın nasılsa faydası olmayacaktı. O yüzden sustu. O, çok zengin ailenin, kendiliklerinden uzak olmasını diledi. Yoksa dua mı etti? Kemal Amcasının bir sözü, şuurunda şimşekler çaktırdı. "İnsan bütün zamanını bir şeyler dileyerek geçirir. İster, devamlı ister. Yani dua eder. Onun dilekleri, kendinden başka bir güçle olan fıtri bağının ispatıdır."

Esma Hanım yerlere saçılmış pahalı kıyafetleri, göz ucuyla süzdü.

– Bak prenses, bu konuda problem çıkarırsan, o küflü kitapçıyı hayalinde görürsün. Gerçi hayal görmeye alışkınsın ama benden söylemesi, dedi ve gitti.

Gül, denize inmiş geceye dahil olmayı tercih etti. Avuçladığı yakamozları başından saçıp, sevdiği şarkıyı mırıldandı...

– 9 –

Bir gecede, sonbaharla kış yer değiştirmişti. Lapa, lapa yağan karlarla şehir beyaza kesmiş, kar enfes manzaraları da beraberinde getirmişti.

Gül, güzel bir kış sabahına uyandı. Fırtınadan kaçar gibi sığındığı uykuyu, yatağında bırakırken zorlanmadı. Ayağını yere sağlam bastı. Yatağını düzeltmek için dakikalarca uğraştı. En ufak bir eğrilik, göz tırmalayacak bozukluk olmamalıydı. Perdeleri

düzeltti. Yerlere saçılmış kıyafetleri dolaba astı. Mutfağa geçip kahvaltı niyetine bir şeyler atıştırdı. Mutfaktaki kahvaltılıklardan toplayıp bir paket yaptı. Kimseyi görmeden, görünmeden çıkmak için acele ediyordu.

Hafif bir rüzgar, ağaçların beyaz örtüsünden parçalar koparıyor, masmavi deniz, kıyıya koşan dalgaları seyrediyordu.

Dükkana ulaştığında, bedenini sarıveren sıcak havayla gevşedi. Peşindekilerden kurtulan bir kaçak gibi derin nefesler aldı. Çay makinesinin buharına gömülmüş Kemal Amcasına:

– İyi sabahlar Kemal Amca, dedi.

– İyi sabahlar evladım, hoş geldin.

– Hoş bulduk. Hele çay başında bulmam pek hoş oldu.

İhtiyar sahaf gülümsedi:

– İlahi! Çaysız, kahvesiz geçer mi kış günleri?

– Kesinlikle haklısınız.

Gül, özellikle bir taşıta bindiğinde, ellerini mutlaka yıkardı. Çarçabuk yıkayıp kuruladı. Masaya bıraktığı paketi açtı. Tezgahın altındaki dolaptan tabakları çıkarıp, yiyecekle doldurdu. İhtiyar adam:

– Mutfağı toplamışsın, dedi.

Gül derin bir nefes aldı:

– Bizim mutfak kolay toplanmaz. Çöpe ata ata bitiremiyorlar.

Kemal Amca fincanları kaynar suyla ısıtıp çayla doldurdu. Gül çayını alırken:

– Teşekkür ederim amcacığım, dedi.

– Afiyet olsun.

Oturdular. Gül, rüyasını yorduran meraklılar gibi söze girdi:

– Malum misafirler geldi.

– Korktuğun kadar var mıymış?

– Mutsuzluktan korkuyorum ve evet varmış. Çok gıcık bir ortamdı. Ben kahve tuttum filan. Kendimi çok kötü hissettim.

Yaşlı adamın bakışları dalgınlaştı:

– Hatice Hanımla tanışmamız aklıma geldi. Hey gidi günler.

– Görücü usulüyle mi evlendiniz?

– Hem evet hem hayır. Tanışıp görüştük, anlaştık.

– Birkaç görüşmeyle birbirinizi nasıl tanıdınız?

Kemal Amca iç çekti:

– Mahzun bakışları içime dokundu. Şimdiler ona, elektrik diyor.

– Ya Kemal Amca, sen de bir zamanlar gençtin. Yılları harmanlayıp savurdun, bazen savruldun. Aynalara ısrar ettin.

İhtiyar, tebessüm etti:

– İlahi çocuk, ne ısrarı?

– Beni daha alımlı gösterin, demedin mi?

– Demişimdir haklısın.

– Hatice Teyzeyle kaç yıl evli kaldınız?

– Otuz yıl. Mahzun bakışlarını alıp gitti.

– Çocuğunuz olmadı mı?

– Çocukların ikisi de annelerine benden önce kavuştu. Ben de sıramı bekliyorum.

– Ölümden korkmuyor musunuz?

– Korkuyorum. Lakin mesele ölüm değil ki. Zira o da geçici.

– Geçici olanı dikkate almıyorsunuz yani?

– Aklın icabı bu. Geçici olanla olmayanı teraziye vurup ona göre davranmak lazım.

Gül samimiyetle:

– Dünya hayatı bitmez gibi görünüyor ama değil. Bunu hissetmek insanı şoka sokuyor, dedi.

– Öğreneceksin evladım, öğreniyorsun?

Gül, çayları tazeledi. Ömer'in getirdikleri ve götürdükleri dakikalara ay hüviyeti kazandırmıştı; günleri yıllanmış, Kemal Amcasının yaşına varmış hissediyordu kendini. Sabırla sordu:

– Öğrenebilecek miyim, gerçekten?

– Elbette, insan öğrenci olarak yaratılmıştır.

İlk defa duyduğu benzetme Gül'ün hoşuna gitti.

– Kimden öğreneceğiz, herkes kendi bildiğini okuyor.

– Muallliminin şefkatli nazarı seni kolluyor evladım. Dikkatli bakarsan göreceksin.

– Mesela nereye?

– Mesela tabiata. Bitkiler, böcekler, kuşlar vesair ne yapacaklarını doğuştan biliyorlar. Bakıyorsun, ebeveyni ona öğretecek donanımda değil, yavru da öğrenecek donanımda değil. Lakin her biri nerede yaşaması, ne yemesi gerektiğini ilahi bir yönlendirmeyle biliyor. Hiç bir mahluk çizgiyi aşmadan, vazifesini yapıp gidiyor. İnsan öyle mi? Doğuşuyla birlikte eğitime ihtiyacı var. Nasıl davranacağı, öğrendikleriyle netlik kazanıyor. Bu yüzden Kitap gönderilmiş. İç terbiyesi de dış etkilerle gerçekleşiyor. Beşerin bu hali bize, Yaratıcısını, yani şefkatli Muallimini işaret ediyor. Kendi haline bırakırsan bir insanın neye dönüşeceğini tahmin bile edemezsin.

Gül düşünceli:

– Çok mantıklı, dedi.

Kıvrılarak yükselen çay buharına, yarısı yenmiş böreğe ve onu tutan parmaklarına baktı. Tuhaf şeyler, diye düşündü. Daha da tuhafı, benim dediği eline şaşkın gözlerle bakan kendiydi.

– Benimse neden bu kadar şaşıyorum, dedi.

İhtiyar adam:

– Efendim evladım, dedi.

– Ellerim, malum benim hizmetimdeler ama bazen onları ilk defa görüyor gibi oluyorum. Kendime duyduğum yabancılık beni korkutuyor.

Kemal Amca gülümsedi:

– Öğreneceksin evladım, dedi.

Günün ilk müşterisiyle hareketlendiler. Yarım kalmış çaylarını diğer yarımların yanına bıraktılar…

– 10 –

Öğleden sonra Tolga, Selim, Seyran geldi. Gül'ün ikinci kez kurduğu çay sofrasını gören Selim neşelendi:

– Ben anladım, kaynanam kesin sevecek beni, dedi.

Seyran yüzünü buruşturdu:

– Çok mu gerekli?

– Senin her şeyi gereksiz görmen gerekli mi, diye çıkıştı Selim.

Kemal Amca, tamir ettiği el yazması kitabın başından kalkıp geldi.

– Çocuklar sizi görünce içim açılıyor, iyi ki geliyorsunuz, dedi.

– Böyle söylerseniz daha çok geliriz, dedi Tolga.

Seyran saatine baktı:

– Benim az sonra çıkmam lazım.

İhtiyar adamın gençlere bakarken gözleri parlıyordu:

– Gül kızımla iyi bir konu yakaladık. Sizinle paylaşmak istediğine eminim.

Gül üstüne çevrilen bakışları bekletmedi:

– İnsanın diğer canlılardan farkı olduğunu biliyoruz.

– Galiba biliyoruz, dedi Selim.

– İşte insanın bu farklılığının ilahi vahyi gerektirdiği sonucuna vardık.

Kemal Amca, umduğundan fazlasına nail olmuşların neşesiyle:

– Maşallah Gül kızım, isabetli söyledin, dedi.

Tolga:

– Ben buna katılıyorum. Yani Gül'ün isabet ettirdiği meseleye. İnsan ve dünya, vahyi ve ahireti doğruluyor... Sevgi, şefkat, ızdırap, adalet insani olgular ve anlarla, yıllarla kayıtlı bir dünya için çok fazlalar.

– Ben de buna katılmıyorum, dedi Seyran.

– Neye, dedi Tolga.

– İnsanı insan yapan şeyler neden dünyaya fazla olsun. Pekala buraya aitiz biz. Varsayımlar üzerinden gidiyorsunuz.

– Bilim de varsayımlar üzerinden gider. İspat daha sonra gelir, dedi Selim.

– İnsan dünyaya aitse neden bırakıp gidiyor, ölüyor, diye mırıldandı Gül. Kemal Amca:

– İnsan havyan gibi değil. Öğrendikleriyle şekilleniyor. Muallimini idrak üzere yaratılmış. Diğerlerini protesto eden bir ördek gördünüz mü? Ya da hayatın anlamını tartışan balıklar var mıdır? Halbuki bizler, şuurla taltif edilmişken bunu görmezden gelemeyiz.

Seyran yumuşamış gibiydi:

– İtiraf etmek gerekirse, ben de sabahtan bunu düşünmüştüm. Siz de buna cevap olabilecek şeyler söyleyince tuhaf oldum.

– Seni itirafçı, dedi Selim.

Konu döndü dolaştı, Gül'ün görücülerine gelip dayandı. Kemal Amca dükkanın arka tarafına gitmişti. Seyran ilgisizlik hastalığına rağmen dayanamadı:

– Görücülerin geldi mi, diye kıkırdadı.

– Evet geldi.

– Anlatsana biraz.

– Kitapçıda tezgahtarlık yapıyorum, deyince beyimizin yüzünü görmeliydiniz.

Tolga'nın bakışları değişti:

– Kolay kurtulacağını sanmıyorum, dedi.

– Eğer kurtulmak istiyorsan yardıma hazırız, dedi Selim.

Gül:

– Anneme çaktırmadan kurtulmam lazım. Yoksa beni üzmek için elinden geleni yapar. Benden daha zengin biriyle evlenirsem mutlu olacağıma inanmış bir kere.

– Klasik burjuva psikolojisi, dedi Seyran.

– Tavır klasik olabilir ama sıkıntısı turfanda, dedi Gül.

Kemal Amcanın dönüşüyle konu bir kez daha değişti. Tolga'ya bakıp:

– Annen nasıl evladım, dedi.

– Daha iyi. Okuduğum kitaplar işe yarıyor sanırım. Sizlerden bahsettim. Çok ilgilendi, tanışmak istiyor.

– Güzel, daha iyi olacak inşallah.

Gece başlayan kar yağışı hâlâ devam ediyordu. Gül, dükkanın vitrininden caddeyi seyrederken

Seyran'ın gidişini bile fark etmemişti. Tolga'nın kendine baktığını hissedince kıpırdadı. Masadan kalkarken:

– Patron beni fırçalamadan ben yerleri fırçalayayım, dedi.

Fırçayı alıp dükkandan çıktı. Dükkanın önünü temizlerken içerdekilerin kendisi hakkında konuştuklarını düşünüyordu, nedense.

– 11 –

Bugün Gül'ün neşesi yoktu. Kemal Amcanın sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı:

– Gül kızım ihtiyar gözlerime yardımın olur mu?

– Tabii, diye kalktı yerinden.

İhtiyar sahaf, itinayla tuttuğu paralanmış sayfayı gösterdi:

– Şu sayfanın parçalarını toparlamak lazım.

– Tamam, ama bana bir akıl ver Kemal Amca.

– Buyur evladım.

– Annemin beni evlendirmek istediği şahıs burayı görmek istiyormuş. Sizin için bir mahsuru olur mu?

– Buyursun gelsin.

Gül istediği cevabı alamamıştı:

– Ben istemiyorum, dedi.

Kemal Amca gülümsedi:

– Gelsin ben de göreyim. Benim de kızım sayılırsın. Bakarsın münasip görüp veririm seni.

Yorgun bir tebessümle:

– Siz münasip görürseniz olur, dedi Gül.

– Bırak gelsin evladım, belki iyi bir müşteri kazanırız.

Gül:

– Peki, demekle yetindi.

– Abin nerelerde hiç bahsetmiyorsun?

İhtiyar adama abisiyle ilgili endişelerini anlatmak isterdi. Ama yapamazdı. Daha doğrusu yapmak istemiyordu. Yordurmak istemediği rüya gibiydi, abisi.

– İnanın nerede olduğunu ben de bilmiyorum. Gittikçe amansızlaşan hastalık gibi. Annem de ilgisiz. Abim şımarık zengin çocukluğundan başka vasıflara terfi etti, ne olduğunu düşünmek bile istemiyorum.

İhtiyar adam mırıldandı:

– Pişmanlık ne acı kazançtır!

Akşama kadar, tercüme üstünde çalıştılar. Akşamüstü yüzü gözü sarılı biri girdi dükkana. Çiğdem'di.

– Çıkarsana atkını, dedi Gül.

Çiğdem yüzünü açarken tedirgindi. O da ne? Burnunun üstüne, yanaklarına, kocaman kahverengi lekeler serpilmişti. Yüzü tanınmaz haldeydi. Gül'ün tepkisini göğüslemeye hazırlandı. Gül, küçük ölçekli bir çığlık attı:

– Çiğdem ne oldu yüzüne?

– Kötü görünüyor deme ne olur?

– Tamam demem. Çil moda oldu desem seninkiler ada büyüklüğünde

– Ha ha, çok komik, çabuk beni teselli et.

– Dur edeyim de ne olduğunu söylesene.

– İki gün önce, güzellik salonuna gittim. Cilt maskesi yaptırdım.

Gül, Çiğdem'in haline gülmemek için dudaklarını ısırdı:

– Uğraştıklarına değmiş, dedi.

Çiğdem tehditkar:

– Güül.

Gül:

– O kadar kötü görünmüyor ya. İyileşmesi ne kadar sürermiş?

– Bir seneyi bulabilirmiş.

Gül teselli namına:

– Biraz iriler ama çil olduklarını düşünebilirsin, dedi.

– Çilden nefret ederim. Çok süper teselli veriyorsun, dedi Çiğdem.

İhtiyar sahaf, Çiğdem'in yüzünü fark etmedi. Ya da fark etmemiş gibi yaptı. Çiğdem, öfkesini Gül'den çıkarmak için söylendi durdu. Yüzünü gözünü yeniden sarıp gitti.

Akşam dükkanı kapatıp, çıktılar. İhtiyar adama eşlik etmek için bahanesi hazırdı:

– Yastığı çoktandır görmüyorum. Sizinle gelebilir miyim?

Gül, Kemal Amcanın kedisine, çok şişman olduğu için Yastık ismini takmıştı. Yastık bahanesiyle

ihtiyarın evine sağ salim ulaştığını görmek istiyordu. Dükkanla ev arasında dik bir yokuş vardı ve kışın tehlikeli oluyordu. Yaşlı bir kemiğin ne kadar kolay kırıldığını ve ne kadar zor iyileştiğini ninesinden hatırlıyordu.

Kemal Amca, Gül'ün niyetini sezdiğini belli etmedi. Yokuşu tırmanıp evin önüne geldiklerinde Yastığın sesini duydular. Hayvan, sahibini kapıda bekliyordu.

Kedi, hem şişman hem de kabarık tüylü olduğu için gerçekten yastığı andırıyordu. Gül, kediyi kucağına aldı. Yanağını yanağına dayadı:

– Kemal Amcama göz kulak ol tamam mı, dedi.

– Hadi yolundan kalma evladım, dedi Kemal Amca.

Yastık ve Kemal Amcasıyla vedalaşıp ayrıldı. Tenhaydı sokaklar. Kar nefesli bir akşam iniyordu şehrin üstüne. Evler, yüreklerden daha sıcaktı... Yürekler, sokaklardan daha ayaz.... Evinin sıcaklığında, yüreğinin ayazına yakalanmışlar şehrindeydi, Gül!.. Yüreği ayaza keseni hangi sıcak ısıtabilirdi?

Eve döndüğünde karanlık basmıştı. Akşam yemeğinden önce üstünü değişti. Mutfakla cedelleşen Kıymet Kadın: "Annen yemeğe gelmeyeceğini haber verdi." dedi. Gül:

– Elli kişilik yemek yapmışsın, diye söylendi Kıymet Kadına.

Salona girip, dergileri aldı, pencere önündeki koltuğa oturdu. Salon, avizelerden akan ışık şelalesinde yıkanıyordu. Donuk ve soğuk pırıltılar insanın içini

titretiyordu… Karanlıktan ne farkı vardı, bu aydınlığın? Hüzün fısıldayan akşama, kayıtsız kalamadı. Perdeler arasından sızan geceden, üstüne başına hüzün sıçradı. Parmaklıkları zorlayan mahkum gibi çaresizlik çöktü üstüne. Birisiyle paylaşmalı, "Bak ne çok canım yanıyor!" demeliydi. Lakin kiminle? "Para harca rahatlarsın." tavsiyeli annesiyle mi, pişirdiği yemeğin beğenilmesinden başka arzusu olmayan Kıymet Kadınla mı? Güzellik salonu gazisi arkadaşıyla mı?

Ninesi hayatta olsaydı: "Anlat kızım serinle" hatta "Sen dur, ben ağlarım yerine" derdi. "Yanımda olsaydın doya, doya ağlardım nineciğim" diye mırıldandı.

Kalktı. Dergiler kucağından kayıp düştü. Üstlerine basıp geçti. Odasına gitti, sancısına neyi davet etti. Ney hoş gelişiyle, çıkageldi. Gül'ün kulağından değil teninden girdi bedenine… Tarifsiz teselliler fısıldadı kalbine… Sancısı hafiflemiş hasta gibi sakinleşti… Çırpınmaktan vazgeçip kendinde durgunlaştı… Yatağını kabullenen nehir gibi uslandı…

Kıymet Kadın seslendi:

– Gül, sofra hazır.

Kıymet Kadının tabağına doldurduklarıyla epey mücadele ettikten sonra kalktı sofradan.

Kalkarken:

– Ev nüfusu azaldıkça, yaptığın yemekler çoğalıyor Kıymet Teyze, dedi.

– Her zaman yaptığımı yapıyorum ben, dedi Kıymet Kadın.

Esma Hanım eve dönünce, Gül'ün odasına uğradı. Yatağının kenarına oturdu:

– Görüşüyorsunuz değil mi, dedi.

– Sayılır, dedi Gül.

– Mesela neler yapıyorsunuz?

Gül:

– Mesela yarın dükkana gelecek. Çok merak ediyormuş.

Esma Hanım dudak büktü:

– Çocuğu kaçırmak için mükemmel bir yol. Köhne kitaplar, küflü bir ihtiyar... "O küflü ihtiyar olmasaydı kızın şimdi karşında olmayabilirdi." dememek için tuttu kendini.

– İyi geceler anne, dedi.

Yatağına gömüldü.

Esma Hanım:

– İyi uykular, dedikten sonra çıktı.

Gül, annesi gidince yorganı açtı, ellerini başının altına koyup, gözlerini tavana dikti. İyi geceler, iyi günler, iyi sabahlar, iyi akşamlar diliyordu insanlar. İyisi olmadan olmuyordu yani. Demek ki bir iyisi, bir de kötüsü vardı. İnsanın neden iyiye kilitlendiği bir yana, iyiyle kötü nasıl ayrılacaktı peki? Kim karar verecekti buna? Kararsızlık terörüne ülkesini açan insan mı? Birine iyi olan diğerinde kötüye dönüşürken çok zor! İnsan değilse kim?

Kemal Amcanın gülümseyerek: "Mualliminin şefkatli nazarı seni kolluyor evladım!" dediğini hatırladı.

Şefkate ihtiyacı vardı… Sevildiğini bilmeye ihtiyacı vardı… Bütün suçlarına rağmen affa ihtiyacı vardı… Hatta kendini kendinden koruyacak olana ihtiyacı vardı… Gözünün önünde bir tablo canlandı. Bir ucu ninesinde diğer ucu Kemal Amcasında olan bir urgan, can simidi gibi beline dolanmıştı. İki ayağı da boşlukta olmasına rağmen, hâlâ dibe çakılmamışsa bu urgan sayesindeydi.

Çatık kaşları, uykuya dalarken çözüldü…

– 12 –

Ertesi gün öğlene doğru Cenk dükkana geldi. Kemal Amcayla tanıştırılırken:

– Dükkanınızın yeri çok iyi, diyerek Gül'ün tahminini doğruladı.

Gül, üç çay getirip, oturdu. İhtiyar sahaf Gül'ün işini kolaylaştırmak adına konuşacak bir sürü konu buldu. Sahipleniliş, Gül'ü sakinleştirdi. Gerginliği azaldı. Kemal Amcaya güveniyordu.

– İçi de çok genişmiş, dedi Cenk.

Hâlâ, takıldığı noktanın etrafında dönüyordu:

– Buraya çok kârlı bir iş yeri açılabilir, diye devam etti.

Kemal Amca gülümsedi:

– Bizim ticarethanemiz zaten çok kârlıdır, dedi.

Kitap gibi getirisi düşük bir işle iştigalini, mükemmel izah eden Kemal Amcayı dinlediler. Cenk, Gül'ün gözlerini yakalamak için boşuna uğraştı. Söyleyecek

sözü olmayanın bakacak gözü de olmuyordu. Cenk bitirdiği okulları, yaptığı sporları, şu anki işini anlattı. Yurt dışına gitme planından, dünyaya açılmak gerektiğinden dem vurdu. Gündeminde pek mühim, öncelikli ekonomi gazetelerini uzun süre meşgul edecek meseleler vardı.

Az sonra bambu çubuklar; Tolga ile Selim'in gelişini haber veriyordu. Omuzlarına biriken karı silkelerken misafiri fark ettiler. Kim olduğunu tahmin etmişlerdi: Tolga.

Gelenleri, Kemal Amcanın aydınlık siması, Gül'ün gerginliği ve kasıntılı misafir karşıladı. Tanışma faslından sonra sohbeti koyulaştırdılar. Cenk, dinleyici konumuna itilmişti. Tolga, misafiri yok sayma işini Gül için yaptığını düşünüyordu. Selim daha sonra arkadaşına, abarttığını hatta kıskanç davrandığını söyleyecekti.

Cenk kalkana kadar, kimse yerinden kıpırdamadı. Gül ile baş başa kalamayacağını anlayan Cenk:

– Ben kaçayım, dedi.

"İyi olur" diyen bakışlar üstüne çevrilince daha bir öfkelendi. "Kim oluyordu bu insancıklar?"

– Biz de kalkalım, dedi Selim.

Gül ve Kemal Amcayı dükkanda bırakıp çıktılar. Yan yana yürüyorlardı. Cenk birden değişen yüz ifadesiyle:

– Yoluma çıkanı ezmek gibi bir zaafım vardır, dedi.

Tolga sakin:

– Oysa pek yolsuz görünüyorsun, dedi.

– Gül'ü mutsuz edeceksin, dedi Selim.

Arkadaşlarının Gül'ü ne kadar etkilediğini görmüştü ve hiç hoşlanmamıştı:

– Karışırsanız siz de mutsuz olursunuz, dedi gülerek.

Tolga, Selim'den daha hiddetliydi:

– O seni istemiyor. Neden yoruyorsun kızı?

– Siz ne romantik çocuklarsınız öyle. Ağlıyorsunuzdur da.

– Ağlarız ama ağlatırız da, dedi Selim.

Cenk tükürür gibi baktıktan sonra yolunu değiştirdi. Hızla uzaklaştı.

– Bu herif Gül'ü uğraştıracak, dedi Tolga.

– Tolga, abicim bu işle fazla ilgilendiğini düşünüyorum.

Tolga, sertçe Selim'e baktı:

– Gül bizim arkadaşımız değil mi?

– Elbette.

– O zaman arkadaş gibi davranmakta mahzur olmasa gerek.

Tolga da Selim gibi düşünüyordu aslında. Fazla tepki gösterdiğinin farkındaydı.

– 13 –

Gül, akşam yemeğinden sonra odasına çekildi. Dergilerini, kitabını sehpaya yerleştirdi. Kaset çalara ney komutu verdi. Denize dönük koltuğuna yerleşti. Deniz yeşille gri arasında paylaşılmış, akşam erken çökmüştü.

Kıymet Kadının:

– Gül telefon sanadır, sesiyle toparlandı.

Kulakları, Çiğdem'in ince sesiyle doldu:

– Sana geldik, yüzümüzün halini gösterdik, teselli istedik! Sen ne yaptın? Hiç aramadın evet hiç aramadın. Hainin önde gidenisin. Aramıyorsun, aradığımda da evde olmuyorsun.

Gül:

– Haklısın, demekle yetindi.

Gül'ün direnmemesi, Çiğdem'i yatıştırdı, yumuşattı:

– Nasılsın, dedi.

– İdare ediyorum, sen nasılsın?

Çiğdem kuru bir kahkaha attı:

– Nasıl olayım, yüzüme kendim bile bakamıyorum.

– Abartıyorsun bence.

– Abartmıyorum, senin gördüğünden daha beter oldu. Salonla mahkemelik olduk.

Yarım saatten fazla konuştular. Gül arkadaşını ziyaret edeceğine söz verdi. Çiğdem, Esma Hanımdan Cenk işini öğrenmişti ve konunun ıcığını cıcığını çıkarması gerekiyordu. Epey didikledikten sonra başka konuya geçti:

– Abin beni aradı, dedi.

Gül hayret içinde:

– İnanmıyorum, dedi.

– İnan hayatım. Benimle görüşmek istiyormuş.

Gül kararlı:

– Tamam, yarın sizdeyim, dedi telefonu kapatırken.

Abisiyle Çiğdem'i yan yana düşünemiyordu. Tipik ev kızı Çiğdem ve abisi. Korkunç, şaşırtıcı, komik bir ikili…

Kaşlarının çatıldığından habersiz, düşüncelere daldı. Meseleye müdahil olmalı mıydı? Önce Çiğdem'le konuşmalıydı.

Ertesi gün, öğleden önce Çiğdemlere gitti. Öğlene sarkmış kahvaltıyı birlikte ettiler. Çiğdem'in yüzü kötü görünüyordu. Lekeler, yanık sonrası izleri andırıyordu.

Gül, abisinin nerde olduğunu, neler çevirdiğini tam öğrenemese de epey bilgi edinmişti. Paralı bir işi varmış, yalnız yaşamayı tercih ediyormuş. Bu yüzden ailesiyle görüşmüyormuş. Zaten aile bile değillermiş. Hepsi kendi için avlanan dinozorlarmış. Gül de aralarında heba oluyormuş…

Gül; "Çalışmak onun tabiatına aykırı, senden bir çıkarı olmasa yanaşmazdı." demek istedi ama demedi. Önce gelişmeleri görmeli, hüküm cümlelerini sona bırakmalıydı. Abisinin ne gibi bir hesabı olabilirdi?

Güzellik salonu mağduru arkadaşıyla vedalaşıp, dükkana geçti. Öğleden sonra, Seyran, iki kız arkadaşıyla geldi. Kızların, Seyran'la ortak noktaları, sönük bakışlarıydı. Bakımlı ve iyi giyimliydiler. Üniversite son sınıftaydılar.

Kemal Amcanın dokunaklı sesiyle okuduğu şiirleri

dinlediler. Kızların merakına rağmen şairin adını söylemedi İhtiyar sahaf.

– Bir dahaki gelişinizde öğrenirsiniz, dedi.

Kızlar, şimdiye değin gördüklerinden farklı olan, dükkan ve sahibini mercek altına almışlardı. Kemal Amca, ilgilerini çekmeyi başarmıştı.

İri yarı olanı:

– Buranın mistik bir havası var. Büyü filan da yapıyor musunuz dedi.

İhtiyar, devrini kendince hazmetmiş olduğundan, itham içeren sözlerden rahatsızlık hissetmiyordu.

– Hayatın kendisi büyülüdür. Şimdi avuçlarımdan su fışkırtsam hayran kalırsınız. Lakin gelirken dikkat bile etmediniz. Birisi, şehrinize, başınızı okşayarak şiir dizer gibi kar serpiyor. "Kim yapıyor?" demeye cesaret edemediler. Alacakları cevaptan çekiniyorlardı. Alacakları cevaba karşılık verecekleri yoktu. Böyle iyiydiler.

Kızlar sohbetin sonuna doğru yelkenleri suya indirdiler. Giderken, "Gene geleceğiz." dediler.

Gül, duyduklarından hoşnut olmuştu. Dükkana geldiği günden bu yana hoşnutluğu artıyordu. Ninesinin gömdüğü hazineyi gün yüzüne çıkaranın Kemal Amca olduğunu ve her ikisini de gönderen İlahi takdiri anlayacağı, aydınlanacağı günlerin şafağındaydı artık...

Akşam gittiğinde evde kimse yoktu. Girişteki aynaya iliştirilmiş notta: "Ayla Hanımlardayız, yarın döneceğiz." yazıyordu.

Buz dolabını tıka basa dolduran yiyeceklerden bir şeyler alıp salona geçti. Televizyon kanallarını defalarca değiştirdi. Dişe dokunur bir şey bulamayınca abisinden kalma sinema arşivini, salonun ortasına devirdi. Seçtiği filmi taktı. Biraz izledikten sonra filmden koptu. Bu sırada cama kayan gözleri, yeniden kar yağmaya başladığını gördü. Şalına sarınıp, terasa çıktı. Soğuk değildi. Havadaki soğuğu emip kristalleşen su, kar oluyor, kendini feda ediyordu. Suyu kim ikna ediyordu donmaya? Gökyüzüne "Orada biri mi var?" diye sorası geldi.

İçinden geçenler yüzüne yansıyıverirdi. Ömer aklına düşünce, oyundan atılmış çocuk gibi kaşları çatıldı, kederin gölgesine düştü. Akışını sürdüren filmin önünden yürüyüp odasına gitti. Salonda, uçuşan perdelere dolanan kadın ve erkek sesleriyle, yere saçılmış filmler kaldı...

Yorganını burnunun ucuna kadar çekti. Uyumalıydı. Uyuyup rüyalar ülkesinde arayabilirdi sevdiklerini. Uyuyup unutabilirdi kendini. Sevimli varsayımlarla inşa etti hayal şehrini... Hayaller kurdu... Gerçekle ilk karşılaşmasında yerle bir olacak şehirler inşa etmekten vazgeçmesini fısıldadı, içindeki ses. "Sen karışma!" dedi kendine. Kimin kime karışıp, kimden ayrılacağının belli olacağı güne kadar, Gül'ün mücadelesi sürecekti...

Alnına kıvrılmış buklesi, çatık kaşlarıyla küsmüş bir çocuk gibiydi... Dünyanın oyununa gelip oyunsuz kalmış, oyuncağı parmaklarıyla birlikte koparılmış çocuk gibi... Iğıldayan kanıyla hayatın duvarlarına

resim çiziktiren çocuk gibi... Fakat ne gam? Parmağın, oyunun ve dahi oyuncağın mühim olmadığını, esas oyunu öğrenince anlayacaktı. Sonsuza tebessüm etmek, çatık kaşlı küskün çocuğa yakışacaktı...

Gece bir ara uyandı. Kapıdan sesler geliyordu. Doğrulup oturdu. Dış kapı mı açılmıştı? Endişe, ağır paletleriyle göğsünü ezdi. Beklemekten vazgeçip, hole çıktı.

– Nerde bu düğme yav, dedi sallanan gölge.

Gül'ün sinirleri gevşedi. Babasıydı, sallanan, kötü kokulu gölge. Işıkları yaktı.

– Ha Gül sen misin, dedi sarhoş adam.

Gül:

– Baba ödümü patlattın, dedi.

– Yatağıma götür beni, dedi babası.

İyi ki Esma Hanım evde değildi. Eski kocasının gece yarısı evine girmesine tahammül edemez, kıyameti koparırdı. Remzi Beyin, ağzı burnu da üstü başı gibi çarpılmıştı. Gül, babasının koluna girdi. Misafir odasına götürüp, uzanmasına yardım etti. Parmaklarında asılı kalmış anahtarlar arasından, evinkini çıkarıp aldı. Anahtarlığı, başucuna bıraktı. Ayakkabılarını çekerken ellerine yapış yapış bir şeyler bulaştı. Yüzünü buruşturdu. Kendi kusmuğuna basmış olmalıydı Remzi Bey. İnsanın eline yüzüne sinen pislikler kendinden sadır olanlardı belki de... Gül, ayakkabıları banyoya atıp, ellerini defalarca, sabunladı.

Holde gezinen serin rüzgar, açık kalmış pencereleri hatırlattı Gül'e. Salonun penceresini kapatırken

titredi… Titredi çünkü, bitirmek istemediği gecenin tükenmek bilmez dakikalarına takılmıştı… Titredi çünkü hiçlik rüzgarı esiyordu ruhunda. Titredi çünkü anlamsızlık fırtınasına yakalanmış bir kelimeydi…

– 14 –

Dükkandaydı. Kemal Amcanın verdiği tercümeye yoğunlaşmıştı.

– Merhaba, dedi omuz hizasında bir ses.

– Merhaba.

– Nasılsınız, diyen sesin sahibini hafıza kayıtlarında aradı, bulamadı.

– Teşekkür ederim, nasıl yardımcı olabilirim?

Mahcup delikanlı sözü uzatmadı.

– Ben, merhum Ömer'in arkadaşıyım. Bende kalan eşyalarının arasında bir mektup buldum. Zarfta adınız olduğu için size vermem gerektiğini düşündüm.

Tepeden tırnağa sarsıldı Gül. Şok, bedenini pençeleriyle deşti. Uzatılan zarfı hangi eliyle alacağını bilemedi.

– Teşekkür ederim, dedi zor duyulur bir sesle.

Delikanlı "iyi günler" dileyip ayrıldı. Gül, yerinden kalkarken zorlandı. Mektubu kapıvereceklermiş gibi sımsıkı tuttu. Dükkanın arka tarafında, küçük bir kapıdan başka alameti olmayan odacığa girdi. Odacık, yeşil halıyla kaplıydı. Duvarın dibine çömeldi. Zarfı açtı. Kağıtta inci gibi bir yazıyla yazılmış bir şiir vardı.

Defalarca okudu. Hangi anın kucağına doğmuştu bu dizeler? Hangi duygular kesip biçmişti kelimeleri?

Kağıdın alt tarafında, imza yerine bir kelime yazılmıştı. Gül'ün ruhuna damlayan, nisan yağmurlarından daha bereketli bir damla, bir kelime… "Sonsuza" yazıyordu. Uçtan bucaktan yoksun bir boşluğun tam ortasında dalgalanan, fetih bayrağı gibiydi…

Gözyaşları sökün etmiş, akıyor akıyordu. Dakikalarca yerinden kalkamadı. Üzüntüden mi, sevinçten mi ağlıyordu, bilemedi. Gelmez denilenden haber almıştı işte! İtiraz kabul etmez, itilip kakılamaz bir hakikatti bu…

Ömer, neden "Sonsuza" yazmıştı? Çıkacağı yolculuktan haberi var mıydı? Ne demek istiyordu? Gelen haber, Gül'ü hırpalayan, hırçınlaştıran hüzün selinin önüne geçebilecek miydi?

İnsanın, bilinmeyene karşı donukluğu, zayıflığıydı.. Zayıftı insan bildiğine, bilmediklerinden ötürü. Çünkü bildikleri, bilmediklerine işaret etmekten öteye geçmiyordu. Oysa, aşk bilmekti… Hakikatten bilmek istiyordu, Gül… Bilmeye müptelaydı insan… Bilmeliydi Gül…

Mektubu katlayıp cebine yerleştirdi. Zihni o kelimeye kilitlenmişti. Mevsim değişimine hazırlanan toprak gibi durağanlaştı…

Çay makinesiyle konuşan Kemal Amcasına yanaştı:

– Ömer'den mektup aldım, dedi.

– Hakan mı getirdi?

Gül soruyu duymadı bile:

– Kemal Amca, Ömer "Sonsuza" yazmış.

Kemal Amca sarsılır gibi oldu.

– Doğru söylemiş, diye mırıldandı.

– Efendim?

İhtiyar adam, sesini yükseltti:

– Her insan ölecek ve akabinde sonsuza uzanacaktır.

– Yaşarken değil de öldükten sonra mektubun bana ulaşması tuhaf. Sanki mezarından sesleniyor.

– Ömer sana seslenmek için hazırlanıyordu. Hakikati paylaşmak için sabırsızlanıyordu. Ölümünden sonrasına nasip oldu.

– Planlanmış gibi, diye mırıldandı Gül.

– Kainatta tesadüfe yer yoktur. Tesadüfün insafına bırakılsaydık, var olamazdık. Evladım, bana söylettiğin pek çok şeyi aslında biliyorsun, ruhun biliyor.

Gül, sızlandı:

– Hayır bilmiyorum Amca, bilemiyorum. Depreme uğramış, yerle bir olmuş ülkem. Ninemin kulağıma akıttıklarını hatırlamaya, koklamaya, dokunmaya ihtiyacım var.

– Ninen kıymetli bir Hanımefendiymiş. Senin hamurunu özenle yoğurup hazırlamış. İstesen de bozuk, işe yaramaz biri olamazsın.

– Ah nineciğim, dedi Gül.

Kemal Amca, Gül'ün kızarmış gözlerini, gördü. Yanakları, uğradığı gözyaşı selinin izlerini taşıyordu.

Sineye tohum düşmüştü ya! Hasat için, beklemek gerekiyordu... Ortamı değiştirmek adına:

– Bak çırak, yardımcı dedik lakin çayları bile ben dolduruyorum, dedi.

Gül, bakışlarını yere indirerek:

– Haklısın amcacığım, işe yaramazın biriyim, dedi.

– O kadar da değil, Yastık bile bunu kabul etmez.

– Sahi Yastık nasıl? Son gördüğümde pek durgundu, dedi Gül.

– O da benim gibi ihtiyarladı.

– Yastığı ziyaret edeyim. Şöyle taze, kanı üstünde bir parça ciğere hayır demez.

İhtiyar adamın gözleri dolmuştu. Yastığın hasta olduğunu söyleyemedi. Kendineydi sözü:

– İnsan, neye ne anlam yüklediğine dikkat etmezse, hüsran kaçınılmaz olur.

– Neye ne anlam yükleyeceğimize nasıl karar vereceğiz? Akşam yiyeceğimde bile kararsızım.

İhtiyar, yorgun bacaklarına yüklendi. Dükkanın kuytusunda kalan, ahşap oymalı dolaptan büyükçe bir kitap çıkardı. Güle verdi:

– Al sana hendese.

Gül, kırmızı cildi yaldız işlemeli kitabı evirdi çevirdi. Rast gele açtığı sayfadan bir cümle okudu. "Şu saray– ı muhteşemin Sahibini tanımak istemiyorsun. Halbuki her şey O'nu gösteriyor, Ona işaret ediyor." Nazarından şuuruna akan cümle, ışık hızıyla kalbine ulaştı. Aklıyla kalbi ittifakla onayladılar...

Yitiğini bulan fakir gibi sevindi. Kitabı çantasına yerleştirirken:

– Tamam teşekkür ederim, dedi.

Gül, akşama kadar tercüme üstünde çalıştı. Kemal Amca ise Gül'le tanıştırmadığı misafirleriyle sohbet etti. Kemal Amca gibi bir nezaket insanı, onlar gelince, Gül yok gibi davranmıştı. Adamlar gidince Gül, bunların satılık olmadığı halde dükkana müşteri olduklarını öğrendi…

Akşam, dükkanı kapatıp çıktılar. Kar erimiş, hafif bir soğuk kalmıştı.

– Yastığı bu akşam ziyaret edebilir miyim? dedi Gül.

– Tabi.

Kasaptan ciğer aldılar. Yokuşu tırmanırken sessizdiler. Kısa süren tırmanışın ardından, evin önüne geldiler. Kemal Amca, kilidi yeni, kendi eski kapıyı, açtı. Hayret, Yastık ortalıkta görünmü-yordu.

– Nerde bu hayvan, dedi Gül.

İhtiyar:

– Son zamanlarda yerinden kıpırdamaz oldu, dedi.

Gül, hafif nem kokulu holde, tombul kediyi aradı. Kemal Amca, holün sağ yanından yukarı uzanan tahta merdivene yöneldi.

– Ben yukarıya bakayım.

Gül, holden geçip salona girdi. Zamanda yolculuk yapmış, geçmişe gitmiş gibi oldu. Asırlık mobilyalar, akşam güneşiyle nakışlanmıştı. Birbirine mecz olmuş

kokular genzini gıdıkladı. Bir şeyleri incitme korkusuyla yürüdü

– Yastık bak sana ne getirdim, derken kendi sesi tuhafına gitti.

– Elimdeki ciğeri görüyor musun, ortaya çıkmazsan, çöp varilini karıştıran kara kediye vereceğim.

İkinci denemesinde de anladı ki sesi bir tuhaf çıkıyordu. Atlas, ipek asırlarını alıp gitmiş insanların mekanına yakışmıyordu sesi. Yastığa seslenmekten, ses çıkarmaktan vazgeçti.

Yastıktan iz yoktu. Salonu bırakıp, mutfağa yöneldi. Sergende unutulmuş bakır tencereler, kapaklı sahanlar, köşede dizili ibrikler, el işlemesi mutfak perdesi, bakır semaver öksüz bakışlıydılar. Bakır yemek sinisi derdini Gül'e fısıldadı. "Eli kınalı Hanımların gayreti tükenince bir kase çorbaya talim eden ihtiyarın seyirciliğine kaldım." diyordu. Gül, burukluğunu bir nefeste boşaltmaya çalıştı. Ağlamaklı:

– Yastık, ciğeri geri götüreceğim, ona göre... dedi.

Hole çıktı. Sessizlik gongu vuruyordu şakaklarında... "Kemal Amca, evini hayatına değil ölümüne mesken seçmiş, dekorunu hazır tutuyor." diye düşündü.

– Gül kızım yukarı gel, dedi çatlak bir ses.

Bastıkça gıcırdayan merdivenleri, ikişer çıktı. Açık duran kapıdan yükselen hıçkırık, Gül'e yol gösterdi. Kemal Amca, sedirin önüne diz çökmüştü. Yastık, yanında bir tüy yığını gibi hareketsiz duruyordu. Ölüm kokuyordu... Usulca oturdu. Kocaman kedi küçülmüş gibiydi. Gri tüyler arasındaki gözleri,

donmuş su birikintisiydi. Kemal Amca gözyaşlarını saklamıyordu. Titreyen eliyle kedisini okşuyor, ağlıyordu.

– Ömrünü bitirdin mi ihtiyar arkadaşım? Biraz daha bekleseydin olmaz mıydı? Beni bırakmasaydın.

Gül'ün gözleri doldu. Yaratıcısı, gözyaşını boşuna mı vermişti? İnsan ağlayacaktı! Sahibi biliyordu ki kan davalılar ülkesindeydi insan. Biliyordu, nihayetsiz savaşlar, arzular, hasretler kuşatması altındalığını... İnsanın, heves imparatorluğuna soyunup, kara kışta çıplak kaldığından, haberdardı... O insan; uçan kuştan, geçen kıştan kendine pay biçiyor, kah gülüyor, kah dizini dövüyordu...

İhtiyarın gözyaşlarına, Gül'ünkiler de katıldı. İri damlalar yuvarlandı yanaklarından. Ciğer paketi eline yapıştı. Ardına sakladı. Ölünün başında alınan nefes zıtlık uçurumuna çekiyordu insanı. Dipsiz uçurumlara kaymadan önce şifreyi çözmeli, esenlikler diyarına ulaşmalıydı Gül.

İhtiyar adam, zıtlıklar anaforundan kurtuluş mücadelesi veren Gül'ün yardımına koştu.

– Mübarek hayvan, vazifesini bitirip gitti, dedi.

Gül, burnunu çekti. Çatılmış kaşları gevşedi. İhtiyarın tesellisini kolaylaştırmak istedi.

– Yastığı da uğurladık...

İhtiyar adamın nazarı, pencereye abanmış akasya dallarına takıldı. Hayatı, zil zurna sarhoş yaşayan şehrin içinde, dingin bir yerdeydiler. Kötü evin güzel

gelini misali kederli konağın, tütsü kokulu odasında, diz çökmüş iki insan ve ömrünü noktalamış bir hayvan vardı... Güneş ise sanıldığından fazlasına şahitlik etmişti.

– 15 –

Gül, akşam yemeğinde oldukça durgundu. Esma Hanım:

– Bak bakayım bana, hasta mısın, dedi.

– Yok değilim.

– O dükkanda üşüyorsundur. Dikkat etmiyorsun kendine.

– Anne, o dükkan kaloriferli.

Kıymet Kadın, müdahalede gecikmedi:

– İnsan gençken anlamıyor, kırk yaşına gelince bakıyor ki iş bildiği gibi değil.

Gül, kutsal ittifakla (!) mücadele niyetinde değildi. Kadınları kızdırıp seyrine bakmak için:

– Nasıl olsa, toprak altında çürümeyecek miyiz, dedi.

– Sen toprak üstünde çürüdün bile evladım, dedi Esma Hanım.

Kıymet Kadın:

– Ne oldu o iş? Hani bir delikanlı vardı.

Gül:

– Kendi delikanlınızı unuttunuz. Abimden haber alıyor musunuz?

Esma Hanımın yüzü seğirir gibi oldu:

– Abini düşünme sen, ben onunla ilgileniyorum. Cenk'le görüşüyor musunuz onu söyle?

– Yakında görüşmedim.

Kıymet Kadın tatlıyı getirmek için kalktı. Telefon sesi Gül'ü huzursuz etti. Kıymet Kadın ahizeyi burnunun ucuna tutunca, yanılmadığını anladı. Cenk, Gül cephesindeki taraftarlarının işini ne kadar kolaylaştırdığını bilseydi sevinirdi.

Kıymet Kadın, tatlıyı unutmuş Gül'ü dinliyordu. Yüksek sesle:

– Uğraştırma uşağı, diye çıkıştı.

Gül, görüşmesini "peki" diye bitirdi. Esma Hanımın tehditkâr bakışları yumuşadı. Telefon kapanınca iki kadın, aynı anda sordu.

– Ne diyor?

Gül muzipçe kıkırdadı:

– Oradaki bayanlara da koca buldum (biraz bekledi) demiyor tabii.

– Hele, dedi Kıymet Kadın.

– Bak böyle neşeli, cıvıl, cıvıl günleri vardı bu kızın, dedi Esma Hanım.

– Görüşme dileklerini aktardı, siz Hanımefendilere selamları var dedikten sonra, müsaade isteyip kalktı. Odasına geçti. Meclisine, duymak istediği sesi davet etti. Ney, Gül'ü sarmaladı, gönlüne teselliler fısıldadı. "Müjdeler kanat çırpıyor pencerende." dedi,

kimsecikler duymadan. "Buna inanmak için hayatımı veririm." dedi Gül. "Hazineler keşfedeceksin, gözlerin kamaşacak." diye devam etti ney. "Kendimi istiyorum." diye mırıldandı Gül.

Hafiften başlayan karı seyretti. Cebinden çıkardığı mektubu okşadı. Defalarca okudu. Parmaklarıyla görenler gibi harflere tek tek dokundu.

"Sonsuza" diyen birine ne söylenirdi? Nerede yeşereceksin mi demeliydi? Hangi baharın bağrında çiçekleneceksin, daha solmayacak mısın?

Çiğdem'e telefon etmeye karar verdi. Kendinden yorulmuştu. Birilerini dinlerken dinlenebilirdi. Numarayı ezbere çevirdi.

Çiğdem'in telefona çağrılmasını bekledi. Ömer'in yazdığı o tek kelimeyi okudu. Çiğdem çığlık attı:

– Deli misin, ne diyorsun?

Gül:

– Öyle yazmış işte. Sanki öleceğini biliyormuş gibi.

– İnanılır gibi değil.

– Sen dirileceğini düşünüyor musun?

Çiğdem bezgin:

– Henüz ölmeye niyetim yok, dedi.

– Çiğdem, kirpilikten vazgeç.

Çiğdem:

– Sensin kirpi.

– Topak lahana.

– Pörsük pırasa.

Atışmaları bitince telefonu kapadılar. Çiğdem annesinin yanağından öpüp:

– Güllerde kalacağım bu gece, dedi ve çıktı.

Gül'e sürpriz yapmaya karar vermişti. Gül ise telefonu kapatınca pencere önündeki köşesine oturmuş, hayallere dalmıştı.

Aralıksız düşen kar taneleri, gökyüzünü doldurmuş, ötesi görünmez olmuştu. Ney sesiyle dolu odası, karla dolu gökyüzü, hayatla dolu yüreği vardı…

Çiğdem'e kapıyı Kıymet Kadın açtı. Gül, Çiğdem'in sesini duyunca sıçrayıp indi. Kucaklaştılar. Çiğdem'in yüzündeki lekeler, aynen duruyordu.

Kıymet Kadın:

– Amanın ne olmuş kızın yüzüne diyemeden Gül tarafından susturuldu.

Kıymet Kadından çay isteyip, odaya çekildiler. Gül abisini sordu. Çiğdem:

– Beni aradı, yüzümden utandığım için başımdan savdım.

– Yanlış anlama ama seninle ilgilenmesinde çözemediğim bir tuhaflık var, dedi Gül.

– Nedenmiş?

– Kesinlikle tipi değilsin.

Çiğdem:

– Neden değil mişim dedi.

– Ya anlasana, farklısınız.

– Mesela?

– Mesela mı, mesela abim gündelik yaşar. Uzun boylu planı olmaz. Evlilikle hiç işi olmaz.

– Aman ne bileyim ben. Evlenme budalası değilim zaten. Yüzüm bu haldeyken kimsenin karşısına çıkamam.

– Üzülmeni istemem, dedi Gül.

– Oysa abin en çok senden konuşuyor. Ne yapıyor, maddi durumu nasıl filan?

– Çocukluğumuzda, oyuncaklarımı götürüp satar, kendi harçlığıyla almış gibi anneme hediye alırdı. Tabii annemde bir sevinç bir sevinç…

– Yok artık!

Söz, daldan dala konan kuş oldu, kızları peşinden koşturdu. Vakit gece yarısına yaklaşmıştı. Gül, Çiğdem'i kalması için ikna etmeye hazırlanıyordu. Çiğdem peşinen: "Israr etmene gerek yok çünkü bu gece buradayım." dedi. Kıymet Kadının "Boş odamız var." itirazları eşliğinde Gül'ün odasına yer yatağı yaptılar. Önce Çiğdem uyudu. Gül, yarım saat sonra katıldı arkadaşına…

Sabah, Çiğdem'in yüzünden, geç kahvaltı ettiler. Çiğdem'i çekiştirerek uyandırmasaydı kahvaltı öğlene kalacaktı. Çiğdem:

– Ne biçim ev sahibisin sızlanmaları arasında uyanıp, hazırlandı.

Evden birlikte çıktılar. Gül, dükkana ulaştığında öğlen oluyordu. Selam verdikten sonra:

– Özür dilerim Kemal Amca, Çiğdem bizdeydi hemen çıkamadım, dedi.

– Canın sağ olsun evladım.

Gül, çay makinesini aktif görünce:

– Çay alır mıydınız diye sordu.

– Alayım evladım.

Fincanları doldurup getirdi:

– Yastığı ne yaptınız?

– Arka bahçeye gömdüm.

Gül sözü kendine getirdi. Evet, insan, sözü kendine getirmeliydi. İnsandan kaçan Anka kuşuydu söz… Ömrü oldukça kovalayacaktı insan, o masal kuşunu… Unutmuş olsa da sözü vardı, verilmiş! Kendine sözü Veren'e söz vermişti! "Hatırlayacağım Seni dünyada." demişti yola çıkarken. İnsan oğlunun yaşadığı kaybolmuşluk, sözünü unutmanın neticesiydi. Benlik duvarına toslayınca travmayı aşamamış, özüne dönememiş, kayıp olmuştu. Anka kuşuna uzandı Gül, konuştu:

– Sanki bütün kelimeler, noktalar, virgüller kocaman bir çukurda kaynıyor, ben onları tutup çıkaramıyorum. Taşıp, ayaklarımın dibine sıçrayanlar manasız, ruhsuz, eksik. Dilim tutuk, seyircilik ediyorum… Ya onlar bana ya ben onlara katılmalıyım. Dayanamayıp o çukura atlamak geliyor içimden, yapamıyorum, kaybolmak istemiyorum.

Kemal Amcanın bakışları yerde, dinliyordu:

– Sanki birtakım kapılar var önümde… Sımsıkı kapalı… Ben onların önündeyim, onlar benim içimde… Aşamıyorum, bırakamıyorum, bekliyorum…

Yoğunlaşan sessizliği Kemal Amca bozdu:

– İnsanın derdi insana büyük, aslında pek küçük.

Dükkan kapısı açılınca sustular. Kemal Amca:

– Buyurun efendim, diye kalktı yerinden.

Gül, ihtiyar adamı seyre daldı. "Efendim" dediği insanların çoğundan daha efendiydi. Müşteri gidince:

– Herkese ve her şeye karşı çok naziksiniz. Çoğu buna layık değil, bunu da biliyorsunuz.

Kemal Amca gülümsedi:

– İlahi! Evladım, aynada gördüğün suretin misali, göreceksin kalbinin rengini. Sana seni gösterdikleri gün ifrit görmek ister misin?

– Bu şekilde düşünmemiştim, dedi Gül.

– Başkalarının neyi hak ettiğini bırak, zira o hesabın altından sen çıkamazsın. Neye ihtiyacın var, ona bak. Çünkü ihtiyaç sahibisin, muhtaçsın... Ve neye ihtiyacın varsa onu ver! Verdiklerin bir gün seni bulacak...

Gül, dalını eğer gibi eğdi, başını. Kemal Amcanın söyledikleri içini coşturmuş, sönük duygularını ateşlemişti.

Dükkan kapısı yeniden açıldı. Tolga, Selim ve bir arkadaşları girdi.

Selamlaşmadan sonra arkadaşlarını tanıştırdılar. Seyrek sakallı, sivri burunlu cılız delikanlının adı Çetin'miş. Kitap kurduymuş.

Oturdular. Sohbetleri tez ısındı. Gül, Seyran gelinceye kadar yanlarına gitmedi. Yarım saat olmamıştı ki Seyran kapıdan girdi. Selim sırıttı:

– Takım tamamlandı.

Seyran, Gül'ü tutup diğerlerinin yanına sürükledi:

– Bak kavga oluyor, kaçırmayalım,

– Ben kavga istemiyorum, dedi Gül.

– Seyretmek hoşuna gider, hadi.

Beylerin meclisine katıldılar. Hararetli tartışmanın konusunu öğrenmek için beklemeleri gerekmedi. Misafir kaldığı yerden devam etti:

– Kalemini satanların ürettiklerini edebi eser saymam, dedi.

Seyran:

– Mesela?

– Mesela filanca güzel şiir yazıyorken, yobazların borazancılığına soyundu. Kalemini ve ruhunu sattı. Sanatla işi kalmadı.

Kemal Amca dinlemedeydi. Seyran herkesi şaşırttı:

– Çetin'di değil mi?

– Haberim yokken değişmediyse öyleydi.

– Çetin, insan neden çalar, söyler, yazar, çizer? Peşinde olduğu gerçeği deşifre etmek için, değil mi? Farklı söyleyenlerin derdi aynıdır. E şimdi bahsettiğin adam yobaz da olsa inandığını, içindekini söylüyor, tıpkı diğeri gibi.

Çetin saçlarını düzeltti:

– Oldukça basite indirgedin.

– Çünkü basit.

– Sanat özgürdür hiçbir ideolojinin hizmetine sunulamaz.

Tolga:

– Sanat insanüstü bir şey midir ki?

– Öyle de denebilir dedi Çetin.

– O zaman o da bir din ve sanatçı da bir tür yobaz sayılabilir, diyen Gül idi.

Seyran kıkırdadı:

– Kesinlikle haklısın, sanatçılar da yobaz olabilir. Bence diğer insanları kendi gibi görmek isteyen herkes yobazdır. Ben, her insanın ayrı bir dünya olduğuna inanıyorum.

İhtiyar sahaf:

– Bu doğru. Her insan başka bir âlemdir.

Çetin sabırsızlandı:

– Hey konuyu saptırmayalım.

Selim, başını salladı;

– Saptırmayalım.

Küçümser bir ifadeyle:

– Kalemini satanları onaylıyorsunuz yani dedi, Çetin.

– Kalem satma işinden ne anladığına bağlı.

– Birilerinin sözcülüğü demiştik.

Kemal Amca:

– Sen kimin sözcüsüsün?

– Kendimin, dedi Çetin.

– O zaman sen de aynı durumda değil misin?

Çetin, işin içinden çıkamayacağını anlayınca:

– Neyse, dedi.

– O benim kelimem, dedi Seyran.

Kemal Amca uzlaşmacı bir insandı:

– "Sanat ne içindir" in cevabı kişiden kişiye değişiyor. İnsanlar da bu soruya verdikleri cevap doğrultusunda, sanatla iştigal pozisyonunu belirliyor. Farklılığından dolayı birilerini suçlamak kolay olan tarafı. Zor olan mükemmeli yakalamaya çalışmaktır. Bizler, zora ve güzele talip olmalıyız.

– Katılıyorum, dedi Çetin.

Gül sıkılmıştı:

– Yastık öldü, dedi.

Selim:

– Yorgan sağ mı bari derken kötü bir espri yaptığını fark etti.

Tolga ciddiyetle:

– Kemal Abinin kedisinden bahsediyor.

Seyran:

– Ya çok üzüldüm Baba.

Kemal Amca:

– Sağ olun çocuklar. Ölümlü dünya, sırası gelen gidiyor.

Sessizliği Seyran bozdu:

– Yenisini alırız Baba. Kediden bol ne var.

– Sağ ol evladım. Yastığın ataları atalarımla berabermiş. O yadigardı. Başka bir hayvanın sorumluluğunu alabileceğimi zannetmiyorum.

Çetin, dükkanı gezmek için kalktı. Gül'ün kendine yardımcı olmasını istedi. Tolga:

– Ben yardımcı olayım, diye araya girdi.

Kemal Amca günde birkaç kere dükkanın dip tarafındaki odacığa geçer, bir müddet kalırdı. Gençlerden izin alıp odacığa yöneldi. Masada kalanlar Seyran'ın tazelediği çayları içmeye durdular. Selim'in sürekli el yıkaması, özellikle eski kitaplara dokunmaması Seyran'ın gözünden kaçmıyordu. Kasıtlı bir alayla:

– Hasta mısın sen dedi, Selim'e.

Selim'in tebessümü silindi:

– Doktor musun?

Gül:

– Ne hastası?

Seyran:

– Titizlik hastalığı diyebiliriz. Fark etmedin mi, elleri havada geziyor. Her yer ve herkes pismiş gibi davranıyor.

Gül:

– Temizlikte hassas olmak kötü bir şey değil ki.

– Safım benim, dedi Seyran.

Selim:

– İçindeki öfkeyi benim üzerimden tatmin edemezsin, dedi gülümseyerek.

Gül, ortada kaldığını anlayınca kaçmaya karar verdi.

– Ben kaçayım.

Kalkıp, çalışma masasına geçti. Kemal Amca odacığından, Çetin'le Tolga raflar arasından çıkıp meclise döndüler. Gül, gruba katılmadı. Kitabını okumayı tercih etti. Çetin biraz sonra ayrıldı.

Akşam dükkanı birlikte kapattılar. Gül:

– Kemal Amca bunlar bizimle eve de gelecekler galiba, dedi.

Tolga:

– Neden olmasın dedi.

Selim'in ve Seyran'ın bakışlarını görünce kızardı. Kemal Amca:

– Gençler bize gidebiliriz, dedi.

Teşekkür ettiler. Dört yol ağzına kadar şakalaşmaları sürdü. Kemal Amcayı uğurlayıp durağa yöneldiler.

Seyran, Gül'e döndü:

– Hadi biz çulsuzuz, sen neden durak işindesin?

Gül:

– Eşitlikçi kızımız mı bunu soruyor?

Selim:

– Eşitlikçi filan değil o. İktidar olamayınca muhalefete soyunmuş arkadaş.

Seyran'la Selim'in didişmeleri sürdü. Tolga ve Gül seyirci kalmayı tercih etti. Önce Gül'ün otobüsü geldi. Gül, arkadaşlarıyla vedalaşıp, bindi.

Akşam yemeğine misafirleri gelecekmiş. Gül, daha kapıdan girerken annesinin hücumuna uğradı. Annesi önce banyoya soktu, çıkınca, giydirip süsledi. Gül:

– Anne siz mi çağırdınız dedi umutsuzca.

– Sayılır, dedi Esma Hanım.

– Zorla güzellik olur mu?

Esma Hanım Gül'ün karşısına oturdu. Gözlerini Gül'ün gözlerine kilitledi:

– Bak kızım. Öyle gördüğünü biliyorum ama ak koyunun kara kuzusu değilim. Tut ki öyleyim. Değişmeyen bir gerçek var. Sen de benim yavrumsun. Hiç bir şeye dokunmadan havada uçar gibi yaşayamazsın.

Gül, umutsuzca:

– Hayatımı düzene koymak için çalışıyorum, dedi.

– Sabahtan akşama kadar, o küflü dükkanda pinekleyerek mi hayatını düzene koyacaksın?

– Dükkanda küf yok anne.

Cenk, kucağından taşan güllerle kapıda görününce Gül'ün sıkıntısı daha da arttı. Yüzüne iliştirdiği eğreti tebessümü düşürmemeye çalıştı.

Yemeğe kadar, Kıymet Kadın mutfakta, Esma Hanım uzaktaydı. Özellikle gençleri yalnız bırakmışlardı. Gül, hedef tahtası gibi kıpırdamadan duruyor, Cenk, isabetli bir atış için mücadele ediyordu.

Nihayet sofraya oturuldu. Kadehler sofraya çıkarma yapmış, avizelerden düşen ışıklara parıltılı cevaplar veriyordu. Hayat sofrası gibi, yiyenler, yutamayanlar

yutkunanlar vardı... Kırgınlar, kıranlar, sarhoşlar ve ayıklar vardı...

Cenk, Gül'ün kadehindeki sıvının kendininkinden olmadığını anlayınca:

– Seni neşelendirecek her şeyden kaçıyorsun, diye fısıldadı.

– Neden neşeleneyim dedi.

– Herkesin buna ihtiyacı vardır, dedi Cenk.

– Sahte neşe istemiyorum. Hiçbir şeyin sahtesinden hazzetmem, dedi Gül.

Esma Hanım:

– Bayıyorsun Gül, dedi.

Yemekten sonra çöpçatan Hanımlar, gene kayıplara karıştı. Gül, perde aralığından denize uzandı. Deniz Ömer'in gözleriydi; ufuk, Ömer'di. Griye çalmış gökyüzü, Ömer'i özlüyordu.

– Ne düşünüyorsun dedi Cenk.

– Sence ölenler nereye gider?

Cenk durakladı:

– Yaşayanların nerede olduğu daha önemli.

– Denizi sever misin?

– Yüzmeyi severim.

– Cenk sen çok zenginmişsin, neden benimle zaman kaybediyorsun?

– Sen de zenginsin, dedi, Cenk.

– Ben annesinin vereceği harçlığa bağlı biriyim, dedi Gül.

Cenk boş bulundu:

– Bence, annen senin vereceğin harçlığa muhtaç. Tek varis sen değil misin?

Gül afalladı. Cenk, miras işini nerden biliyordu? Ve neden biliyordu? Beyninde şimşekler çaktı:

– Sen bunu nerden biliyorsun?

Yakalanmıştı. Diliyle bağlanmak derlerdi buna.

– Şey!

– Abim bile bilmiyor. Sen nerden biliyorsun diye üsteledi, Gül.

– Tahmin ettim, dedi kararsız bir sesle.

– Hayır tahmin etmedin.

– Ne var bunda?

Gül, gizli bir sevinç hissetti.

– Göreceğiz ne olduğunu, dedi.

Cenk daha kalamadı. Sıyrılamadığı şaşkınlığını alıp gitti. Gül hafiflemişti. Odasına giderken, Esma Hanımın söylediklerini duymadı. Perdeleri sonuna kadar açtı. Ak köpüklü dalgalar çoğalmıştı. Kıyıya koşarken, önce Gül'ün içinden geçtiklerini bilmiyorlardı...

– 16 –

Gece iki üç kere uyandı. Uyku vefasızdı. Olmadık vakitte tükeniyor, ortada bırakıyordu Gül'ü. Uykusu kaçınca yastık kafasına batıyor, yatak isteksiz, yorgan soğuk davranıyordu.

Buzdolabına, televizyona yaptığı müracaatlardan

umduğunu bulamadı. Kemal Amcanın "hendese" dediği kitabı aldı. Yastığını dikleştirip, ışığı ayarladı. Şafak atana kadar okudu. Gece ihtiyarlayıp şakaklarına ak düşünce, uykusu geri döndü. Gül, kızarıp şişmiş gözlerini yumdu. Yumuşak ve sıcak kumlarda yatıyormuş gibi uyudu.

Üç saat sonra yoldaydı. İki saatlik uykudan sonra uyanmıştı. Açık havaya çıkınca bir defa daha uyandı. Gözünü açınca bir, sabahı koklayınca ikinci kez uyandı... Uyanılacak uykuların bu kadarla kalmadığını okumuştu "hendese" kitabından... Biri diğerine perdelik eden, gül katmeri uykular bahçesindeydi...

Hafif bir rüzgar, sabahı şehrin üstüne serpiştiriyordu. Billur damlaları Gül'ün saçına, yanağına kondu. Gülümsedi... Kuş seslerine kulak verdi.

Ketum perdeler ardındaki insanları uyandırıp "Sabahı koklayın, durmayın." demek isterdi. Yutkundu. Adımlarını çabuklaştırdı. Durakta çok beklemedi. Otobüse binip cam kenarına oturdu. Otobüsün hızlanmasıyla akan görüntülerle aktı, belli etmeden diğerlerinden ayrıldı. Ninesinin diyarına, sözün kuşlara bırakıldığı sabahlara ulaştı...

Sarmaşıkların kucakladığı çardaktaydılar. Sabah meltemini enfesleştiren Hanımeli kokuları arasında, minderler üstünde, yan yanaydılar. Gül, yıllar sonra anlamıştı ki o bahçenin tek gülü ninesiydi... Altın bakışları, şefkat kokulu tebessümüyle konağın orasında burasında açar, bahar estirirdi her mevsim... O gül solduktan sonra, baharsız kalmıştı konak... Yitik mevsimli ilçeye bir daha gitmemişti Gül.

Hoplayıp zıplamaktan her yoruluşunda, ninesinin dizlerine koyardı başını. Ninesinin dizinden sonra başını koyacak yer bulamamış; ilerleyen yılların, anlaşılmaz olayların tortusu dimağına çökmüş, taşınmaz olmuştu başı…

Oynayacak hali kalmayınca, masal isterdi ninesinden. Ninesi anlatırdı. Her biri şifreli, uzun masallar söyler, uyuyup kalan torunun uykusuna bile sızardı. Bir iyi adamla bir kötü adamın serüvenlerine konuklar girer, çıkar; değişen mekanlara aldırmadan iyi adamla kötü adam sürekli hesaplaşırlardı…

Ninesi olmayınca, sabahın kokusu, kuş sesleri yetimdi bir parça… Sütler tatsız, sarmaşık dalları tutanaksız, iyi adamla kötü adam sahipsiz kalmıştı…

– Yüksek sesle söylesene be adam, diye gürledi şoför.

– Sen sağırsan ben ne yapayım? diye söylenerek inen delikanlının peşinden Gül de indi.

Biraz yürüdükten sonra dükkanın önündeydi. Camlardaki buğu içini ısıttı. Alıcı gözle vitrini inceledi. Her sabah, girişten itibaren dükkanı kontrol ederdi. Her şey yerli yerinde, hizasında olmalıydı. Sabah hasbıhalinden sonra Kemal Amca:

– Ayrılık vakti yaklaşıyor, diye mırıldandı.

Gül gerçek bir üzüntüyle:

– Beni kovuyor musunuz, dedi.

İhtiyar adam içten güldü:

– İlahi, çocuk sen ne hoşsun! Tek kuruş kabul etmeden çalışan elemanı kim kovar?

Gül, dalını eğer gibi büktü boynunu:

– Ama siz de bana dil öğretiyorsunuz.

– Dur evladım, aldın verdin hesabına girmeyelim. Söz yanlış yola girdi. Demem o ki; istersen artık gelmezsin. Bu küflü ihtiyara fazlasıyla yardımın dokundu.

Gül, heyecanla:

– Yoksa annem buraya mı geldi, dedi.

– Yo, hayır. Gönlümüzden geleni söyleriz evladım.

– Peki ben de gönlümden geleni söyleyeyim. Size, bizi tanıştırana minnettarım. Amma velakin benden bu kadar çabuk kurtulamazsınız.

– Pekala, dedi, Kemal Amca.

– Birer çay içer miyiz?

– İçmez miyiz?

İhtiyar yürekli iki insan vardı kitapçıda... Biri genç bir kız, diğeri ihtiyar bir adam... Sineyi delik deşik eden firakı tadansa ihtiyar, biri diğerinden daha ihtiyardı... Çıldırtan kaygıları dindirecek kuytular ummaksa ihtiyarlık; biri diğerinden daha ihtiyardı... Ölümle göz göze gelip, dünyayı seçemezlikse ihtiyarlık; biri diğerinden daha ihtiyardı... Elle tutulmayan zamanın elinde tutuklu olmaksa ihtiyarlık; biri diğerinden daha ihtiyardı...

Öğleden sonra Çiğdem geldi. Yüzünü sarmaktan vazgeçmişti. Çiğdem'in abartılı kıyafetinden umulmayacak samimiyetine Kemal Amca da alışmıştı. Kabuğuna dolanan metal, bez, sentetik karışımıyla zıtlaşan sıcak bir yüreği vardı.

Kemal Amcaya:

– Gül, çok bahsetti. Evinizi görmek isterim. Elektriği farklıymış. Tabi kahveleri biz yapacağız, dedi.

Gül, Çiğdem'i dürttü. Çiğdem sesini yükseltti:

– Ne dürtüyorsun ya? Kahveyi ben yaparım tamam.

Gül'ün mahcubiyeti Kemal Amcayı güldürdü:

– Adınız gibi çiçeksiniz, solmayın inşallah!

Çiğdem, parmağıyla Gül'ü göstererek:

– Sen bunu bilmezsin Kemal Amca, ama merak etme, anlatırım ben sana, dedi.

Gül, Çiğdem'in kolundan yakalayıp okuma masalarına sü-rükledi.

– Müsaade eder misin Amcacığım?

– Elbette evladım.

Kemal Amcadan uzaklaşınca, Gül:

– Çiğdem iyi misin, dedi.

– İyiyim.

– Dışarıdan anlaşılmıyor.

– Çünkü öfkeliyim, dedi Çiğdem.

– Bana mı?

– Abine.

– Uyarmıştım.

– İçip gelmiş. Sakladığı ne varsa sayıp döktü.

– Babam gibi dedi Gül.

– Benimle ilgilenmesinin sebebi senmişsin.

– Nasıl yani?

– Mirasın sana kaldığını öğrenmiş. Sizi benimle gözetliyormuş. Mirastan pay isteyecekmiş.

Gül, hızlı düşündü. Cenk de aynı şeyden bahsetmişti.

– Sinek pekmezciyi tanırmış, dedi buz gibi bir sesle.

– Aptal yerine konmak sinirlerimi bozdu. Sabahtan beri herkese sataşıyorum dedi Çiğdem.

Gül arkadaşını teselli etmeye çalıştı. Çiğdem'in yüzündeki lekelerin koyuluğu azalmıştı, Gül, sözü oraya getirdi:

– Yüzün epey düzelmiş, dedi ilgiyle.

Çiğdem:

– Ya, hele şükür yüzüm hızlı iyileşiyor, dedi.

Çiğdem, teskin edilmiş olarak, evinin yolunu tuttu. Gül düşünceliydi. Kopkoyu karanlığın ortasında boğulmak üzereyken, etraftan yetişenlerin darbeleri de neyin nesiydi?

Annesi, zengin biriyle evlenirse mirastan vazgeçer diye kızını evlendirmeye çalışıyor, abisi Gül'ün adını miras için anıyor, servet düşmanı babası ise hiç olmamış gibi...

İhtiyar adam, Gül'ün derdini açmasını bekledi. Gül, akşama kadar dalgın bakışlarla caddeyi seyretti.

Dükkanı kapatıp, caddeye çıktıklarında:

– Kimsesizliğini iyicene bilsin diye Allah bazı insanları kimsesiz bırakır, dedi ihtiyar adam.

– Efendim?

– Esasen insanın Allah'tan başka kimsesi yoktur ha!

– Bunu düşündüğümü nerden anladınız?

– Senin düşündüklerinin hepsinden haberdar olan var. Akıyla karasıyla her şeyini bilen, sana haber yollayıp bilmeni isteyen var.

Gül, sarsıldı. Nerden çıkış bulduğu bilinmez bir kaynak fokurdamaya başladı göğsünde. Gözlerine hücum eden yaşları engelleyemedi.

– İyi akşamlar Kemal Amca, dedi zoraki.

– Sana da evladım…

Bastığı yeri görmüyordu. Duyduklarıyla dolmuş, ufkuna çöken kara bulutlar yağmura durmuştu. Çevresini görmeden yürüdü. Çınar ağaçları arasından geçti. İlk gördüğü banka oturdu. Yanı başında çatlak bir ses:

– Seni de mi dövdüler, dedi.

Sekiz yaşlarında, kirli yüzlü, zayıf bir oğlandı konuşan.

– Seni dövdüler mi dedi Gül.

– Hı hı.

– Neden dedi Gül, burnunu çekerken.

Omuz silkti çocuk. Ayaklarını sallıyor, tekeri kırık oyuncak arabasını dizlerinde gezdiriyordu.

Gül:

– Evine gitmeyecek misin, hava kararıyor?

– Sen kalırsan yanında kalırım.

– Ben korkarım burada.

Çocuk:

– Büyükler korkmaz, dedi.

Gül:

– Annen baban mı döver seni?

– Annem babam yok.

– Nerdeler dedi Gül.

– Ölmüş diyorlar.

– Ölmüş ne demek?

– Bilmiyor musun?

– Sen biliyor musun dedi Gül.

Cevap olarak, cılız omuzlarını kaldırıp bıraktı.

– Sen Allah'ı tanıyor musun dedi Gül.

– Tanıyorum. Sen tanıyor musun?

Gül, gözlerini yumdu. Merhemi önce kendi yarasına sürdü:

– O bizi tanıyor. İnsanları seviyor. Yardım ediyor.

Çocuk alışık olmadığı bu konuşmadan sıkılmıştı. Banktan indi.

– Ben gidiyorum, dedi.

Gül, ardından seslendi:

– İlerideki caddenin sağ tarafında, eczanenin yanında kitap dükkanı var. Ben oradayım. Canın sıkılınca yanıma gel. Olur mu?

Çocuk omuz silkti. Vücudunu, dilinden çok kullanıyordu. Işıklarla delik deşik olmuş şehrin sokaklarına karıştı. Sanki, Gül'ün sıkıntılarını da alıp

götürmüştü. Kimsesiz cılız oğlanın ardından Gül'ün derdi cılızlaştı. Derin bir nefes alıp verdi. Kabı genişlemiş, yükü hafiflemişti. Eve gitmek için kalktı.

Akşam yerini geceye bıraktı. Gül, ışığını söndürdü. Sokak lambasından payına düşenle iktifayı severdi. Müzik çalarını, harekete geçirdi. Ney sesi Gül'ü sarıp sarmaladı. Yüreğine çöreklenen "sıkıntı" zulmünden kurtarıp, "Hayatı dinle ezeli besteyi duyacaksın." müjdeledi. "Dinle inan ki doyacaksın." diye ısrar etti, Sultaniyegâh makamında…

Kaçınılmaz ama kaldırılabiliri söylüyordu… Kaçınılmaza tutsak insanı, özgür bırakanı söylüyordu. Kendinde kaybolmuşları buldurup, Varedeni söylüyordu… Aşk mevsimine kanatlandıranı söylüyordu…

Gecenin omzuna dayadı, yaslı başını… Gözlerini yumdu… Varını dinledi… Yalnızlığını, kederini, kaygılarını döktü kucağına… Kırık dökük oyuncaklarına ısınmış fakir çocuk misali, kucağındakileri sahiplendi, evirdi çevirdi, birini oraya, diğerini şuraya koydu… Kalbini aldı, inkisarına sezdirmeden ümit kutusunun içine sakladı… Geri kalanları öylece bıraktı! İstemiyordu ki!

Anne diyarındaki cenin gibi kıvrıldı. Göbek kordonunu uykuya bağlayıp, bedenini terk etti… Loş odada, gölgeler arasında bir gölge oldu… Bir süre sonra ney de sustu.

Sabah kahvesini terasta içti. Denizin üstüne atılmış, lekeli bir gelinliğe benziyordu, sis. Gökyüzüne tutunamamış, beyazından vazgeçmiş, sahipsiz gelinliğe…

Evden çıkarken Kıymet Kadın ardından söylendi:

– Gözüne görünecek var bu kızın.

– Sana da iyi sabahlar Kıymet Teyze, dedi.

Kemal Amcayı dükkanı açarken, yakaladı. Selam verdi, selam aldı. İçeri birlikte girdiler. Ufak tefek işleri halledince oturdular. Çayla irtibata geçmeden günün başladığı görülmüş şey miydi? Akşam içse akşam başlardı Gül'ün günü. Nereden aklına geldiyse:

– Gül kızım, abin ninen Hanımefendiyle birlikte olmadı mı, diye sordu Kemal Amca.

– Ninem abimi pek görmedi. Babam oğlunu, kaynanasından kaçırarak güya iş yaptı. Ninem, babamın konakta içmesine izin vermediği için, babam kendi gelmedi oğlunu da göndermedi.

Gül, konunun değişmesini diledi. Sabahı gölgelenmişti.

– Anlıyorum, dedi ihtiyar sahaf.

Müşterinin pek azı, öğleden önce gelirdi. Gül, ağırlıklarını paylaşma arzusuyla doldu. Yüküne el atacak, nefeslenmesine imkan sağlayacak birini kollayan hamaldı O! Kemal Amcadan iyisini mi bulacaktı? İnsanlığın yüküne talip olmuş konsantre insanlar vardır hani. Her gözyaşı ondan akar, her kan ondan damlar... Onlardandı Kemal Amca.

Kıvranır gibi konuştu:

– Ya Kemal Amca canım sıkılıyor, çok canım sıkılıyor. Ne yapsam kendimi avutamıyorum. Yatağında dönüp duran, asla rahat edemeyen hasta gibiyim. Bir

bilinmez derdim var. Bildiğimi sanıyordum, ne var ki artık emin değilim neye yandığımdan. İçten içe yanıp kül oluyorum. Çevremdeki insanların rahatlığı beni şaşırtıyor. Çatlayacak gibi olan, tadı tuzu olmayan bir ben miyim, diyorum. Annem, havada uçar gibi yaşıyorsun, diyor. Hayata dokunmaya, korkuyorum. Elimi uzattığım her şey kayboluyor. Nedenini niçinini anlamıyorum... Boğuluyorum...

İhtiyar adam, dinliyordu. Ezeli nurdan mahrum her bakış kör, her yürek hastaydı işte! Bir olanla ışığa, aydınlanmaya ereceği güne kadar, sayısız endişeye, dönemeçleri mesken tutmuş nim çehrelerle yaka paça olmaya, mahkumdu.

Düşünür gibi konuştu, ihtiyar:

– Bebek acıkınca ağlar, susayınca ağlar, korkunca ağlar, ağlar vesselam. Niye ağladığını bilecek donanıma sahip olsa kalkıp ihtiyacını görecek hani. Lakin bebedir, bebeciktir... Beşer de bir yönüyle bebektir evladım. Mevlasıyla irtibat kuramayan ruh ağlar, feryat eder, yere göğe sığamaz. Canın sıkılacak tabi. Canan lazım ona... Her nefeste duyacağı, duydukça doyacağı, doydukça duyacağı Sevgiliyi ister.

Gül, Kemal Amcasına itimat ediyordu. Emin olmadan konuşmaz, çürük temeller üstüne saraylar kurmaya kalkmazdı. Ninesinin ve Ömer'in ışığı vardı gözlerinde... Doğruluğun, dürüstlüğün rengi cilvelenirdi özünde...

Gül, boşalmış çay bardağına kaydırdı bakışlarını:

– Artık bu şekilde devam edemem. Ya ben değişeceğim, ya da bir şeyler... Ya da (durakladı)

bilmiyorum işte. Ölçüyü kaybettim. Bir yanda geçmeyen zaman, diğer yanda kaybolan günler. Doğan gün, sabah, bir kahvaltıdan fazlasını ifade etmeli değil mi? Ya da gece, gırtlağıma takılmış yumrularla mücadeleden mi ibaret? Ömer'i düşünüyorum, beynim uyuşuyor. Sevgiden mi ölüyorum, sevgisizlikten mi bilmiyorum.

Gül konuştu. Anka kuşuna kementler fırlattı... Bünyesindeki, ağıyı kusan muzdarip gibi anlattı. Nesi varsa döktü ortalığa. En çok da kendi şaştı. "Ben bu kadar ifrazatla mı yaşıyorum?" dedi.

Kemal Amca, zaten biliyormuş gibi dinliyordu. Gül'ün anlattıklarında beşerin hikayesini hatırlamış, gözlerine kederin mat rengi yansımıştı.

Silkinir gibi konuştu:

– İnsan ruhu özgürlük savaşı veriyor, düşmanı da kendisi.

Ve daha başka şeyler anlattı. Gül nefes alır gibi dinledi. Sonra:

– İnsan Yaratıcısıyla irtibata geçmezse ait olduğu dünyalara açılamıyor. Gurbete, hicrana mahkum oluyor diye özetledi anladıklarını.

İhtiyar adam, tebessüm güvercinleri uçurdu:

– Aynen öyledir efendim.

Gül, ferahlık denizine dalmış gibiydi.

– Bir cevabın bütün soruları devirdiğine ilk defa şahit oluyorum, dedi.

– Şahit ol evladım, iyiye güzele şahit ol!

Aydınlanma adına gerekli alt yapıya çoktan kavuşturulmuştu Gül. Kavuşturanı bulup vuslata ermesine ise ramak kalmıştı…

– 17 –

Akşam, dükkandan çıkışta, abisi durakta Gül'ü bekliyordu. Kız kardeşini özlediğinden, ne kadar merak ettiğinden dem vurdu. Gül:

– Neden dükkana gelmedin dedi soğukça.

– O ihtiyarın bakışları içimi ürpertiyor, dedi Kaya.

– O İhtiyarın bakışlarında gördüğün şey, senin içindekilerdir. Demek ki içinde kötü şeyler barındırıyorsun.

Kaya dudak büktü. Gül, otobüsünü görünce hareketlendi. Abisine veda etmeden otobüse bindi. Kaya, Gül'de hissettiği güç karşısında öylece kalakaldı.

Avucuna gizlediği sigarayla flört eden delikanlının, telefonunu gözleriyle okşayan adamın, sarı saçlarını savuran kızın, yanından geçip, otobüsteki yerini aldı. Hayattaki yerini de alabilmiş miydi? Yoksa vardığı her menzile yabancı çıkan, umutsuz yolcu muydu? Değildi. Gayrı umutsuz değildi.

Evin kapısını Kıymet Kadın açtı. Sabah söylenerek uğurladığı gibi akşam söylenerek karşılıyordu:

– Canlı cenaze gibi ortalıkta dolanıyor. Rahat batıyor bu kıza.

– Hepimiz canlı cenazeyiz, dedi Gül.

– Aklı gitti gider.

– Kıymet Teyze çok açım.

– Su böreği var, başkaca ne istersen hazır ederim.

– Börek istemiyorum. Karabiberli, acılı, kavurmalı ve de bol mercimekli tarhana çorban varsa içerim.

Kıymet Kadın mutfağa, Gül odasına gitti. Radyonun düğmesini çevirdi. Üstünü değiştirdi. Kıymet Kadının sımsıkı kapattığı perdeleri açtı. Gökyüzü sisin ağırlığıyla denize sarkmış, ufuk çizgisi kaybolmuştu. Bütün gün görünmeyen güneş, batıyordu. Gizlendiği yerden de hayat üflüyordu dünyaya... Çiçeklerin renginde, suyun zerresinde, arı misali gözün konduğu her nesnede varken kendi ortalarda yoktu. Var ettikleriyle Varlığı kaim olanı düşündürdü, Gül'e... Kemal Amcasının anlattıklarını hatırladı. Hasadını harmanladı... Netice iç açıcıydı... Enderdi, aklıyla kalbinin işbirliği... Hali hazırda işbirliği içindeydiler...

İç aleminde, o tepe bu yamaç derken, bakmadığı yer kalmamıştı. Ruhunu inciten, tadını kaçıran umacıyı bulamamıştı. Boynu bükülüp, başı önüne düşünce, ellerini görmüştü. "Avucunda ne tuttuğuna bak, işe yaramıyorsa fırlatıp at!" derdi Ömer. Gül, eline bakmıştı nihayet. Küçücük avucunun ortasında dehşetli bir girdap kükrüyor, yok edici karanlıklar sıçratıyordu... Öd patlatan, yürek uçuklatan sesler kendi avucundan geliyordu... Tarifsiz sıkıntılara, bunalımlara sebep virüsler avucundan yayılıyordu...

Vicdanı, "aymazlığınla beslenir, körlüğünde ikamet eder umacılar" diyebilmişti... İşine yaramayanları reddedecek gücü topluyordu, şimdi... Girdaplar kuruduğunda, cennet yeşerecekti... Huzur yemişleri

derecekti, her mevsim… Avuç dolusu itminanı, yüzüne gözüne sürecekti…

Kemal Amcadan öğrendiklerini, ninesinden kalanlarla birleştirince, eksik parçalar yerine oturuyor, bulmaca çözülüyordu… Bu arada, Ömer'in, anlam veremediği yönlerini de keşfediyordu…

– Çorba hazır, diye seslendi Kıymet Kadın.

Saçlarını toplayıp, derin bir nefes aldı. "Hissediyorum, iyi şeyler olacak." diyen kalbini onayladı. Ümit güvercini kondu, pervazına. Gücü arttı. Holü, tek ayak üstünde geçti. Mutfağa ulaştığında nefes nefeseydi. Pat pat seslere koşan Kıymet Kadın, Gül'e duyurarak:

– İşi, hoplayıp zıplamaya bozdu sonunda, dedi.

Gül, çorbasını içerken, Kıymet Kadın sarma yapmaya devam etti. Kıymet Kadını konuşturmak için, on türlü soru sordu. İhtiyarlığa merdiven dayamış kadıncağızı, ayakta tutan gerekçeyi öğrenmek için epey uğraştı. Bir sonuca varamadı. Yemek bitmeden annesi geldi. Odasına gitmeden önce Gül'ün karşısına geçti:

– Cenk'le aranızda ne geçti?

– Aramız diye bir şey zaten yoktu, dedi Gül.

Mirasla alâkalı mide bulandırıcı konuları açmamak için elinden geleni yapmaya kararlıydı.

– Hem deli hem de kız kurusu olup başıma kalacaksın, dedi, Esma Hanım.

Gül, cevap vermedi. Odasına gitti. Oda sokak lambasının ışığıyla yarı aydınlıktı. Koltuğuna oturdu. Ne

kadar çok yıldız vardı bu gece! Ne kadar uzaktılar! Ne kadar muhteşemdiler.

Başını yaslayıp gözlerini yumdu. Geceden öte geceye çevirdi nazarını. Yıldızlar göz kırpıyordu gene. Öldükten binlerce yıl sonrasına ışıkları düşen yıldızları düşündü… "Senin gecen de yıldızsız değil ki." dedi bir his. Öldükten sonrasına ışığı düşen yıldızları vardı gecesinde… Ömer, göz kırpıyordu bir yanda… Ninesi pırıl pırıldı diğer yanda… Kemal Amcası bu sene yıldızlanmıştı semasında… Gül, Güneşten yüz çevirse de Güneş Gül'ü unutmamış, yıldızlar göndermişti gecesine… Hakikate kör kalmanın zulmüne direnişti, yıldızlar… Dağlar, tepeler, ovalar görünmese de seçilir, yol bir ucundan tutulur olmuştu ya…

Minnet ve şükranla doldu… Yıldız olup geceye, tayf olup damlaya, elvanlaşıp çiçeğe, merhamet olup vicdana sızan Güneş'in sevgisini, hissetti… Gözlerine hücum eden yaşlardan şikayetçi değildi… Aralıksız düşen damlalar, ruhunu yıkayıp pakladı…

Ruhunu sarmalayan ferahlıktan bedeni de nasiplendi. Çok sürmedi, uyku diyarına kaydı…

– 18 –

Ertesi sabah uyandığında yüzünü buruşturmadı. "Gene mi?" sorusuyla kasılmadı zihni. "Bu günde ağzımın tadı yok, tadı yok hayatın" fısıltılarını işitmedi. Lüzumsuz, isteksiz bulmadı, varlığını…

Çıkarken bulaşık makinesine kafasını sokmuş Kıymet Kadınla vedalaştı.

Kıymet Kadın, boğuk sesiyle laf yetiştirmeyi ihmal etmedi:

– Gözüne görünecek var bu kızın.

– Bunu çok söyledin, başka bir şey bulmalısın, dedi Gül. Beklemeden yürüdü.

Bahçeden geçerken durakladı. Birinci kattaki dairenin perdeleri sökülmüş, camları açılmıştı. Gül, kendini bildi bileli zavallılara kimse uğramazdı. Öyleyse, antikalaşan eşyaları boşaltanlar kimdi? "Akrabaları varmış" diyordu Kıymet Kadın. Tuğla ve çimentoyu ihtiyarlara tercih eden akrabaları... Demek ki Gül'ün bildiği doğruydu. Kimseleri yoktu zavallıların...

Alışkanlıkla durağa yürüdü. Sonra ani bir kararla durağın bir sokak aşağısına, denize çevirdi adımlarını. Kıyıda, oltalarını denizin bağrına salmış iki adam duruyordu. Gül kaldırım taşına oturdu. Yaz habercisi, enfes bir meltem salınıyordu denizin üstünde. Adamlardan ufak tefek olanı:

– Rast gele, dedi.

Yıpranma hakkını bitirip paralanmış kıyafetleriyle bütünleşmiş simasında, sürur vardı.

– Anlamadım, dedi Gül.

– Sen de avlamaya geldin. Vardır bir muradın.

Küçük adam, üst üste devrilmiş mezar taşlarını andıran dişlerini göstererek dupduru gülümsüyordu.

– Haklısınız Amca, dedikten sonra, düşüncelere daldı.

İnsan; murat, erek, his, heves iplerine tutturulmuş kuklaya benziyordu. İhtiyacına doğru hareket edebilen; haricine aklı, kabiliyeti yetmeyen, yetemeyen kukla... Ancak ışıktan bedene hiçbir ip, urgan kement atamazdı. Kemal Amcasının dediği gibi, "Etten kemikten başka bir varlık kazandırmalıydı kendine..."

Gül, düşüncelerinden sıyrılıp, ayaklarının dibine bırakılan kovaya baktı. Yarısına kadar balıkla doluydu.

– Almak ister misin? Ucuza bırakırım, dedi, bıyıkları sigaradan sararmış balıkçı.

Balık alacağı aklına gelir miydi? Ama aldı:

– Tamam, dedi.

Bir poşet balıkla durağa döndü. Eve götüremezdi. Başını dırdıra sokmaya niyeti yoktu. Dükkana götürüp, çaresine bakabilirdi.

Az sonra otobüsteydi. Pencereler, balkonlar, ağaçlar aktı önünden. İnsanlar, kaldırımlar, arabalar, birbirine uzak, oysa aynı denizin kıyısında kum gibi iç içeydiler...

Güneşler doğuyordu, şehrin üstüne... Güneşten haber bekleyenler vardı, şehirlerde... Bir sürü şehirde, bir sürü bekleyenine gülümsüyordu, Güneş... "Bu sabah benim için mi doğdun?" nidası yükseliyordu şehirlerden... Güneş, "Kaç sabahtır seni bekliyordum." yazıyordu, dünyanın alnına...

Avucundan güneşler, avucundan nefesler dökülen Güneş doğuyordu Gül'ün ufkuna... Hayatı

hayatlanıyor, mevsimlerden huzur, günlerden şevk başlıyordu…

…

Evle dükkan arasında geçiyordu günler. Cenk meselesinin bittiğini, Kemal Amcasına söylerken mutluydu.

– Kurtuldum, dedi.

– Hayırlısı olsun evladım.

– Olsun Amcacığım, deyip tamir ettiği kitaba döndü.

Dükkan, bir bakıma kitap hastanesiydi. Yılların paletlerinde parçalanmış kıymetli baskıları özel usullerle tamir edip iyileştirir, ömrünü uzatırlardı. Gül, işi biraz öğrenmiş, Kemal Amcanın kontrolünde sayfa ameliyatları yapar olmuştu artık. Dakikalar sonra başını kaldırdı:

– Beni buraya, bu dükkana çeken şeyin ne olduğunu çok düşündüm. Nihayet buldum da. Bir hikaye anlatmıştınız. Benim hikayem de ona benziyor.

– Ne gibi?

– Yardıma ihtiyacınız olduğunu söyleyip beni çağırdınız. Ne var ki yardıma ihtiyacı olan bendim. Kan kaybından ölmek üzere olan yaralıydım. Yaralarımı sardınız.

– Beşer bütünüyle kan kaybediyor evladım. Hekim öylesine maharetli ki hastaları da birbirine derman ediyor…

– Güzel söylediniz, dedi Gül.

– Söyleten var.

Öğleden sonra Çiğdem, geldi. Okuma masalarından birine geçtiler. Kemal Amcanın hatıralarını dinlerken zamanı unutmuşlardı. Çiğdem:

– Gül'ü kaçırmaya geldim ama esir kaldım, dedi.

Bu sırada dükkan kapısında Tolga, Selim ve Seyran göründü. Kemal Amca "hoş geldin" çiçekleriyle karşıladı gelenleri. Tolga ile Selim, Seyran'ı her gelişlerinde çağırıyor o da her seferinde peşlerine düşüyordu.

– Bremen mızıkacıları geldi, dedi Gül.

– O ne kız, dedi Çiğdem.

Tolga, duymuştu:

– Kendini de saymalısın, çünkü dört taneydiler, dedi gülümseyerek.

Gül pembeleşti. Kemal Amca:

– Oturun gençler. İhtiyar bir adamın gününü renklendirin, dedi.

Oturdular. Tolga:

– Abi, dedikten sonra, baş parmağını kulak memesine gö-türdü. Kemal Amca, dükkanın arkasındaki odacığı işaret etti.

Tolga, odacığa giderken Gül de kalktı. Çayları getirecekti. Seyran, okulda çıkan olayları anlatıyordu kıkırdayarak. Çiğdem'in çığlığı herkesi sıçrattı. Seyran, Çiğdem'in anlattıklarından etkilendiğini sanarak:

– Ne var, biz alışkınız kırık kafalara, dedi.

– Nasıl da unuttum, dedi Çiğdem.

– Neyi unuttun, dediler.

– Coşkun vardı ya.

Gül:

– Evet vardı, dedi.

– Artık yok.

– Nasıl?

– İntihar etmiş.

Soğuk demirli kılıçlar vınladı, başlarının üstünde...

– Ne diyorsun?

Çiğdem:

– Onuncu kattan atlamış, dedi.

Seyran:

– İyi yapmış, dediğine pişman oldu.

– Yazık olmuş, diyen Kemal Amcaydı.

Tolga geldiğinde konuyu değiştirdiler. Annesini hayatta tutmaya çalışan delikanlının, bu habere ihtiyacı yoktu.

Kemal Amcanın kalkmasını fırsat bilen Selim:

– Görücün görünmez oldu, dedi Gül'e.

– Görücümün görünecek hali kalmadı.

– Ne yaptın zavallıya, diyen Çiğdem'di.

– Bildiğimi bildiğini öğrendim. Ya da bildiğini bildiğimi öğrendi.

– O ne yav, dedi Selim.

– Bir tanıdığım anlattı, senin o görücün iflasın eşiğindeymiş, dedi Tolga.

Gül, ilgiden sıkılmıştı:

– O mesele kapandı, dedi.

Kemal Amca, elinde küçük bir kitapla döndü. Kaymış gözlüklerini düzelterek sesli okumaya başladı. Yalın, samimi, sıcak sesiyle, sayfayı okuyup bitirdi.

– E ne diyorsunuz, dedi dinleyicilerine.

– Buna itiraz edemeyeceğim, dedi Seyran.

Selim:

– Hayret, dedi gülümseyerek.

Gül konuşulanları, konuşanları bırakıp havayı kokladı, dokundu, dinledi. Güzeldi... Duyumsadıkları tam anlamıyla güzeldi...

Tolga:

– Aramızda kaçaklar var, dedi imalı.

– Kaçanı da göçeni de bizim, dedi ihtiyar sahaf.

Kemal Amca, okumasını sürdürdü. Seyran bile itirazsız dinliyordu. Gül'ün yanaklarına yayılan memnuniyet gülünün dalları, kalbine uzanıyordu.

...

Coşkun, Çiğdem'le Gül'ün, ortak arkadaşıydı. Ailesine baş sağlığı dilemek için gidiyorlardı. Çiğdem'in arabasındaydılar.

– Sen ailesini tanıyor musun, dedi Çiğdem.

– Uzun zaman önce tanışmıştık.

– Yaşıt birinin ölmesi diyorum, insanı ürkütüyor.

– Ölümün yaşı yok, dedi Gül.

Gelmişlerdi. Çiğdem'in dirsek darbesiyle sıçradı:

– Şuna baksana, dedi Çiğdem.

– Deldin böğrümü. Elinle değil ağzınla anlat demiyor muyum sana?

Çiğdem oralı değildi:

– Sağdaki kırmızı arabayı görüyor musun?

– Evet.

– Coşkun'un arabası.

Gül düzeltti:

– Coşkun'un arabasıydı!

– Ay fazla kalmayalım burada. Şimdiden hafakanlar bastı, dedi Çiğdem.

Büyük demir kapıdan girdiler. İçinden geçtikleri bahçe bakımlıydı. Mermer merdivenlerden çıkıp, ahşap görünümlü çelik kapının önünde durdular. Çiğdem, Gül'e sokuldu. Gül, zili çaldı. Kapıyı açan hizmetçi, kızları salona aldı. Evin Hanımı:

– Hoş geldiniz çocuklar, dedi salona girerken.

Hoş bulduk, derken zorlandılar. Kısa konuşmaların uzun suskunlukların ardından, kırık dökük cümlelerle taziyelerini bildirdiler.

Coşkun'un adı aynı zamanda sıfatıydı. Her zaman hareketli, neşeli, coşkuluydu. Sarı saçlarının bakımına saatler harcar, sivilcelerden kurtulmak için türlü ilaçlar kullanırdı. Ya şimdi? İnsan nasıl bir duyguyla intihar uçurumuna yanaşabilirdi? Sabah akşam üstüne titrediği bedenini, hangi sebeple onuncu kattan atabilirdi? Hangi kör bakış, düşmana reva görülmeyeni kendine yaptırırdı?

Gül, kendini düşündü. Coşkun'u yutan uçurumun kıyısından, o da geçmişti. Hem de az önce geçmiş, geçirilmişti! Tazeydi çıldırtan mutsuzluğu, izleri duruyordu gözyaşlarının...

Acılı anne, nefes almadan anlattı. Coşkun'un bebekliğini, ilk dişini, yürümesini, aldığı diplomaları anlattı. Böyle bir sonu hak etmediğini tekrarladı, her seferinde. "Hiç bir eksiği yoktu, neden yaptı anlamıyorum?" cümlesi asılı kaldı, Gül'ün yankılar koridorunda... Gül; "demek ki bir eksiği varmış" dememek için kendini tuttu.

Kızlar taziyelerini tekrarlayıp, ayrıldılar.

– Biraz daha kalsaydık bende intihar edecektim, dedi Çiğdem.

Çiğdem'i kızdırmak için:

– Sen yalnız da ölemezsin, dedi Gül.

– Sen sanki ölebilirsin.

Ürpermelerinin sebebi, serin rüzgar değildi...

Dönüş yolunda suskundular. Çiğdem Gül'ü eve bırakıp gitti.

Akşam peyda olan baş ağrısı, uykusunu geçip sabahına ulaş-mıştı. Ekşi bir suratla kahvesini alıp terasa çıktı. Kıymet Kadın, düşünceli bakışlarla karşısına geçti.

– Sana muska yaptıralım, dedi.

– O ne ki?

– Nazardan korur.

– Nasıl korur?

– Korur işte. Hocalar yazıp çiziyor, sen yanında taşıyorsun.

– Ne yazıyorlar? dedi, Gül.

– Türkü yazacak değiller herhalde.

– Merak etmedin mi ne yazıyorlar?

Kıymet Kadın, konuyu açtığına pişman olmuşa benziyordu:

– Neyini merak edeyim?

Kadıncağız, kaçarcasına mutfağına gitti. Gül, kahvesini bitirip, hazırlandı. Bir dilim reçelli ekmeği zorla yuttuktan sonra bir de ağrı kesici içip evden çıktı. Güzel bir bahar sabahına uyanıyordu şehir. Cebinden çıkardığı bantla, saçlarını at kuyruğu yaptı. Andına sadık yiğitler gibi, kararlı adımlarla durağa yürüdü.

Dükkana ulaşıp, Kemal Amcasını görünce gülümsedi:

– İyi sabahlar Amcacığım, sizi gördüğüme sevindim, dedi.

Kemal Amca:

– Sağ olasın evladım. Allah daima sevindirsin, dedi.

– İnşallah, hazzı yayıldı damarlarına…

Rutin işlerini tamamlayınca Kemal Amcasının yanına sandalye çekti.

– Dün akşam çok başım ağrıdı.

– Geçmiş olsun evladım.

İhtiyar adam, beresini düzeltip, yakın gözlüğünü çıkardı. Bakışları uzaklaraydı… Gözlüğe ve göze

ihtiyacı yoktu, baktığı yerde… Merhume eşi de baş ağrısından çok çekerdi. Yemenisini ısırıp gezdiği gün, dün gibi gözlerinin önündeydi.

– Muska nedir Kemal Amca?

– Bir çeşit korunma talebidir kızım. Kötü gölgelerden korunmak isteyenler, iltica etmek ister. Muska ilticadır. Muska kalbe yazılırsa işe yarar evladım.

Gül, kendini düşündü:

– Kendimden korktuğum kadar kimseden korkmadım, diye mırıldandı.

Kemal Amca, fatura işleri için dışarı çıktığında öğlen geçmişti. Gül, çay makinesini kapatıp, oturdu. Dirseğini masaya, avuçlarını yanağına dayadı. Bahar havasından dükkan da nasiplenmiş, parlayan güneşle içerisi sıcacık olmuştu.

Etrafını seyretti. Kağıttan, taştan, bezden müteşekkil eşyaları, bakışlarıyla tek tek yokladı… Her biri başka renk ve şekilde öylece duruyorlar, insanı seyrediyorlardı… İbretlik manzarayı seyre koyulan, bir garip ahalinin huzurunda mıydı, insan? Duvarlar, kitaplar, parkeler susmuş bir şeyi mi dinliyorlardı?

Ömer, geldi aklına. Işıklar saçıyordu, tebessümü. En zor soruları göğüsleyecek olanların rahatlığı vardı, üstünde… O soru ki soranı bir, sormayanı bin kere vuruyordu, kalbinin ortasından… “Ben kimim?” diyebilip, cevabı başının üstünde gezdiren bahtiyardı, Ömer… “Ne tuhaf, seninle yeniden tanışıyorum.” dedi, Gül. Ömer’in, insana hatta eşyaya karşı olağanüstü ilgisinin ve saygısının sebebini yeni anlıyordu.

İnancın güzelliğine erenlerdendi, o... Daha önce ninesinde, sonra Kemal Amcasında gördüğü, yiğitlik vardı, endamında. En amansız savaşlardan alnının akıyla çıkmış, savaşçıydı. Büyük sırrı öğrenmiş, sırlanıp parlamıştı bakışları...

Varlığının sebebini sonucunu öğrenmiş, öğrendiklerine sahip çıkmıştı ya... Yeni cisimlenmiş hissediyordu kendini... Mahkum olduğu fotoğraf karesinden sıyrılmıştı, hayal değildi yaşadıkları... Hiçbir şey boş ve anlamsız değildi. Yaşadığı hikayenin bir yazarı vardı ve "selam" çakıyordu Gül'e...

– 19 –

Annesiyle tartışıyorlardı. Esma Hanım, kızına, Cenk'i elinden kaçırırsa, başka biriyle tanıştıracağı tehdidinde bulunuyordu. Cenk'in mirastan haberdar olduğunu, parayla ilgilendiğini söylememek için direniyordu, Gül. Bir de annesine karşı kırgınlığı vardı. Esma Hanım, kızını paralı yere vererek evden bir şey götürmesine mani olmak istiyordu. Gül, annesine bu suçlamayı yapmamak için direnecek, perdeleri yırtmayacaktı.

Esma Hanım, bir vadiden diğerine sürüklüyordu kızını. Çok sözün söyleyeni çoktu da fayda göreni yoktu. Gül yorgun:

– Ne haliniz varsa görünüz, ben odama gidiyorum, dedi kalkarken.

Esma Hanım, ummadığı tepkinin huzursuzluğuyla kıpırdandı.

Gül, odasına girip kapıyı kapattı. Ney dinlemek istiyordu. Yani kendini yani O'nu dinlemek istiyordu. Harici dinlemekten yorgundu işte. Bezgindi, pörsük duygulardan, "hiç" savaşlarından, "yok" anlardan...

Koltuğuna oturup, geceyi seyre koyuldu. Denizi nurlandıran mehtap, odaya akıyordu. Ay denize pek yakın, yıldızlar kalabalıktı.

Çatık kaşları gevşedi, alnındaki kırışıklar kayboldu. Gamını terk etti... Maziye yürüdü, koşar adım... Ninesiyle paylaştığı, yaz gecelerinin kokusunu duymaya çalıştı.

Güneşten kızmış kiremitlerin presleyen sıcağından kaçıp balkona çıkarlar, akşamın serinliğinde yıkanan ay ışığını tadarlardı. Ninesi, derin kuyudan su çeker gibi durarak konuşurdu. İnci dizer gibi... Şeker ezer gibi...

"Geceyle gündüz, aynı sokakta tezgah açan iki pazarcı gibidir, birindekini diğerinde bulamazsın." derdi, ninesi. Bu sözü şimdilerde anlıyordu. Geceyle gündüzün yer değiştirmesinde, pas parlak sırlar, en gerçek efsaneler hüküm sürüyordu... Zamanın çırağı bakışlarında titredi... Eşyanın rengi zamanla haleleniyor, Ezeli Ressam'ın fırçasından renkler dökülüyordu, şuurlara...

Yüreği doldu, hisleri ağzına geldi... Yaratıldığını düşündükçe, hayreti ve hazzı artıyordu. Alkışlamaktan yorulmayan seyirci gibi gözlerini dört açmış, hiçbir ayrıntıyı kaçırmamaya çalışıyordu.

Kapıyı tıklatıp içeri giren Esma Hanım:

– Ne yapıyorsun prenses?

– Mehtabı seyrediyorum, dedi Gül.

– Aklını kaçırmış ihtiyarlar gibi, dakikalarca düşünüyorsun.

– Aklımı kaçırabilirdim ama artık sanmıyorum.

– Neden, ne oldu ki?

– Hayatın boş ve anlamsız olmadığına ikna oldum.

– Kim etti? O kaçık kitapçı, sana neler öğretiyor bakalım?

– Anne biliyor musun, ya hakikati görürsün ya da görmek istediğini. Görmek istediğini görüyorsan yalan olma ihtimali yüksektir.

– Senin için de geçerli değil mi?

– Belki. Ne var ki ben bu senaryoyu hayal bile edemezdim.

Esma Hanım:

– Ben yatıyorum, sen de geç kalma, deyip gitti.

Mehtap, neyi dinliyordu hâlâ… Yıldızlar, ayı kolluyorlardı… Beşiğini kendi sallayan bebeydi, deniz… Gül de katıldı, aralarına… .

– 20 –

Kemal Amca, son zamanlarda durgunlaşmıştı. Sükunetle, ihtiyarlık sıkıntılarının arttığını, söylüyordu.

Tolga ve Seyran az önce gelmişti. Gül, Kemal Amcanın arka tarafa gitmesinden istifade, kaygısını paylaştı:

– Kemal Amcaya bir şeyler oluyor.

– Neler oluyor? dedi Seyran.

– Çok durgunlaştı. Zayıflıyor.

Tolga:

– Evinde ziyaret etmeyi teklif ediyorum, dedi.

Gül, Tolga'yla aynı fikirdeydi:

– Bize emanet sayılır, dedi.

– Ben, Selim'e haber veririm. En kısa zamanda gideriz.

– Mesela bu akşam, diyen Seyran'dı.

– Ben de Çiğdem'i arasam mı acaba? dedi, Gül.

– Sen bilirsin? dedi Tolga.

Tolga'nın Gül ile konuşurken başkalaşması Seyran'ın gözünden kaçmamıştı. Gül, çay fincanlarını doldurmak için kalkınca:

– Ne oluyoruz abi? dedi Tolgaya.

Tolga, Seyran'ı çok zaman dikkate almazdı, hele şimdi hiç alamazdı.

Seyran:

– Tolga, sana söylüyorum.

Tolga kaşlarını çattı:

– Seyran, ne satıyorsun arkadaşım?

Gül çaylarla dönmüştü. Seyran alaycı:

– Alıcı bulsaydım.

Gül:

– Ne satıyorsun ki? dedi safça.

Seyran kahkahasında yalnız kaldı. Gül:

– Kemal Amca, sık sık hastaneye gidiyor. Galiba ciddi bir sağlık problemi var, dedi.

– Zenginler de hastalanabilir, dedi Seyran.

Tolga'nın sabrı taşmıştı:

– Senin hastalığın nedir onu anlamadık?

– Durun çocuklar, geliyor, dedi Gül.

Kemal Amca, gülümseyerek geldi.

– Nerde kalmıştık çocuklar?

– Sizi evinizde de rahatsız etme planları kuruyorduk, dedi Gül.

– Ne güzel bir plan.

Gül, ihtiyar adamın metanetinde sezdikleriyle buruldu. Seyran'ın:

– Kemal Baba nasılsın? Sorusu arkadaşlarını tedirgin etti. Patavatsızlık yapmasından çekiniyorlardı.

– Şükür Yaratana. Bunca verdiği yetmiyor gibi kullarının ağzıyla halimi hatırımı soruyor. Bize elden geldiğince teşekkür etmek kalıyor.

Seyran ummadığı cevapla durakladı. Diğer söyleyecekleri zihnine, üst üste yıkıldılar...

– İnancınızın gücü muhteşem, demekten kendini alamadı.

Selim, arkadaşlarına katılmakta gecikmedi. Seyran'la didişme misyonunu Tolga'nın yürüttüğünü öğrenince:

– Tolga ağabeycim, ben geldim ve görevi devralıyorum, dedi göz kırparak.

Dükkana giren kişi, herkesin dikkatini çekti. Gül, dönüp bakınca geleni tanıdı. Bu, geçenlerde parkta karşılaştığı cılız oğlan çocuğuydu. Gül, misafirini ayakta karşıladı:

– Hoş geldin arkadaşım. Ne iyi ettin, dedi.

Çocuk, cevap vermedi. Gül, küçük arkadaşının elinden tutup ayrı bir masaya oturttu.

Çocuk, kaçamak bakışlarla etrafı süzüyordu:

– Beni çağırdıydın, dedi, boğuk bir sesle.

– Evet tabi ki çağırdım. Nasılsın?

Çocuk, omuz silkti. Elinde yüzünde hem fakirliğin hem de zulmün izleri vardı.

Gül, başını okşadı:

– Biz arkadaş değil miyiz?

Çocuk, gene omuz silkti. Diğer masada kalanlar, ilgilenmiyormuş gibi yapsalar da meraktan çatlıyorlardı.

Gül, hemen yiyecek bir şeyler sipariş etti. Siparişler gelince:

– Hadi, karnımızı doyuralım, dedi.

Çocuk, çekingenliği bırakıp köftelere saldırdı. Nefes almadan yutuyordu. Gül:

– Acele etme, doymazsan gene getirtiriz, dedi.

Çocuk:

– Senin paran çok mu? diye sordu.

Gül:

– Bana adını söylemedin, dedi.

– Ömer, dedi, cılız çocuk.

Gül'ün içi sızladı:

– Adın çok güzelmiş, dedi.

Ömer, yemeğini bitirince, Kemal Amca yanlarına geldi. Ömer ile öyle güzel iletişim kurdu ki Gül hayran kaldı. Kemal Amca bitirince Gül:

– Yengenle Amcan nasıl? diye sordu.

Ömer, gene omuz silkti. Yumuşarsa daha çok incineceğini zannediyordu. Sertçe:

– Kitap mı satıyorsunuz? dedi.

– Evet.

– Kitap neye yarar ki?

Kemal Amca dinlemedeydi. Gül iç çekti:

– Kitaplar insanı güzelleştirir.

– Bizim evde kitap yok.

– Okumak ister misin? dedi Kemal Amca.

Ömer:

– Bilmem. Yengem kızar bana.

Ömer'in gönlünü hoş tutmak için ellerinden geleni yaptılar. Çocuk, ürkek vahşi hayvanlar gibi tetikte bekliyordu. Teşekkür filan etmeden çekip gitti. Giderken Gül'e:

– Gene geleyim mi? diye sordu.

– Mutlaka bekliyorum. Artık arkadaşız. Sana masal okurum.

Ömer gittikten sonra, sabırsız arkadaşlarına, nasıl tanıştıklarını anlattı. Ömer'le tanışması, Gül'e, yeni

fikirler ilham etmişti. Kendine sahip çıkan Yaratıcısından, sahip çıkmayı öğrenmişti. Sahip çıkmalıydı Ömerlere…

Seyran alaycı:

– Zenginler gönül eğlendirmek için fakirlere yemek verir sonra da seyrine bakarlar, dedi.

Kemal Amca sabırla:

– Allah bazı kullarının rızkını bazılarına emanet bırakmıştır, diye başladı, anlatmaya.

Dükkanın kapanma saati geldiğinde hâlâ oturuyorlardı. Gül, neşeli olma gayretiyle:

– Kemal Amca, bugün bunlardan kurtuluşumuz yok. Korkarım evinize de gelecekler. Ben de gelip size yardımcı olayım, bari, dedi.

Seyran:

– Ol bari, demekte gecikmedi.

Kemal Amcaları, neye uzansa, kıvrak davranıp ona iş bırakmadılar. Dükkanı kapattılar. Birlikte yürüdüler. Tolga ve Selim:

– Siz devam edin, deyip markete girdiler.

Seyran, Kemal Babasının evine ilk kez geliyordu. Ahşap yapılı, eski evi görünce:

– Aa burası mı? Ne kadar otantik! Sizin gibi yaşlı ama çok etkileyici, dedi.

Kemal Amca, kapıyı açıp kızları buyur etti. Gül:

– Siz buyurun Amcacığım. Müsaade edersen ev sahibi biziz, dedi.

– Peki efendim, dedi ihtiyar adam.

– Önce yemeğimizi yapalım, dedi Gül.

İhtiyar adam, tahta merdivenlere yönelirken:

– Ellerimi yıkayıp geliyorum, dedi.

Seyran durup, durup:

– Süper ya, diyordu.

Gül fısıltıyla:

– Seyran'cım o eşsiz tepkilerinden Kemal Amcayı mahrum etsen, üzülür mü sence?

Seyran kaşlarını kaldırdı:

– Sanmam.

Tolga'yla Selim'e kapıyı Seyran, açtı. Delikanlılar birinci kattaki salona buyur edildiler. Çorba, makarna, salata ve yoğurttan oluşan menü, az sonra hazırdı. Salatayı "özel usul" yaptığını söylüyordu, Seyran.

– Bütün Türkiye'ye özel olmuş, dedi Selim.

Kemal Amcanın da katılımıyla yemeğe oturdular. Sofradaki herkes, halinden memnundu. Gençlerin gözlerinden, borcunu ödeme imkanı bulmuşların, ezik sevinci okunuyordu. Son devrin kahramanı, Kemal Amcalarının, yüreğine girmiş gibiydiler. Yarım asır önce döşenmiş salonda, uçan halıya binmiş kadar, sihirdeydiler! Sevinçlerine, uzun dar pencerelere abanmış akasya ağacının çiçekleri, şahitti ... İnce bacaklı, mermer tablalı sehpalar, yegane desenli vazolar, el dokuması halılar arasına uçarak mı gelmişlerdi? Az önce caddesinden geçtikleri şehir kaybolmuş, başka bir boyuta mı atlamışlardı?

Gül, Kemal Amcasını daha bir sahiplenmiş, ev sahibi rolünün çoğunu üstüne almıştı.

Yemekten sonra, sofrayı birlikte topladılar. Kızlar bulaşığa girerken erkekler bahçeye indiler...

Evin arka tarafında umulmayacak zenginlik ve güzellikte küçük bir bahçe, vardı. Masayı, sıra sıra çiçekler ve yabani otlar arasındaki mermer havuzun yanına çektiler. Son yıllarını coşkudan, sudan yoksun geçiren, paslı fıskiyeyi okşadı Gül. Konfeti saçar gibi çiçeklerini döken ağaçları seyrederek çaylarını içtiler.

Seyran:

– Biz buradan hiç gitmesek, dedi iç çekerek.

Gül, ninesini hatırlamıştı. Yüreği dolu dolu:

– Ninemin bahçesine benziyor, diye mırıldandı.

– Biz de görsek ninenin bahçesini, dedi Seyran.

Diğerlerinin itiraz etmeyişi, Gül'ü konuşmaya mecbur etti:

– On yıldan çok oldu gitmediğim. Ninem öldükten sonra ilçeden soğudum. Yine de Kemal Amcam da gelirse size tahammül edebilirim, dedi.

Kemal Amca:

– Gül kızımın çağırdığı her yere giderim, dedi yorgun gülümsemesiyle.

Selim:

– Gül kızı kıskanıyoruz zaten.

Gül, pembeleştiğinin farkındaydı:

– Bu bahçeyle ilgilenmeliyiz, dedi.

– Yapalım, dedi Selim.

Konu bahçe, ağaç, çiçek etrafında dönüp dolaşırken aklına nereden estiyse Tolga:

– Kemal Abi, öfkenin yanımızdaki yeri ne olmalı sizce diye sordu.

– Öfke eken, öfke biçer, dedi İhtiyar.

Öfke, hırs gibi hasletler tamamen kötü olsaydı, insanın harcına konmazdı. Allah'ın verdiği hiç bir şey bizatihi kötü değildir. Maharet, verilenleri isabetli kullanmaktadır. Öfke insana verilmiş silahlardan biridir. Önemli olan, namluyu nereye çevirdiğimizdir. Hak ve hakikat adına, yanlışlara öfkeliyiz biz. Günde elli kere başkalarının şakağına öfke dayamak işe yaramaz çünkü kurşunu kime sıkarsanız sıkın sizi bulur… Oysa namluyu hata ve yanlışlarınıza çevirirseniz, sizi başkalarının öfkesinden de kurtardığını göreceksiniz.

– Sizi hiç öfkeli görmedim, dedi Seyran.

– Öfkeyi, pişmanlık ateşinde işleyip, merhamete ve duaya çevirmek, demiri işlemekten daha zordur, dedi Kemal Amca.

Tolga'nın yarası neşterlenmiş, cerahat akıyordu:

– Biz ise öfkeyi kutsayıp, ego sunağında, herkesi arzularımıza kurban ettik… Putlarımızın haddi hesabı yoktu. Öfke, hırs, inat, tembellik vs. hasletlerin girdabında döne döne pelteleşti, karakterimiz. Pişmanlık ateşi ruhumuzu yaladıkça dünyaya lavlar püskürdük.

Seyran, omuzlarını kaldırdı:

– Ben kendimi o kadar suçlayamam. Ne yapmışım insanlara?

– Başkalarını suçla sen, dedi Selim.

Gül, lahutileşmiş bahçeyi seyrediyordu. Masanın ortasına koydukları gaz lambasının ışığı, karanlıkla güzel bir uyuma girmiş, ortamı başkalaştırmıştı.

Sonra arkadaşları Gül'ün dikkatini çekti. Özel derleme gibiydiler. Cımbızla çekilip alınsa bu kadar denk gelirdi! Her birinin türlü sıkıntıları, sıyrılışları vardı. Hastane önüne bırakılmış yaralı gibi Kemal Amcalarının ocağına düşmüşlerdi.

Tolga, intiharı alışkanlık edinmiş kanserli annesiyle yaşıyordu. Dün "Annem haklı mı?" yüküyle ezilirken bugün, ruhuna akıtılan enerjiyle dimdik ayaktaydı. Boş geçen günlerinin ardından, büyük kararlar çekiyordu desteden.... Kararlıydı, ebedi saadete ermeye...

Selim, tombulluğundan umulmayacak müşkülpesentliğine rağmen, Kemal abisinin huzurunda ikram edilen her şeyi yiyip içmişti. Şişman insanlara, umursamazlık menşeli rahatlık isnat edenler yanılmıştı. Çoğunu gizlediği vesveseleri yüzünden, toplumla bağını koparmak üzereyken Kemal Abisiyle tanışmıştı. Memur ailesinin, biricik evladı olan işkilli Selim, insan içine çıkabiliyordu. Kemal Abisinden edindiği denge, havsalasını onarmış, dizginlenmiş, için için tedavi oluyordu...

Ailesi hakkında konuşmaktan nefret eden hatta nefretten başka her şeyden nefret eden Seyran'ın buzları, Kemal abisinin sıcak ikliminde, damla damla, aktığı kaba boyun eğen suya dönüyordu... Hiç kimseye, hiçbir şeye tutunmazsa, acı çekmekten kurtulacağı

fikrinde inat etse de Kemal Babasının yanına koşmak için fırsatları kaçırmıyordu. Sarmaşığın narin dalları, çınarın gövdesine dokunmuştu bir kere…

Ve kendisi… Her anına seyirci olduğu kendi filmi… Tonlarca karanlığın çöktüğü yüreği yeniden güvercinlerin peşindeydi… "Artık doğmaz" sandığı güneşin (aşkın), hiç batmadığını öğrenmişti.

Ölüm kokulu insanlara, dostluğun, varlığın doyulmaz çeşnileri ikram olunmuştu… Sihirli bir el, ölüm kokusunu gül kokusuna çevirmişti… Zamanın mecrasında, sihrin en akıl ermezine akmışlardı…

Gül yutkundu:

– Kemal Amca, size teşekkür etmek istiyorum.

– Neden evladım?

– İçimden geldi.

Teşekkürünü iltifatlarla perçinleyebilirdi Gül, fakat gözyaşlarına davetiye çıkarmaktan çekindi. Başını önüne eğdi.

– Hepimizin içinden geleni söyledin, dedi Tolga.

Selim:

– Hüngür hüngür ağlamaya başlarsak, dışarıdan görünmeyeceğine emin misiniz?

Seyran'ın:

– Ben ağlamam, derken sesi bulutlanmıştı.

– Çocuklar, Allah bana verdiği iki evladı aldı, karşılığında sizin gibi güzel evlatlar verdi. Şükretmeyeyim de ne yapayım?

Selim:

– Seyranı bile evlat olarak kabul ediyorsunuz ya gerçekten muhteşemsiniz, dedi.

Seyran, Selim'in en esaslı hakaretlere taş çıkartacak esprilerine alışıktı. Hele böyle masalımsı bir ortamdayken daha kötüsünü de göğüsleyebilirdi.

Tolga saatine baktı.

– Size, kötü bir haberim var, dedi.

Seyran:

– İkincisi nedir dedi.

Selim:

– Birincisi neydi dedi.

Gül:

– Kötü haber olduğu haberi.

Selim, yüzünü buruşturdu. Tolga:

– Saatim, kalkmamız gerektiğini söylüyor.

Seyran iç çekerek:

– Gerçek bir kötü haber, dedi.

Sonra ayağa kalktı:

– Kemal baba, endişelenme, ben bunları kovarım. Hadi bakalım kaçaklar, ait olduğumuz yere dönme zamanı…

– Sizin tadınıza doymam mümkün değil, lakin ailelerinizi merakta koymaya hakkımız yok, dedi ihtiyar sahaf.

Çay tepsisini Gül, gaz lambasını Tolga aldı, kalktılar. Salondan geçip ön kapıya geldiler. Kemal Amca, gerçek bir memnuniyetle, misafirlerini uğurladı.

Tolga ve Selim, yurda giriş saati geçmek üzere olduğu için önce Seyran'ı, sonra Gül'ü bıraktılar. İki genç adam, lüks evlerin sıralandığı sokakta yürüdüler. Selim:

– Gül tuhaf kız, dedi.

– Nedenmiş o?

– Bunca zenginliğine rağmen arabası bile yok.

– O, aradıkları "bunca" zenginliğin içinde olamayınca, kendini zengin saymıyor. Bizden akıllı kız, demelisin bence. Hakikat yolunda engel tanımıyor, dedi Tolga.

– Arabası olan hakikat yolunda gidemez mi?

– Bir de onun açısından bak. Yıllar yılı soyutlandığı halkın içine girmek, gözlerindeki manaları görmek istiyor. Mana avcısı o. Belediye otobüsü onun için panayır gibi.

– Bunları o mu anlattı?

– Bir bakıma, evet.

Tolga ve Selim, konuşarak yürüdüler, gece tenhası sokakta. Sokak lambaları izliyordu adımlarını…

– 21 –

Gül, sabaha kadar deliksiz uyudu. Gözlerini açtığında, sırt üstü yatıyordu. Güneşin parlattığı gökyüzü, yüreğine doldu. Kalktı. Terasa çıktı. Sabah ve baharın birlikteliği muhteşemdi. Deniz ve gökyüzüne hayranlığını sundu… Yan yana uçan iki martıya eşlik etti.

Çiçek kokulu meltem, teninden süzülüp içine doldu. Tazelendi… "Ruhuna şarkı söyleyen her güzellik, birinin "seni seviyorum" nidasıdır!" demişti, Ömer. O birisinin, kim olduğunu sormamıştı Gül. Şimdi duyuyordu O'nu… Kişinin ötesindeydi O! Kişilerden başkaydı! Kokluyor, görüyor, hissediyordu O'nu… Gül "Ben de seni seviyorum." diye fısıldadı. Kendini harikulade hissetti. Hücrelerine ığıldayan hazla O'na seslendi; "Seni sevmeyi seviyorum, seni sevdiğim için kendimi seviyorum." dedi… "İşte bu!" diye haykırdı yüreği… "İşte bu" dedi vicdanı! "İşte bu" diyordu maviler!

İnsanın, kendini sevmesinin tek ve biricik yolu, Yaratıcısını sevmesinden geçiyordu… Kendini sevmenin yolunu öğrenen her talihli gibi şükür ve teşekkür kanatları tomurcuklandı, sırtında. Ağırlıklar akıp gitti dizlerinden, inşirah denizine daldı, inciler topladı… Avuçlayıp sabahın başından saçtı!

Rüzgarın saçlarına ilişmiş elma çiçeğinin kokusu, içini bir hoş etti. İhtiyar komşular, bahçenin bir ucuna meyve ağacı dikmek için epey mücadele vermişler ve dikmişlerdi. İçlerinde en çabuk serpilen elma ağacıydı. Enfes kokulu elma çiçeklerini, çocukluğundan gelen bir tutkuyla severdi Gül.

Ne kadar oturduğunu bilmiyordu, acıktı. Mutfağa geçti. Tezgahta duran bal kavanozunu açtı, kaseye iki kaşık koydu. Üstüne biraz ceviz serpip yedi. Ninesini yad etti… Sevdiğine tâbi idi insan! Sevdiğindeydi ipleri… Sevdiğinin suyunda yıkanıyordu kalbi… Sevdiğinin dilinden dökülürdü, sözleri… İşte bu yüzden sevgide isabet eden kurtarıyordu, kendini…

Ninesinin fısıldadığı hakikatin ışığına, aktı hisleri. Yaratıcıya tâbi olmak, Onu sevmekti. Sevmek, çok sevmek istedi... En çoktan daha çok sevebileceğini hissetti... Bir teşekkür de bunun için uçurdu, gökyüzüne...

Sonra giyinip, çıktı. Otobüste başını koltuğa yaslayıp, gözünü yumdu. Babasını düşündü. Çoğunlukla uğramadığı evinden ayrılışı hüzünlüydü. Dalından kopan sararmış yaprak gibi düştü, Gül'ün gönlüne... Eşyalarını bagaja yerleştirirken terasa fırlattığı kaçamak bakış, tek veda hareketiydi.

Babasını uzun süre görmemeye alışkındı. Yine de üzülmüştü. Varlığı ile yokluğu belli olmayan babası, eve sendeleyerek de olsa girmeyecek, gölgesi duvara düşmeyecekti. Ölümle ayrılık kesişiyordu ve kesiştikleri noktada duruyordu insan... Biri zili çalıp diğerini bırakıyordu, kapının eşiğine... Açılan kapılar, uzayan yollar insandan geçiyordu...

Gül, sevmeli yani bilmeli yani güçlü olmalıydı ki bunca yolun yolculuğuna güç yetirebilsin...

Dükkana vardığında Kemal Amcasını kitap başında buldu.

– Geç kaldığım için özür dilerim, dedi mahcup.

– Mühim değil evladım

– Benim için mühim. Evde bunalıyorum.

Kemal Amca, iki kere ikinin dört ettiğini hatırlatan öğretmen sabrıyla:

– Çıkmazdakiler bunalır. Senin yolun açık evladım, dedi.

– İnsan, geçirdiği hastalığın etkisinden kolay kurtulamıyor efendim. Gölgesi bünyede geziyor.

– Bir güneş sayısız gölgenin hakkından gelir.

– Harika söylediniz, dedi Gül.

Hikmet pırıltılı, güzel bir söz duyduğunda gözleri parlar, şeker kasesinin yerini bulmuş çocuk gibi katıksız sevinirdi...

– Söyleten var, dedi yaşlı adam.

Titrek ellerinde tuttuğu kitabı yerine koydu. Upuzun boyu kavislenmiş, bedeni taşınmaz olmuştu... Nurdan bir abide gibiydi ihtiyar... Aydınlık salıyordu, karanlığın bağrına...

İnancı, insan denen posaya öyle bir öz katıyordu ki; zaman ve mekan avucuna, sonsuz hazineler gönlüne yerleşiyor; en zenginden zengin, en güzelden güzel unvanına nail oluyordu.

Zamanın sonbaharına uğramış bedeni, sararmış solmuş rengi, gözünü toprağa dikmiş cesedi, büyük yarıklara uğramış sureti; inancıyla ulvileşiyor, ruhu sultanlaşıyor, tahtlar saltanatlar seriliyordu ayağına...

Gül'ün, simasında her geçen gün artan ışık, yüreğindekinin aksinden başka değildi. Kemal Amcasının anlattıklarına odaklandı. Bebeğinin beşiğini önceden hazırlamış anne gibiydi... Duyduğu her hakikatin yeri belliydi... Her bir tayfın düşeceği nokta çoktan seçilmişti. Bazen yıllarını alil bırakan bir sorunun cevabını dakikada hazmediyor, hayat içinde hayat buluyordu...

Bambu çubuklar, dükkana birinin girdiğini haber verdi. Başları, sesin geldiği yöne çevrildi.

Renk renk kıyafetiyle Çiğdem göründü. Kırmızı şapkası, eflatun ceketi, sarı pantolonuyla görenlere, minik bir şok yaşatıyordu.

– Ben geldim, diye cıvıldadı.

İhtiyar adam:

– Hoş geldin evladım.

– Söylemeseydin anlamayacaktık, diye, gülümsedi Gül.

Çiğdem:

– Sen sus, sana demedim zaten, dedi dudaklarını sarkıtarak.

Gül, arkadaşını kucakladı:

– Aman da aman küsermiş, benim arkadaşım hoş gelmiş. Arkadaşını sevindirmiş. Yaptığı ne de güzelmiş. İnsan kıymeti bilirmiş. Severmiş, sevilirmiş.

Çiğdem'in yüzüne yayılan gülümseme yaşlı adama da sirayet etti:

– Gençlik başka şey, diye mırıldandı.

Gül, Çiğdem'in koluna girdi. Dükkanın diğer ucuna sürükledi:

– Yüzün epey düzelmiş ya.

– Ne çektiğimi ben bilirim.

İhtiyar sahaf kızlara seslendi:

– Gül kızım, benim dışarıda az işim var.

Gül:

– Doktora mı gidiyorsunuz?

– Doğrudur evladım.

Gül:

– Çiğdem dükkana bakar, ben de geleyim. Bakarsın değil mi Çiğdem?

Çiğdem şaşkın:

– Bakarım da sen niye gidiyorsun, anlamadım.

– Çiğdem kızım haklı. Senin zahmet etmene gerek yok ki evladım.

– Müsaade ederseniz geleyim efendim.

Çiğdem'in hayal kırıklığıyla pörsümüş:

– Ne zaman dönersiniz sorusunu duymadılar.

Çiğdem'in kolları düştü. Kitap dolu raflardan kayan bakışları vitrini geçip caddeye çıktı. En renkli elbiselerini, bahara nispet giymişti. Bahar neşesine Gül'le beraber katılacak, güya gezmeye çıkacaklardı.

Oturmuştu ki dükkan kapısı açıldı. Tolga geldi. Çiğdem'i yalnız görünce endişelendi:

– Kimse yok mu?

– Doktora gittiler.

– Neden, ne oldu?

– Bilmem, Kemal Amca giderken Gül de takıldı, dedi Çiğdem.

– İyi yapmış, diye mırıldandı Tolga.

– İyi mi yapmış? Ne oluyor millete anlamadım gitti.

Tolga, çay makinesinin başına geçti:

– Gül'le ne zamandır tanışırsınız?

– Saç başa girdiğimiz günden beri. Yaklaşık on beş yıl oldu. Gerçi hâlâ saç saça baş başayız ya...

Tolga gülümsedi:

– Neden kavga etmiştiniz?

– Yanlarındaki eve taşınmıştık. Komşu çocuklarıydık yani. Ninesinin baş örtüsünü takmıştı. Ona "öcü!" dedim, bana şöyle bir baktı. Sonrası malum.

– Ninesini çok mu severdi?

– Gül bu, sevdiğini çok sever. İlla her şeyin iç yüzünü öğrenecek, bilecek, ya çok sevecek veya reddedecek.

Tolga'nın uzattığı fincanı aldı. Tolga'nın yönlendirmesiyle, Gül hakkında konuştular. Çocukluğunu, ailesini, Ömer'i...

Kemal Amca ile Gül, döndüğünde, Selim ve Seyran da dükkandaydı. Tazelenmiş çayın yanında pastane simitleri vardı. Doktora niçin gidildiğini açıktan sormaya cesaret edemediler. Sessizlik uzayınca, Kemal Amca:

– İnsanın üstünde merhametin parmak izleri, mühürleri vardır çocuklar, öyle değil mi diye sordu.

Selim:

– Dün akşam, benzer içerikli bir kitap okudum. İnsan ruhunun şefkat, merhamet dokularıyla bezenmesini anlatıyordu. Vicdan mekanizmasının, merhametle bağını ispatlıyordu. Annelik şefkatinin dünyanın en eşsiz duygusu olduğunu, bunun da Yaratıcının merhametinin kırıntısı olabileceğini mükemmel izah ediyordu.

– Çok güzel, dedi Kemal Amca.

Gül heyecanlanmıştı. Ansızın açıveren çiçek gibi aklına gelenlerle, gözleri parladı:

– İnsan bedeninin estetiği bence muhteşem. Sadece ağzımızı düşünecek olsak hayranlık denizinde boğuluruz. Dişlerimiz, dilimiz, damağımız, yemek borusu, nefes borusu, ses telleri hayal edilmeyecek güzellik, incelik ve estetikte yaratılmış. Estetik kaygısı olan bir varlığı, insanı, güzel yaratmak, merhamet değil de nedir?

İhtiyar sahafın tebessümü memnuniyetle çoğaldı. Temposu artan fikir jimnastiğine bir figür de Tolga'dan geldi:

– Siz doktora gitmiştiniz değil mi? Neden gittiğinizi söyler misiniz?

– Doktor yerinde olduğu için gittiler, dedi Çiğdem.

Seyran fırsatı kaçırmadı:

– Paraları olduğu için gidebildiler.

Tolga:

– Gittiniz çünkü doktorun yardım edebileceğini biliyorsunuz.

Tolga:

– İnsanların fizyolojik binası, ortak düzen ve hesapla yaratılmasaydı tıp ilmi mevcut olamazdı. Yani düşünsenize, herkesin böbreği, ciğeri, beyni aynı hücre yapısında yaratılmasaydı, işler bu kadar kolay yürür müydü?

– Gidecek doktor bulamazdık, dedi Çiğdem.

– Aynen öyle. Tıp ilminin varlığı, insana akan merhamet ırmağından bir damladır.

Seyran gözlerini kıstı:

– Bir de parası olmayanlara soralım?

– Paranın rolünü tartışmıyoruz burada, dedi Selim.

– Ve unutma ki zenginler de ölüyor, dedi Gül.

Seyran, fırsatı kaçırmadı:

– İyi ya öleceksek, tıp ilminin, ilacın, merhametin ne önemi var?

Tolga:

– Ölümü öldürmek için ölmeliyiz, dedi.

Selim zafer işareti yaptı. Kemal Amca, etkileyiciydi:

– Seyran kızımın sorusu boş değil. Madem her şey bitip gidecek, dünyanın, insanın mükemmel yaratılmasının anlamı olabilir mi? Evet olabilir. Biz buraya yerleşmeye değil, kısa bir müddet için konaklamaya geldik. Zerreden güneşe her şeyin hayret ve hayranlık uyandırmasının, yani "üç günlük" tabir ettiğimiz dünyamızdaki eşsiz sanatların sebebi ise Sahibimizin kendini tanıtma arzusudur. "Sizi çok seviyorum, daha çok sevebilirim, size karşı çok merhametliyim, daha merhametli olabilirim." diyor. O bizimle konuşuyor. Kendini anlatıyor. Hayat, Allah'ın bize tenezzülüdür. Onun bize tenezzül edip kendini tanıtmak istemesinden daha büyük bir güzellik düşünemiyorum…

Seyran, söylenenleri düşünürken itiraz etmeyi unutmuştu. Gücüne güç katılmıştı diğerlerinin…

Kemal Amca, anlatmayı sürdürdü. İnsanoğlunu, yarattığı dünyada sahipsiz bırakmayanı anlattı.

Dinleyicilerin dünyalarında, hakikat sarayları, iman bağları bahçeleri kuruldu. Ruhları, özgürlük tacı

giydi… Fakirliklerinden varsıllığa erdiler… İsyanlar bastırılıp, diyarlarına sekine indi… İblisler, sinecek karanlık bulamayınca buharlaştılar…

Seyran, itiraz edecek bir şeyler bulamadığı için susuyordu. Herkes payına düşenleydi. Çiğdem, hissettiklerinden çekindi. Kaçma psikolojisine girdi. Gül'e döndü:

– Gezmeye gider miyiz?

Gül fısıltıyla:

– Sanmıyorum, dedi.

– Neden ya?

Gül, işaret parmağını dudağına götürdü. Seyran:

– Ben gelirim seninle, dedi.

Çiğdem'in yüzü asıktı:

– Sağ ol ama Gül ile işim vardı, dedi.

Kemal Amca masadan kalkınca, Tolga:

– Kemal Abinin neyi varmış dedi fısıltıyla.

Gül, Kemal Amcasını uzaktan takip ederek, konuştu:

– Tam öğrenemedim ama onkoloji bölümüne gittik.

Kemal Amca, dükkanın arka tarafındaki odacığa girerken:

– Birazdan döneceğim inşallah. Gül kızım, arkadaşlarınla ilgilenirsin, diye seslendi.

– Peki, dedi Gül.

Seyran:

– Evet, ilgilen bakalım bizle, dedi sırıtarak.

– Gül, gitmiyor muyuz dedi Çiğdem.

Gül, Çiğdem'e döndü:

– Arkadaşım, Kemal Amca hasta, durumu ciddi. Yalnız bırakamam.

– Neden yatağında değil o zaman?

– Kahramanlar ayakta ölür, dedi Tolga.

Gül'ün aklı dükkanın arkasındaki odacıktaydı:

– Kemal Amca orada ne yapıyor, bilen var mı?

Tolga, gülümsedi:

– Bilmiyor musun?

– Bilmiyorum.

– Ben de bilmiyorum, diye atıldı Çiğdem.

Selim:

– Sormadınız mı dedi.

– Sen sordun mu? dedi Seyran.

Tolga'ya bakarak:

– Siz biliyorsunuz, dedi Gül.

Seyran:

– Söyleyin o zaman.

Selim:

– Kendisine sorun, dedi.

Seyran, dudaklarını geveledi:

– Kemal Baba ölürse, dükkan ne olacak dedi.

Gül:

– Ne olursa olsun. Dükkanı değerli kılan Kemal

Amcanın varlığı. O olmadıktan sonra, kimin umurunda.

Seyran:

– Malları, mülkleri…

– Malı mülkü ne yapacağını iyi bilir, sen merak etme, dedi Gül.

Seyran'ın sorusu mezar havası estirdi. Sessizlik büyüdü.

Çiğdem, süngüsü düşük, "eve gideceğini" söyleyip, ayrıldı. Seyran hep olduğu gibi Tolga ve Selim'le çıktı. Gül, işinin başına geçip, akşama kadar tercümeyle uğraştı. Arada, göz ucuyla Kemal Amcasını kolluyordu. Gözlemlerini zihnine not etti. Üç kere ilaç içip, iki kere daha odacığa girmişti.

Gül, bir ara:

– Hafta sonu size gelsek, evinizi kurcalasak. Sizi rahatsız etsek, dedi.

– İhtiyar bir adamla vaktinizi harcamayın evladım.

Gül yalvarır gibi:

– Bizim, tanımadığımız bir dünyaya aitsiniz. Görmediklerimize şahitliğiniz var. Kapanmış mazi salonuna açılan kapı gibisiniz. Geçmişin güzelliklerini sizinle seziyoruz. Tavsamış zevklerden bezmiş ruhumuz, nefes alıyor.

– Evladım bu sizin güzelliğiniz. Fakirhanede naftalin kokusundan başka koku, tahta kurtlarınınkinden başka ses duyulmaz oldu.

– Şanslı kurtlar, diye mırıldandı Gül.

İhtiyar sahaf, raftan, kırmızı kaplı bir kitap seçip aldı. Gül'ün çaprazına oturdu. Sesli okuyordu. Masalımsı ışıklar saçıldı sayfalardan. Esenlik rüzgarında uçuştu, saçları. Unuttular akşamı, karanlığı. Sırlar denizinde yakamozlandılar. Gül, kendine baktı hayretle… Benliğine kaynamış sahtelikler yumuşuyor, çözülüyordu kemreler. Ne saadetti o!

Son olarak; "İnsanın aldığı darbeler, derinlerde gömülü hazinelerin gün yüzüne çıkmasına hizmet eder, bu sırrı anlamayan da ah vah eder." dedi, Kemal Amca. Gül, şahsen üstüne alındı.

Dükkanı, birlikte kapattılar. Gül, dilinin ucunda eğlenen soruyu soramamıştı. "Odacıkta ne yapıyorsunuz?" diyememişti.

Caddenin köşesinde ayrıldılar. Seksenine gelmiş ihtiyara hayırlar diledi. Sonra kendi yoluna yürüdü…

Sonuna kadar yürümesi gereken bir yol uzanıyordu önünde… Nihayetine erilemeyen yol, yürünmüş sayılmazdı…

– 22 –

Şehir, baharın ipeksi dokunuşlarıyla kendinden geçmiş, bulutlar sevinçten ağlar durur olmuştu. Toprağın helecanı bütün canlıları sarmış, her yandan diriliş türküleri duyulur olmuştu… Cilveleşen kelebekler, kendi rayihalarına gömülmüş çiçekler ve daha neler ne güzellikler diyarıydı bahar…

Gül'ün dirilişi, kışta başlamıştı. Istırap oklarıyla sırtından vurulmuş düşerken, melekler tutmuştu,

kolundan. Karanlığın tasallutu altındaki ışığı sönüyorken Ezeli Güneş doğmuştu, ülkesine… Kimselere duyuramadığı haykırışına cevap gelmişti. Gözyaşları azalmış, teselliyle tanışmıştı, kalbi… O, oraya öbürü şuraya derken çekidüzen gelmişti, fikirlerine…

Nereye, neye tutunacağını bilemeyen her insanın düşeceği çukurlara düşmüş, üstü başı paralanmış, benliği kan revan içinde kalmıştı! Kendine saygısı, hayata sevgisi kalmamış, karamsarlığa gömülüp, boyutsuzluğa inmişti… Artık herhangi bir boyutta değil yokluktaydı. Yokluğun acısını "var olan, varlığından haberdar olan" insan taşıyamazdı ki…

Her türlü ölçü birimini kullanmayı marifet bilip de "hakiki marifetten" uzak düşen ruhun gurbetinden, nihayet dönüyordu…

Metrelerle giyinip, kilolarla yiyen, liralara say eden insanoğlu, kalbindekine ölçü bulamayınca kaosa düşüyordu… Alacağı vereceği ifsada uğruyordu. Buhran bulutları, intihar çiçeklerini yeşertiyordu, bağında… Ölümden kaçıp, ölüm kovalamak garabetiyle perişan oluyordu.

Bütün varlık, kendine biçilen rolü oynuyordu. Rüzgar esecek, ateş yakacak, insan payına düşeni yaşayacaktı…

Babası ve abisi çekilmiş sular gibi gitmiş, dönmemişlerdi. Esma Hanım, hepten eş ve dost gruplarına dalmış, evde Kıymet Kadından başka insan kalmamıştı.

Gül, Esma Hanımın alışveriş fasıllarına yakalanmamak için Çiğdemlere kaçıyor, tehlike geçince eve dönüyordu.

Sahildeki neşeli balıkçıdan her karşılaştığında balık alıyor; Ömerlere götürüyor veya Kemal Amcanın arka bahçesine kurdukları mangalı yakmak için bir vesileleri oluyordu. Gül, küçük Ömer'in ailesiyle tanışmıştı, Ömer'in kavgacı yengesi, paranın hürmetine sessiz kalmış, Ömer'in, Gül'ü; Gül'ün, Ömer'i ziyaretine karışmaz olmuştu. Gül, Ömer'i haftada bir ziyaret ediyor, ihtiyaçlarını görüyordu.

Çiğdem, Gül'ün ney fasıllarına denk gelirse bazen sessizce dinliyor, bazen "çat" diye kapatıyordu. Gül'ü, "eğlenceli" bir şeylere zorlamayı insanlık, arkadaşlık vazifesi sayıyordu. Gül, Çiğdem'in varlığından memnundu. Mühim meseleler, yoğun duygular, ince fikirlerden sıyrılıp; Çiğdem'in diktireceği kıyafete dair ayrıntılara kulak kabartıyordu. Gül, "bugün şunu giy" talimatına genelde itaat ediyor, arkadaşını her vesilede dükkana götürüyordu.

– 23 –

Dükkanın daimi müşterileri oldukça fazlaydı. Fakat bir de bağımlıları vardı. Demirbaşlar diyordu Gül onlara. Seyran, Tolga, Selim. Birbirleriyle pek iyi geçinemeyen, bunu da umursamayan üçlüye, Gül ister istemez katılmıştı.

Önce Seyran, peşinden Selim geldi. Kemal Amca dükkanda değildi. Bir ahbabının cenazesine gitmişti. Gül, erkenci arkadaşlarına:

– Geç kaldınız, dükkanı sekiz buçukta açıyoruz, dedi.

Seyran altta kalır mı?

– Çırak nasılsa dükkanda diyerekten, acele etmedik.

– İyi düşünmüşsünüz.

Selim:

– Çayımız var mı, az sonra Tolga iki arkadaş getirecek dedi.

Gül:

– Bizim çayımız var ama sizinkini bilmem.

– Tamam sizinki de olur.

– Olsun bakalım, dedi Gül.

Gül, fincanları doldurup, önlerine koydu. Seyran, hâlâ etkisinden kurtulamadığı rüyasını anlatıyordu:

– Kendi etimle dolma yaptım, düşünebiliyor musunuz dedi.

Selim:

– Sana uyar. Abuk deneyimlere meraklısındır. Eksantriksin ya.

Seyran yüzünü buruşturdu:

– İnsan kendini yer mi? O kadar da değil.

– Ne kadar dedi Gül.

– Ne, ne kadar?

– O kadar değil diyorsun ya? Sınır diyorum, nereden nereye kadar?

– Ne bileyim ben?

Gül:

– Bilmen gerekmez mi? Ülkenin sınırlarından daha az önemli değil senin sınırların. Görüldüğü üzere

insan ölçüye muhtaçtır. İster eksantrik ol, ister noksantrik.

– Fazla doğru söylüyorsun, dedi Seyran.

Selim'le Seyran aynı bölümde öğrenciydiler. Normal süresinden sarkmış öğrenciliklerinden memnundular. Uzun mesafeli akrabalıkları da vardı. Geçimsizliklerine rağmen Selim, Seyran'ı Kemal Abisine devamlı getirirdi. Söz Tolga'nın annesinden açılınca:

– Neden, Tolga'nın annesini ziyaret etmiyoruz dedi Gül.

– Düşüncesizliğimizden, dedi Selim.

Gül:

– Haklısın, dedi.

Seyran:

– Kendi adına konuş diye çıkıştı.

– Haklısın dedi Gül.

Gül:

– Kemal Amcaya söyleyelim mi?

Selim:

– Bence söylemeyelim. Yormayalım.

– Tamam, söylemeyelim. Önce biz gidelim, sonra duruma göre onunla da gideriz.

– Kadın zincirli deli değil herhalde dedi Seyran.

Selim:

– Evet ama, bütün deliler zincirli değil, dedi imalı.

Gül, müşteriye kalktı. Selim'le Seyran'ın didişmelerinden uzaklaşmak işine gelmişti. Aradığından fazlasını bulan müşteriyi, yollayıp, masaya döndü:

– Didişmeniz bittiyse oturayım. Yoksa, gidip kitap okuyacağım.

Seyran:

– Kemal Baba sana ne söyledi? Bizimle ilgileneceksin, dedi.

– Tamam işte kavga edeceğinize kitap okuyun diyorum. Daha ne yapayım?

Diğer masaya geçti. Kemal Amcasının listelediği kitaplardan birini çıkardı. İhtiyar adam, Gül kızı için yetiştirme programı hazırlamış, odacıkta özel bir raf ayırmıştı. "Bunlar bitince okuyacakların" diye bir liste daha vermişti. Kemal Amcasının ikinci listeyi vermekte neden acele ettiğini kısa süre sonra öğrenecekti.

– Oturmadan önce çayları tazeleyebilirdin, diye seslendi Seyran.

– Görürsem söylerim.

– Kimi?

Gül, cevap vermedi.

Selim:

– Tamam okuruz, kızma, dedi.

Tolga, iki yeni misafiriyle gelinceye kadar dükkan, kütüphaneye dönüştü. Tolga arkadaşlarıyla gelince uykudan uyanır gibi canlandılar.

Tolga'nın misafirleri kendi gibi uzun ve zayıftı. İlk kez böyle bir ortama girdiklerini söylediler.

Seyran:

– Ne varmış ortamda, kitapçı işte dedi.

Gül, Tolga'nın gerildiğini sezdi, Seyran'a "sus" işareti yaptı.

– Özel bir yer, diye cevapladı uzun saçlı olan.

Misafirler, etrafı dikkatle incelediler. Çok da çay içtiler.

– Çayınız enfes, dediler Gül'e.

– Kemal Amcanın özel karışımı.

– Mutlaka tarifini almalıyız, dedi uzun saçlı.

Saçları beline iniyordu. Diğeri sessizliği tercih etmişti. Gidinceye kadar hiç konuşmadı.

Tolga, o güne kadar yapmadığı bir şeyi yaptı. Okuduğu kitaptan bir hikayeyi arkadaşlarıyla paylaşmak istediğini söyledi.

– Dinlerim, dedi uzun saçlı misafir.

Diğerleri dünden hazırdı. Tolga okumaya başladı.

Deniz Kızı

Yılların ötesinde bir zaman, diyarlardan bir diyar varmış. (Tolga, diyar kelimesini çok severim, derken gülümsedi) Denizle kucaklaşmış meçhul bir balıkçı köyü varmış.

Köyün gençleri arasında yiğitlerden bir yiğit varmış. Bu yiğit genç, bir gün arkadaşlarıyla bahse tutuşmuş. Deniz kızı diye bir şey olmadığını ele güne ispatlayacakmış. Fırtına kopmasına yakın denize açılacak, sağ salim geri dönecekmiş. Öyle yapacakmış çünkü deniz

kızı fırtınada ortaya çıkar diye inanırmış köylüler. Onu dinleyenler arasında yaşlı bir ihtiyar da varmış. Delikanlıya bu sevdadan vazgeçmesini söylemiş.

Genç adam yanındaki ihtiyarın söylediklerini duymayacak kadar dalgınmış. Düşüncelerinden sıyrılınca yaşlı dostuna dönmüş:

– Şu deniz kızları ve şarkıları konusunda söylenenlere inanmıyorum. Şarkılarını duyan denizciler kurtulamazmış da falanmış da filanmış da... Deniz kızının olmadığını herkese ispatlayacağım.

Dostu istihzayla gülmüş:

– Her denizci, ömründe bir kere rastlarmış, şarkısını duyduğunda ise işi bitmiştir, derler. Eğer varsalar, bu gece şarkı söyleyecekler. Çünkü fırtına kokusu alıyorum, demiş.

Genç denizci:

– Ne olursa olsun, bu akşam, denize yalnız açılacağım, demiş.

İhtiyar balıkçı, gülümsemesini bozmamış:

– Siz gençler böylesiniz işte. Kendinize çok güvenirsiniz ama düşünmezsiniz ki kazanacaklarınızdan fazlasını kaybedebilirsiniz.

Genç denizci ihtiyar dostunun omzuna elini koymuş:

– Sen merak etme, demiş. Ben kaybetmeyeceğim.

Evet, başkalarının başına gelebilir ama ben herkesten farklıyım, hatası değil midir, belalara davetiye çıkaran, dertleri, sıkıntıları mıknatıs gibi çeken.

Denizci, ihtiyar dostuyla vedalaşmış. Söylediklerine hiç mi hiç kulak asmamış. Evine gidip hazırlanmış.

Genç balıkçı, tehditkar ılık rüzgara rağmen denize açılacakmış. Deniz kızlarının şarkısına meydan okumak istiyormuş. Teknesinin demirini alırken son kez karaya bakmış. Gözleri denizden daha derinmiş… Göz bebeklerinde kalbi görünüyormuş…

Akıllı, tez canlı, mert bir insanmış denizci. Herkes ona kaptan dermiş. Küçük balıkçı köyünde, korkusuzluğuyla tanınırmış. Korkusuzluk bazen insanın başına, çetin korkular yağdırırmış…

Denizci açıldıktan bir süre sonra kara görünmez olmuş. Kaptan, uygun yere geldiğinde ağlarını atmaya başlamış. Gündüz uykusunu alan deniz yavaş yavaş hareketlenmeye başlamış. Bir yandan ağları atıyor, bir yandan denizi dinliyormuş. Bu denizleri şarkılarıyla dillendirdiği rivayet edilen deniz kızı gelmiş aklına…. "Bunların hepsi masal" diye düşünmüş. Deniz kızı diye bir varlığın olmadığından adı gibi eminmiş ve bunu herkese ispatlayacakmış.

Ansızın rüzgar uğultusuna karışan bir ses duymuş. Büyülü ses, hüzünlü bir şarkı taşıyormuş. Rüzgarın hareketiyle azalıp çoğalan bu ses, kaptanın kalbini titretmiş. Ağları atmayı bırakmış, kulak kesilmiş. Ses duyulmaz olmuş lakin adamın içindeki sıkıntı rüzgardan daha hızlı artmış. Bugün buraya bile bile kaderini yaşamaya geldiğini düşünmüş… Kamaraya çekilip uzanmaya karar vermiş. Rüzgarın daha da artacağı ihtimalini düşünmek bile istemiyormuş. "Fırtına şiddetli olmayacak," demiş başını sallayarak.

İnandırmak istediği tek kişi kendisiymiş. Kamarasının kapısına ulaştığı sırada hüzünlü şarkıyı yeniden duymuş. Bu kez, daha yakından geliyormuş, büyülü ses. Karadan çok uzaktayım, diye düşünmüş. Güverteye dönmüş, karanlık sulara bakmış. Bir şey göremeyeceğini biliyormuş; ama bu ses, onu, anlaşılmaz hislere sürüklüyormuş.

– Bal gibi rüzgar sesi, diye bağırmış, kamarasına girerken.

Adama birkaç saatlik dinlenme iyi gelmiş. Uyanınca hemen kalkmamış, sırt üstü uzandığı yatakta biraz daha kalmak niyetindeymiş. Ancak teknenin hızla sallanması üzerine çevik bir hareketle doğrulup yağmurluğunu giyerken denize açılmakla hata edip etmediğini sormaya başlamış kendine... Kendine aşırı güvendiği için pişman olmuş. Kızmış kendine. "Deniz kızından sana neydi?" diye söylenmiş.

Adam, güverteye çıktığında ıslak rüzgar, yüzüne bir kırbaç gibi şaklayarak karşılamış onu. Tekne beşik gibi sallanıyormuş. Mukavemet edebilmek için gerekli hazırlıkları bir çırpıda tamamlamış. Lakin yaklaşan fırtına, bütün hazırlıkları boşa çıkaracak gibi görünüyormuş. Artık, inanmadığı Deniz kızlarının şarkıları eşliğinde öleceğini düşünmüş.

Acı acı gülmüş. Aklı emsallerinden fazlaymış, pehlivan gibi güçlüymüş ama çaresizmiş işte. Beşik gibi sallanan teknenin içinde bebek gibi ağlayıp yalvarsam bana yardım edecek biri var mı acaba derken kafasında şimşekler çakmış. Varlığına inandığı fakat unuttuğu Yaratıcısını hatırlamış. Tam bir çaresizlik

içindeyken hatırlayıvermiş ve O'nu bütün varlığıyla hissetmiş... Bu sırada tekne çatırdamaya başlamış. Teknesine güvenmeyi bırakıp hakiki can simidine sarılmış... Gönülden yükselen iniltilerle, Yaratıcısından merhamet dilenmiş.

Tam bu vecd halinde iken tekneye kadar çıkan bir dalganın etkisi ile savrulup başını teknenin zeminine çarpmış. Kendisini toparlayamadan da azgın suların buz gibi kollarına düşüvermiş. Saniyeler içinde, "Artık her şey bitti" diye düşünmüş. Oysa bitişlerin başlangıçlara hizmet ettiği bir dünyanın evladıymış... Gücünün bittiği yerde, inancı başlıyormuş, Kaptanın...

Her şeyin bittiğini sandığı o anda yine o büyülü sesi duymuş. Benliğini dalga dalga saran sesin sahibini görmüş. Gördüğü bir deniz kızıymış sanki! Sularla birlikte dalgalanan uzun saçları bile seçilir gibiymiş... Esrarengiz gözleri parlıyormuş... Şuurunu kaybetmeden önce hatırladığı tek şey deniz kızının gözleriymiş... Ve kaptana uzattığı elleri...

Yüzünü yakan güneşe açmış gözlerini. Kumların üzerinde, sahile vurmuş birkaç tahta parçası ile beraber yatıyormuş. Neler olduğunu hatırlamaya çalışmış. Çok sürmemiş, fırtınayı, parçalanan tekneyi ve deniz kızını hatırlamış. Doğrulup oturmuş. Yanında duran büyükçe tahta parçasına bakmış. Yoksa bu tahta parçasına tutunarak mı kurtuldum demiş kendi kendine. Şarkısıyla denizcileri şaşırtan ve ölüme sürükleyen deniz kızlarını düşünmüş. Rüzgarın çığlıklara benzeyen sesleri arasında, dalgalar gırtlağına sarılmışken

gördüklerinin ne olduğunu anlamaya çalışmış. Hâlâ yaşadıklarından ve gördüğünden emin olamıyormuş.

Başını öfkeyle sallamış. Deniz kızları kimin umurunda demiş. Artık, hayallerin kavgasına düşüp, gerçeği çiğnediğinin farkındaymış. Kendini hatırlatan, canını bağışlayan Yaratıcısını düşünmüş. Yaratıcısı varmış, hem de her yerde ve her an ona nigehbanmış... Denizlerin, dağların, yıldızların müşfik efendisi...

Birbirine yapışmış dudaklarını aralayarak ayağa kalkmış. Kulaklarından kalbine akıveren büyülü sesi dinlemiş. İnancın sesiymiş bu! Merhameti kudretiyle yarışanın sevgisiymiş..."

Hikaye bitmişti. Kimsenin içinden eleştirmek gelmedi. Beğenmiş görünüyorlardı.

– 24 –

İnsan binasının tuğlalarının devamlı değiştiğini eskiden de biliyordu Gül. Miadını dolduran hücreler yıkıma uğrarken, yenileri imdada yetişirdi. Bu mükemmel değişimde, hayatın düzeni, saniye sekteye uğramıyordu...

Gül'de yenilenen tek şey hücreleri olmadı bu sene... Önce, iyi kötü geçen gençliğinin ortasında sevgi sağanağına tutulmuş, hiç görmediği çiçekler, ağaçlar, yeşillikler yeşermişti, bağında. Sonra, ölüm rüzgarları esiverince, çöle dönmüştü, ülkesi... Kuş uçmaz, kervan geçmez olmuştu, diyarından... Ve sonra öyle dövünüp yandı yakıldı ki feryadı padişaha ulaştı...

Padişah, meğer, yalan baharların gerçek çöllerden daha öldürücü olduğunu görmesi için beklermiş! Yitik mevsimin ağıtına duran faninin (Gül'ün) yanılgısına rahmet etti… Mevsimler arasından huzur mevsimini serdi yamaçlarına… Kâh bir insanın ağzıyla, kâh bir çiçekle anlattı hakikati… "Yeter oynadığın, oyalandığın!" dedi.

Hem içten hem dıştan, bütünlemesine bir değişiklik yaşadı, yaşatıldı… Buna, yeniden doğmak derlerdi. Gözleri, bilmediği dünyalara açıldı. Artık yeni biriydi. Ölümcül yaraları, tatlı birer sızıya dönüşüp, hatıra sandığına saklandılar…

Terastaydı. Bahar meltemlerinin tarlasındaydı. Saçlarını, yanaklarını okşayan güneşi uğurlamaya gelmişti. Sevilenin gelişi de gidişi de güzeldi. Beklemek kavuşmak kadar kutsaldı… Seviyordu, güneşi, akşamı, denizi ve meltemi… Seviyordu, "Sevmen için yarattım." diyeni… Sevgiyi seve seve Vereni… Ve sevgiyi Muhammet (s.a.s.) adında göndereni…

Esma Hanım, düşünce deryasında seyr– ü sefere çıkan kızının, yanına geldi.

Alaycı:

– İşler nasıl gidiyor? Küflenme ereğine ulaşabildin mi?

Gül, oturuşunu düzeltti. Bakışlarını annesine çevirdi:

– Ulaştım. Bak her yerim küf. Harikayım…

– Gerçi son zamanlarda toparladın. Bu iyi. Aklına mukayyet olsunlar diye klinikten yer ayarlamıştım.

– Demek benimle ilgileniyorsun, sahi yeni damat adayı çıkmadı. Performansın düştü Esma Sultan.

– Damat adayları var olmasına var da...

Gül:

– Bence hepsini aynı anda yemeğe çağıralım. Sonra aralarında müsabaka düzenler, seçme yaparız, dedi.

– Damat adayı var da gelin adayı yok.

– Ha şunu bileydiniz.

Esma Hanım, yenilgiye uğramış kumandan gibiydi. Anne kız yan yana, akşamı seyrettiler. Gökyüzü güneşi uğurluyordu. Denizin enginliğini ise anlatmaya ne hacet? Gök ve deniz aynı mücevheratla donatılmış iki güzeldiler... Manzara, müdavimlerini transa geçirecek kadar enfesti! Bir ara yürekleri, şehrin uğultusunu bastıran ezan sesiyle doldu. Ezeli hakikatin ilanıyla hisleri dalgalandı... Minarelerin ışıkları mıydı, gözlerini parlatan?

– Cenk'in ailesi iflas etmiş, duydun mu? dedi annesi.

Gül, tepkisizdi:

– Öyle mi? Geçmiş olsun.

Esma Hanım:

– Dahası, bize geldiklerinde iflasın eşiğindeymişler.

– Bizi kaz gördüler tabii.

– Galiba öyle olmuş.

Gül, içlenmişti:

– Anne, biliyor musun sen benim annemsin.

– Hadi, ciddi misin?

Gül:

– Evet çok ciddiyim. Ninem mirası bana yüklemiş çünkü onu senden almayacağımı biliyordu. Babamın eline geçip, kumar masalarında heder olmasını istememiş. Büyük kadınmış ninem. Tanıyorsun değil mi, annen olur.

Başından kaynar sular dökülmek diye buna derlerdi:

– Vasiyetnameden haberin var mıydı dedi, Esma Hanım.

– İki sene önce avukat beni aradı.

Esma Hanımın kolu kanadı kırılmıştı:

– Yıllardır biliyorsun ve bana sezdirmedin.

– Söylediğim gibi sen annemsin.

– Alt üst oldum, derken zorlandı.

– O dediğin bana da oluyor. Alt üst olmak biz insanlara mahsus.

Esma Hanım, titreyen parmaklarında tuttuğu sigarayı ağzına zor götürdü. Muzaffer duruşu pörsümüş; asaleti, deniz dalgalarına düşmüştü. "Odama gidiyorum." dedi, zor duyulur bir sesle.

Gül, annesinin haline üzülmüş müydü? Evet, içi iğnelenmişti.

Güneş batmış olmasına rağmen, gökyüzü kararmamıştı. Bulutlar seçiliyor lakin ay görünmüyordu. Rüzgardan istifade dolaşan, Hanımeli kokularını duydu. Havayı kokladı.

Kıymet Kadın geldi. Mutfak önlüğü takmasa da yemek kokuyordu.

– Dolma ve salata kokuyorsun, dedi Gül.

– Anana ne oldu dedi Kıymet Kadın.

– Ne olmuş ki?

– Ne bileyim ben, kadın kara habere uğramış gibi.

– Anam iyi, merak etme.

Kıymet Kadın, ültimatomunu vermeden çekilmek istemedi:

– Bana bak, doğru dur, köteği yersin.

– Olur, dedi Gül.

Esma Hanımın, yeniden terasa çıkmak üzereyken, konuşmaları duyup, saklandığı yerden kulak kabarttığını bilmiyorlardı. Kıymet Kadına müdahale etmemek için dudaklarını geveledi. "Deli" doktoruna teslim etmek üzere olduğu kızının civanmertliği karşısında, soğuğa çarpılmış sineğe dönmüştü. Odasına döndü. Çöker gibi oturdu yatağa. İsyan ettiği annesine özlemi, her geçen gün artıyordu. Evlendiğine pişman olduğu kocasını kaybedince üzülmüştü. Doğurduğuna pişman olduğu oğlu kayıplardayken, şimdi doğurduğuna pişman olduğu kızını hiç tanıyamadığını öğreniyordu. Ne çok kaybı ne çok pişmanlığı vardı…

Gül, geç saate kadar terasta oturmuş, Kıymet Kadının gelip gidip sataşmalarına ses çıkarmamış, kitap okumuştu. Odasına geçtiğinde ise hâlâ gözlerinde uyku namına hiçbir şey yoktu.

Yatağına uzanıp, gözlerini yumdu. Yüreğini sıkan, nefesini tıkayan hüznü, teselli bulduğundan beri; Gül'e eziyeti bırakmış, olgun bir dosta dönmüştü… Asalet tamamlayan bir işaret gibi sinesindeki yerini almıştı.

Zamanın öz suyuyla mütemadiyen değişime uğruyordu, duygular. Ya insanın canına can oluyor veya insanı en derin pişmanlık çukuruna bırakılıyorlardı. İnsan nasıl bünyesine aldığı gıdayı evirip çevirip işine yarayanla yaramayanı ayırıyorsa; zamanın öz suyu da hissiyatı çalkalıyor, yağını ayranını ayırıyor, kârı zararı ortaya çıkıyordu. Bugün önemlinin önemlisi bir mesele yarın ufalıp cüceleşebiliyordu. Gül artık aceleci, peşinci değildi. Saniyeler sonrasına kör bir insan olarak, tevekkülün serin sularına bırakmalıydı kor sinesini… Bıraktı da…

Ninesinin mis kokulu eli, Gül'ü bırakmıyordu. Ninesi tebessümle fısıldıyordu; "hadi biraz oyna yavrucuğum" Gül itaatle koşuyor hayat bahçesine… Oyunlar oynamaya…

Ömer, cisimlendi bir köşede. Yanakları allanmış gülleri, seyrediyordu. Gül'ü görünce kokusunu içine çekti. Gül, "sonsuza" dedi gülümseyerek. Ömer, duruşunu bozmadı. Birden en güzel güle dokunmak için uzandı. Uzun parmakları Gül'ün içinden geçti, görünmez oldu. İçinden geçip kaybolan, Ömer miydi yoksa kendi hevesleri mi, bilemedi. Bir bilene bırakmaya, karar verdi. Bir Bileni vardı ya artık!

– 25 –

Akşam kokusu düşmüştü şehrin üstüne. Mahluk denizi dalgalanıyor, soyutla somutun kadim hikayesinin, bir satırı daha diziliyordu. Gül, satır dolduran cümlenin içinde, bir noktaydı. Fark edilmeyecek kadar küçük fakat ifadenin kalbi hükmünde... "Sen öyle bir noktasın ki cümlede; giriş, gelişme ve sonuç senin içinde." diyordu, Kemal Amca.

Gül kitabının son sayfasında, düşüncelere dalmıştı. Kemal Amca:

– Gül kızım, gel bakalım, diye seslendi.

Gül, çantasını alıp kalktı. Dükkanı kapatıp çıkacaklardı.

– Efendim Amca?

İhtiyar sahaf, Gül'ün önüne bir kağıt bıraktı.

– Şu kağıdı görüyor musun?

Gül birkaç cümlesini okuduğu kağıdın vasiyetname olduğunu anladı.

– Evet efendim, dedi.

Kemal Amca:

– İyi ya, dedi.

Kağıdı çekmeceye yerleştirdi. Dükkanı kapatıp çıktılar. Yol ayırımına kadar birlikte yürüdüler. Kemal Amca:

– Üstümde dükkan ve evden başka emanet kalmadı. Dükkanı Tolga'ya, evi de sana bırakıyorum, dedi.

Gül'ün rengi soldu:

– Ne diyorsunuz?

– Vasiyetnamemi gördün. Ev ve içindekilerin nöbetini sana devrettim.

Gül, ne diyeceğini şaşırmış öylece kalakalmıştı.

– Siz?

– Benim fazla zamanım kalmadı. Sevdiklerim yolumu gözlüyor.

Gül, daha fazla dayanamadı. Bulutlanan gözlerinden damlalar yuvarlandı:

– Biz sizsiz ne yaparız dedi hıçkırarak.

– Tekrar görüşünceye kadar emanette emin olacaksınız.

Gül, sessizce ağlıyordu. Ölüm yeniden kapısına gelmiş ve yine en sevdiğinin kapısını çalıyordu. Köşe başına geldiklerinde:

– Hayırlı akşamlar evladım, dedi, Kemal Amca.

– Size de (durakladı) daha, biraz daha bizimle kalmalısınız.

Dönüp, gitmeden önce gülümsedi, ihtiyar. Hayata gülümser gibi gülümsedi... Dünyaya, "Sen beni terk etmiyorsun, ben seni terk ediyorum." der gibi gülümsedi... Ölüme; "Bilerek, isteyerek, severek bekliyorum." der gibi gülümsedi...

Gül, gözyaşlarını eliyle silip gurubu seyretti. Dünyanın ufkuna dolanmış gurupları seyre daldı...

Ölüm, ötelere uzanan geçidin kapısıydı, elbette. Sevdiklerini ötelere göndermişti Gül. Ama insan, dünyaya bir noktasından bağlanmış, dönüp bakar

olmuştu. Ve gördükleriyle kâh ağlayıp kâh gülecekti, vaat edilen gün gelinceye kadar… O günden sonra ise ağlamanın ve gülmenin hakikatine erecek, hakikatin bahtına düşecekti…

Kemal Amca, ışıksız pencereleriyle, gözlerini yummuş yaslı evini görünce gülümsedi. Kapıyı açarken "İç içe geçip ağlayalım." diye fısıldadı…

Gül, ilk gelen otobüse binmedi. Yarısı kırık banka oturdu. Yosun kokulu akşam rüzgarı, yüzünü yaladı. Narin parmaklarıyla yüzünü okumaya çalıştı. "Benimsin sanıyordum." dedi, kendi kendine. Gözlerini yumdu, sahi kendine ait neyi vardı? Ellerinden kayıp giden sevdiklerinden sonra kendi de kayacaktı, parmaklarından. "Sen hiç bir şeyi olmayan bir zavallısın." diyen yılan tıslamasıyla irkildi. Ruhunun derinlerinden geldi cevap; "Sen her şeyi olanın bendesisin, her şeysin."

– İyi misiniz, dedi bir ses.

Gül, düşüncelerinden sıyrıldı. Deniz kokulu rüzgar, kendini hatırlattı. Yanı başında, iri yarı bir adam duruyordu.

– E efendim, dedi.

Adam tekrarladı:

– İyi görünmüyorsunuz, yardım ister misiniz?

Gül:

– Teşekkür ederim, iyiyim. Dalmışım.

Ayağa kalktı. "Bu kız iyi görünmüyor." fikrinde ısrar eden adamın bakışları arasında, otobüse bindi…

Ertesi gün, evden her zamanki saatte çıktı. Fakat her zamankinden farklı bir yere gitti. Kemal Amcasının gittiği hastaneye gidip durumunu öğrenmek istiyordu.

Beyaz ışıklarla üşüyen koridordan birbirini görmeyen insanların arasından geçti. Açık maviyle beyaz, ilaç kokulu nefesini Gül'ün üstüne tutmuş, yüreğini kontrol ediyordu. Asla dokunamayacağı sırrı seyrediyordu, madde... Köle tutup oradan oraya savurduğu ruhları seyre devam ediyordu...

Beyaz ışıklarla üşüyen koridor, "Hoşlanmıyorsun da geldin işte" diye karşıladı Gül'ü. Gül, annesinin basma elbisesine tutunup, irileşmiş gözlerini hayata dikmiş kız çocuğu gibi yürüdü.

İlgili kata çıkıp biraz bekledi. Birkaç hemşireye rica minnet etmesi gerekti. Bir süre sonra, kibar bir doktorun odasındaydı. Dosyaları kaldırırken dükkanın rafına mal dizen esnafa benziyordu doktor. Yeni gelen koliyi nereye koyacağını düşünüyor gibi...

Gül, neden geldiğini, neyi öğrenmek istediğini anlattı. Dert dinleye dinleye dertsiz kalmış doktor:

– Bahsettiğiniz hastayla ekip olarak ilgileniyoruz. Hastalık son aşamasında, iç organların çoğu tükenmiş durumda. Özetle söylemem gerekirse, hastanın fazla zamanı kalmadı. Kendisi durumdan haberdar, dedi.

Hani büyük bir olayı beklersiniz. Zirveyi tutup tavana vuracağınızı düşünürsünüz. Vakit gelir çatar,

olayı yaşar bitirirsiniz ama hiçbir şey hissetmezsiniz. Çünkü tohum henüz atılmıştır ve yeni girmiştir toprağınıza. "Böyle mi oluyormuş?" diye düşünür, olup bittiğine inanamazsınız. Sonra tohumun dalı budağı ufkunuzu tuttuğunda anlarsınız işin boyutunu.

Gül, preslenmiş gibi oldu. Nefes alıp veremediğini zannetti. Göğsünü zorladı. Hayret, nefes alıp verebiliyordu! Bir perde daha kalınlaşmış sesiyle:

– Sevenlerinin yapabileceği bir şeyler yok mu diye sordu.

– Ağrılarını azaltacak ilaçlar verdik. Dediğim gibi, illet birçok organa atlamış. İhtiyarlık da var ki en ölümcül hastalıktır.

– İşin para kısmını düşünmeden her türlü tedaviyi uygulayın, desem.

Gül, bir gün bu cümleyi kullanacağını hiç düşünmemişti. Ama insansan neyi yaşayıp neyi söyleyeceğini asla bilemezsin! Hele senin yerine bilenin yoksa yandın demektir. Neyse ki Gül'ün, Bileni vardı...

– Sizi anlıyorum, ama siz de anlayın, o ihtiyarı kimse kurtaramaz.

Gül hiddetlendi:

– Emin misiniz? Allah'ı unutuyorsunuz.

İnsanı hayrette bırakacak derecede ilgisiz doktor, gözlüğünü taktı:

– Size iyi günler dilerim, dedi.

Doktorun ardından Gül de kalktı. Kemal Amcayla ilgili tahminleri doğrulanmıştı. Karanlığı özleten soğuk ışıklar altında daha fazla kalamazdı. Dışarı

çıkıp güneşi görmeliydi. Hızla koridoru geçti. Güneşi görünceye kadar durmadı. Toprağın coşkusuna uğramış bahçeye çıkınca, durakladı. Derin nefesler aldı. En yakındaki banka oturdu. "İhtiyarlık ölümcül hastalıktır." ifadesi düşmüştü, yankılar koridoruna. Ölüm tomurcuklanıyordu şehirlerde… Ölüm açıyordu, insan…

Dehşete düşmemişti. Üzüntüden çatlayacak hale gelmemişti. Çünkü bugünden sonrası, yarın, illaki vardı, varoluş saltanatında… Yarınsız değildi ki artık… Yarınlar dolusu ümidi, inancı ölçüsünde gücü vardı…

Kıyamet rüzgarları eteklerini savuruyordu. Korkmadığını hissetti. Evet, korkmuyordu. Sevindi. Tutacağı, tutunacağı dal, kıyametten sağlam bir malzemeden müteşekkildi. Beka tohumu vardı, tutunduğunun özünde…

Öğlen ezanı okunuyordu. Güneş, altın saçlarını şehrin göğsüne sermiş, gökyüzü bahar yanaklı toprağa yaklaşmıştı…

Gül, semavi çağrıyı, kulağa kesen benliğiyle dinledi. Her bir hücresine oksijen ulaştı, tazelendi varlığı…

Öğleden sonra, dükkandaydı. Suskunluk denizine gömülmüş, Kemal Amcasını seyrediyordu. Kemal Amca, gülümseyerek yanına geldi:

– Rengin solmuş. İyi misin?

– Size bir şey soracağım.

– Buyur.

– Hiç ölü gördünüz mü?

Kemal Amcası "Bu da nerden çıktı?" demezdi. Özünde, insan olmanın sırrına ermişlerin metaneti vardı.

– Evet, gördüm, dedi.

– Nasıl oluyor?

– Ben mi, ölü mü?

– Ölü.

– Terk edilmiş ev gibi. Soğuk, boş.

Gül:

– Bana öyle geliyor ki, ölüm sebebi şu ya da bu problem değil, asıl sebep ruhun çıkıp gitmesi. Açıklaması zor ama böyle düşünüyorum.

– Elbette.

– Ölüye dokundunuz mu?

İhtiyarın:

– Evet, derken, Gül'ün yüz ifadesini görünce gülümsemesi arttı.

Gül, ilk ameliyatını gerçekleştiren hekime benziyordu.

– Hayat ile ölüm, aynı tezgahtan çıkmış iki eserdir evladım. Birinden korkmuyorsan diğerinden de korkma, dedi, Kemal Amca.

– Doğru söylüyorsunuz. Düşünüyorum da her hastanenin kadrosunda bir tane Kemal Amca olmalı bence.

Kemal Amca:

– İlahi çocuk, sen ne hoşsun! Allah senin iyiliğini versin, dedi.

Gül içtenlikle:

– Sizin de … dedi.

– Öğleden önce Seyran uğradı. Birini ziyarete gidecekmişsiniz, dedi Kemal Amca.

Fakat, akşam olduğu halde kimseden ses çıkmadı. Kapatma saati gelmişti.

– Hadi gidiyoruz, dedi, ihtiyar.

Gül, doluktu. Kemal Amcası, daha ne kadar: "Hadi gidiyoruz." diyebilecekti? Daha ne kadar bir yerlere gidebilecekti Gül? "Hadi gidelim, var olmaya devam edelim." teklifine muhtaçlığını hissetti. Ağlamamak için yutkundu. Etrafa saçılmak için zorlayan hissiyatını, derleyip toparladı. Yavrularına sabır öğütleyen anne gibi parmağı dudaklarında, fısıltıyla; "çok ayıp" dedi. "Ayrılık vakti" diyen sese kulak vermemeye çalıştı.

– 27 –

Akşam yemeğini, Kıymet Kadınla birlikte yiyorlardı. Esma Hanım, evde değildi. Yakında, ilçeye gideceği için, arkadaşlarına veda ziyaretlerine başlamıştı.

– Kıymet Teyze, Sabiha Teyzeden haber alıyor musun?

– Ne haberi olur ki bundan sonra? Nişanlanıp düğün yapacak hali yok ya. Ölürse duyarız herhalde.

– Yapabileceğimiz tek şey, öldüğünü duymak mı?

– Aman be kızım iştahımı kaçırma, akşam akşam.

– İştahın benim elimde değil, senin elinde, dedi Gül.

Kıymet Kadın, başını salladı:

– Yemeğine ye sen. Kılkuyruk kedilere döndün.

Gül:

– Bu sene ilçeye ben de gelmek istiyorum, derken Kemal Amcasını düşündü.

Onu böyle bırakıp gidemezdi. Doktorun söyledikleri olursa, Kemal Amcası "asıl memleketine" dönerse... Son lokma ağzında büyüdü, büyüdü. Dağ kadar oldu! Tabağındaki yemekle arası açıldı... Terasa çıktı. Deniz, koynuna düşen ışıklarla oynaşıyor, ılık bahar akşamının nefesiyle soluklanıyordu şehir...

Ninesinin ölümünden sonra, yıllar süren kaçışında Ömer'e sığınmıştı. Ömer'in gidişinden sonra ise Kemal Amcasına, düşmüştü yolu. Şimdi, Kemal Amcasının gözlerinden bakıyordu, ölüm! Gül'ün gözlerine bakıyor, "İçime gireceksin, içine gireceğim." diyordu... Sığındığı her kuytuda karşısına çıkıyor, her çıkarı çıkmaz, ediyordu. "Aynalar değişir, hakikat değişmez." derdi, Kemal Amcası. Aynalar, insanlar, atlar ve güller... Hakikatin suretinden başka ne vardı, üstlerinde?

"Senden kaçılmayacağını anladım." dedi, muhatabına. "Anlamak bilmektir, yani sevmektir" dedi, hakikat. Haklıydı hakikat... Haklı olduğu için hakikat, hakikat olduğu için haklı...

Kıymet Kadının:

– Gül, telefon sanadır, sözüyle, düşüncelerinden sıyrıldı.

– Gül, ben Seyran. Tolga'nın annesini ziyarete gidiyoruz. Gelecek misin?

– Geleyim, dedi.

– O zaman, yarım saat içinde, büyük parkın orada buluşuyoruz.

Büyük parkın orayı biliyordu. Çiğdem'i de çağırmaya karar verdi. Telefon edip hemen gelmesini söyledi. Çiğdem, her zamanki gibi bir süre söylendi. Daha önce haber verilmesi gerektiğini, plansız olduklarını, biçimsiz bir saat seçtiklerini filan söyledi.

Çiğdem'in Gül'ü alıp buluşma noktasına gitmesiyle Tolga'nın evine ulaşmaları bir saati buldu.

Tolgaların evi, orta halli bir semtin, orta halli bir eviydi. Minnacık bahçeyi çevreleyen çitlere, yediveren gülleri abanmıştı. İki katlı evin, ikinci katındaki demirli pencereden sızan ışığa, baktılar.

Seyran:

– Hapishane penceresine benziyor, dedi.

Selim:

– İyi tanıyorsun.

– Susun, zili çalıyorum, dedi Gül.

Bir kere çalan zilin ardından nefeslerini tutup, beklediler. Camlı ve demirli kapıyı Tolga açtı. Bakışlarında, tanıdıkları bildikleri Tolganınkinden farklı bir şeyler vardı. Tedirginlik mi? Değilse de benzer bir şey.

– Hoş geldiniz, dedi.

Demirli kapının eşiğinden, yukarı uzanan merdivenlere tırmanmadan önce ayakkabılarını çıkardılar.

Basamaklar halıyla kaplıydı. Kucaklarında çiçeklerle teker teker merdivene sıralandılar. Çiğdem:

– Ne o sus pus oldunuz, diye kıkırdadı.

Gül:

– Sen de olsan iyi olur, dedi.

– Peki anneciğim.

Tolga'nın gösterdiği odaya girdiler. Kare şeklindeki oda, güzel döşenmişti. Berjerde oturan kadın, şaşırtıcı derecede Tolga'ya benziyordu. Seyran:

– Tolga'ya ne kadar benziyor, diye fısıldadı.

Çakmak gözlü kadın:

– Tolga bana benzer, dedi.

Odanın diğer ucundaki fısıltıyı nasıl duymuştu? Tolga, araya girdi:

– Annemin duyuları herkesi şaşırtır, dedi.

Sonra arkadaşlarıyla annesini tanıştırdı. Ardına topuz yaptığı saçlarının çoğu ağarmış kadın, kırk– kırk beş yaşlarındaydı. Gençleri, delici bakışlarıyla selamladı. Bizimkiler, daha önce, intiharlar denemiş biriyle tanışmadıkları için çekiniyorlar, kontrollü duruyorlardı.

Semra Hanımın karşısına dizildiler. Tolga'nın, arkadaşlarına mesafeli duruşu, dikkat çekiciydi.

– Nasılsınız Semra Teyze dedi Gül.

– Hastayım.

– Geçmiş olsun.

– Geçeceğini sanmıyorum, dedi, iç çekerek.

– Allah büyüktür, dedi Gül.

Semra Hanım, Gül'e öyle bir baktı ki… Gül başını öne eğdi.

– Kemal Beyin yardımcısı sen misin dedi.

– Evet.

– Çok değerli bir adam. Ama aranızdan ayrılacak.

Çiğdem irkildi:

– Nereye gidecek?

Semra Hanımın bakışları Seyran'a kaydı:

– Senin ailen yok mu?

– Var, memlekette.

– Kimsesiz sandım seni, dedi.

Seyran fırsatı kaçırmadı:

– Öyle sayılırım.

Semra Hanım, hem herkesle ilgili hem de kendi havasındaydı:

– Selim, çocuğum, yaptığım keki yediğini göreceğim, dedi, Selim'e.

Selim:

– Aşk olsun Semra Teyze, yemiyor muyum? derken kızardı. Demek ki yiyor numarasını iyi yapamamıştı.

Çok geçmeden, Semra Hanım, dünya var olduğundan beri oradaymış gibi oturduğu, koltuğundan kıvrakça kalktı.

– Çayları getireyim, dedi.

Gül de kalktı:

– Yardım edeyim.

– Gel kızım, dedi.

Orta halli bir eve göre mutfak hayli geniş ve pırıl pırıldı. Bardakları hazırladılar. Kesilip hazır edilmiş keki, tabaklara Gül koydu.

– Ellerinize sağlık, güzel görünüyorlar.

Semra Hanım birden durdu:

– Keki sever misin?

– Evet, çok severim.

– O zaman gene gel, dedi.

Sonra Gül'ü beklemeden, çay tepsisini alıp çıktı. Gül de tabaklarla peşinden.

Seyran'la Çiğdem kafa kafaya vermiş, fısıldaşıyorlardı. Semra Hanım dönünce suçüstü yakalanmış öğrenciler gibi kızardılar.

Çaylar ve kekler dağıtılıp yeniden oturuldu. Selim:

– Kek gerçekten güzel olmuş, dedi.

– Öyle oldu.

– Dükkanımızı gördünüz mü dedi Gül.

Semra Hanım:

– Hatırlamıyorum.

Biraz durdu:

– Dükkanın içinde ayrı bir bölme var mı diye sordu.

– Evet, var. Arka tarafta bir odacık var.

Seyran tepkilerini Çiğdem'le paylaşıyordu. Dudak bükerek bakıştılar.

Semra Hanım, başka dala konmuştu bile.

Gül'e döndü:

– Kışın nasıl geçti?

Gül gülümsedi:

– Gülün kışı nasıl geçer? Baharı özleyerek.

Hakkında hüküm vermekte zorlandıkları ev sahibi, ilk defa gülümsüyordu:

– Gül, baharı bekler. Ne var ki, kış görmeyen güller baharı da göremez.

Gül:

– Haklısınız, dedi.

Tolga, Kemal Amcasının verdiği kitapları annesine okuyor, okutuyordu. Hasta kadın, bu sene intiharın sözünü bile etmemişti. Amansız hastalığıyla barışma aşamasındaydı.

Kendisiyle konuşur gibi:

– Ben de dirileceğim, dedi, düz bir sesle.

Selim:

– Elbette teyzeciğim. Hepimiz diriltileceğiz. Yaşamaya devam edeceğiz. Gamsız, tasasız, mutlu mesut bir hayat bizi bekliyor.

Seyran cesaretini topladı:

– Mezarlardan birbirine seslenen ölülerin sohbetine benzedi, dedi.

Çiğdem, kaşlarını kaldırdı. Gerçek bir saflıkla:

– Ölülerin sohbetine katıldın mı?

Semra Hanım, Gül'e döndü;

– Kemal Amcana selamımı söyle. Bana gönderdiği

dua kitabını her gün okuyorum. Onun için de okuyacağım.

– Tamam dedi, Gül.

Çiğdem:

– Kemal Amca nereye gidiyor, hâlâ anlamadım dedi.

– Sonra anlatırım, dedi Gül.

Bir yandan da düşünüyordu. Kemal Amcanın durumunu nerden biliyordu bu kadın? Tolga söylemiş olmalıydı. Tolga sezmiş gibi kaşlarını kaldırdı:

– Ben, hiç bir şey söylemedim, dedi fısıltıyla.

– O, anneciğine üzüleceği şeyler söylemez, dedi Semra Hanım.

Konuyu değiştirmek için:

– Yazın bizim çiftliğe sizi de beklerim, dedi Gül.

Annesiyle Semra Hanımın karşılaşmasını düşününce gülesi geldi. Dudaklarını geveledi. Annesini bir güzel benzetirdi Semra Hanım. Hele Kıymet Kadına vereceği cevapları, duymak isterdi.

– Olabilir, dedi, Semra Hanım.

Çiğdem, kendini tutamadı:

– Beni çağırmamıştın.

Gül, kaşlarını çatar gibi yaptı:

– Neden çağırayım? Sen gelmeye mecbursun.

İki saatten fazla oturdular. Semra Hanımın tepkilerini takip ederken yorulmuşlardı. Yalnız Gül, keyif aldığını söylerken samimiydi. Kafasında beliren sorulara rağmen, Semra Hanımla tanışmaktan memnun olmuştu.

Seyran ve Çiğdem, ziyaret süresince müttefik olmuşlar, durmadan fısıldaşmışlardı. Bir deliyle karşı karşıya olduklarını düşünüyorlardı.

Selim, Semra teyzesiyle önceden tanıştığı için, yeni hükümlere girmiyordu. İki üç defa ellerini yıkamak için kalktı.

Gül'ün rahatlığını gören, Tolga'nın tedirginliği kaybolmuş, normal haline dönmüştü. Veda zamanı gelmişti. Daha önce gelmeleri gerektiğini, gene geleceklerini söylediler. Daha doğrusu Gül söyledi. Geçmiş olsun, dilediler.

– Gelirseniz ve beni bulursanız, görüşürüz, dedi, Semra Hanım.

– Siz de gelin. Dükkanda çaylı kahveli sohbetler ediyoruz.

Semra Hanımın son sözü Seyran'a oldu:

– Kimse kimsesiz değildir.

Seyran zoraki gülümsedi.

– İyi geceler, dileyip çıktılar.

Tolga, arkadaşlarını bahçe kapısına kadar geçirdi.

– Teşekkür ederim, dedi arkadaşlarına.

– Gecikmiş bir vazife, dediler.

Çiğdem'in arabasına bindiler. Önce Selim'i bıraktılar.

Çiğdem'in kimi kastettiğini biliyorlardı:

– Böyle biriyle aynı evde uyumaktan korkar insan, dedi.

– Neden?

– Ne yapacağını, ne diyeceğini kestiremiyorsun.

Gül:

– Ben öyle düşünmüyorum. Bizim lüzumsuz suniliklerimizden ari, hoş biri, dedi.

Seyran'la Çiğdem, karşı fikirlerini yol boyunca sıraladılar. Seyran'ı yurduna bırakıp Gül'ün evine geldiler. Gül, kalmasını teklif etti. Çiğdem dünden hazırdı. Arabayı park edip eve çıktılar.

Çiğdem, yatar yatmaz uyudu. Gül, perdeyi sıyırıp, camın kıyısına oturdu. Dolunay vardı. Deniz uslanmış, bulutsuz semada yıldızlar parlıyordu.

Ömer'i düşündü. Mevsimlerden bir mevsimdi O. Gençliğine misafir olmuş, hoş gelmiş sefa gelmiş, sonra gitmişti. Bu diyarda, bu dünyada, gelen gider, doğan ölür, parlayan sönerdi… Var olduğu ülkenin hikayesini öğrenmişti Gül… Doğumundan yıllar sonraydı doğumu…

Ay ışığının Sahibine seslendi. Varlığı müddetince "huzur" diledi… Huzur dolunaylandı gönlünde… Çünkü insanın ufkuna dileği doğardı… Ağaçlara çaput bağlayıp türbelere mum yakanlar; gönlünü huzurun Sahibine bağlayıp sevgi şulelerini tutuştursalardı, kabul olmayan dilekleri kalır mıydı?

– 28 –

Gül, sabah, Çiğdem'in tıslamasına uyandı. Uyurken tıslıyordu bu kız. Kolu bacağı bir tarafa savrulmuş arkadaşına bakarken gülümsedi. Üstünden atladı. Lavaboya gitti, elini yüzünü yıkadı. Suyun

tenine teması, hoşuna gitti. Parmaklarından akan su damlacıklarını seyretti. Nazarını, avucunda oluşan havuzcuğa, daldırdı. Okyanusu kat etti, saniyede. "Su" diye tekrarladı, kendi kendine. Su! Avucundaki havuzcuğu yanağına yasladı. "Ne kadar güzelsin" dedi suya. Su dile geldi: "Yaratanım güzel..."

Kıymet Kadın mutfaktaydı. Kahvaltıyı terasa hazırlamasını söyledi Gül. Odaya döndü. Çiğdem'i uyandırmak için ilk hamlesini yaptı. Çiğdem:

– Uyuyacağım, diye debelendi ama nafile. Yine de uyanması yarım saati buldu.

İki saat sonra yoldaydılar. Çiğdem, Gül'ü, dükkana bıraktı. Ayrılırken:

– Geç kalma hayatım. Sonra, yevmiyenden keserler, dedi.

– Di mi yani dedi Gül.

Çiğdem, uzaklaşan arkadaşına:

– Uyuyacağım, diye seslendi.

Gül:

– Uyku meraklısı tıslak diye cevap verdi.

Gül, Kemal Amcayı, masaya kapaklanmış görünce endişelendi. Uyuyor muydu? Odacıktaki mini battaniyeyi getirip omuzlarına koydu. İhtiyar başını kaldırdı:

– Hoş geldin, evladım.

– Hoş bulduk Amca. İyi değilseniz eve gidin. Ben buradayım.

– Biraz içim geçmiş. İyiyim hamdolsun.

– Kahvaltı ettiniz mi?

– Süt içtiydim.

Gül, çarçabuk kahvaltı sofrası kurdu. Bitki çayını demledi. Oturdular.

İhtiyar sahaf, düşünceli:

– Sen gelmeseydin, ben ne yapardım? Ömrümün son günlerini aydınlattın evladım, dedi.

Gül:

– Sizi bulamasaydım ben ne yapardım? Ömrümü aydınlattınız.

Kemal Amcanın nefesinde bir kelime şekillendi:

– Allah…

Daha ne söylenebilirdi? Dahaların sahibi O'ydu… Söyleneceklerin, söyleyenlerin… Huzur damladı yüreklerine… Kendi aymazlığıyla kirlenmiş insanın, arınmasıydı O… Umutsuz umutların ağına kapılmışların kurtuluşuydu… "İflah olmam, olmayı da istemiyorum." pörsümüşlüğünde, yokluğa yuvarlanan insanın yüzüne bakandı, O… Nasıl bir şerefe nail olduğunu hiç anlamamış beşeri, merhametiyle yuyup yıkayandı, O… "Evet hüsrandayız" haykırışları, dünyanın çatısını zorlarken, teselliler yağdırandı, O…

– Allah, dedi Gül.

Güller Allah demeliydi, bülbüller Allah… Demeli, ölmez baharın solmaz aşıkları olup, yaşamalıydılar…

Sadırları öylesine genişledi ki uzun süre nefes almasalar, olacak gibiydi. Minnet nilüferleri açtı, göllerde… Coşku üveyikleri uçtu, semada…

Gül:

– Dün akşam, Tolga'nın annesini ziyaret ettik.

– İyi yapmışsınız.

– Size selamı var Semra Teyzenin.

Kemal Amca, selamı aldı, başının üstüne koydu.

Gül:

– Bizim kızlar, Semra Teyzenin biraz noksan olduğuna hükmettiler.

"Ne ayıp şey" deyip ucuz yaftalarla idare edenlerden değildi, Kemal Amca. Tepkileri, basit hesaplardan uzaktı.

– Avukattır o Hanım. Hastalığına kadar da çalışıyordu.

– Sahi mi?

– Tabi ya. Çok da zekidir.

– İntihar meselesi kızları şartladı, sanırım. O yüzden, delilik aradılar kadında.

– İnşallah inancına sarıldı. İntiharı geride bıraktı.

– Çok zeki olmak yetmiyor yani?

– İnsan sırf zekasına güvenirse işi zorlaşır. Hatta "çok zeki" olanlar daha ziyade risk grubundadır diyebiliriz. Aldanma ihtimali yüksektir. Yıldız böceği misali, yanıp sönen kıvılcımlarına güvenip, güneşe gözünü kapatırsa, işi biter. Dayanma noktası olmadan ayakta duramaz insan. İlla bir şeyden güç alacak, illa, bir yere tutunacak.

– Anlıyorum.

Kemal Amcası anlattı, Gül dinledi. Gül, değişenlerini düşün-dükçe, değişeceklerini görüyor, "huzur"

mevsiminin uzakta olmadığını hissediyordu. Adını koymakta acele ettiği mevsimin "huzur mevsimi" olduğunu biliyordu artık. Toprağı, hakiki sevgiyle göverecek huzur mevsimine açıktı. Yitiği, yitik mevsimi bulunmuştu nihayet...

İhtiyar adam, yürürken iki kere sendeledi. Arka taraftaki odacığa girdiğinde her zamankinden uzun kaldı. Gül, merak edip kapıyı çaldı:

– Kemal Amca, iyi misiniz?

Az sonra:

– Hamdolsun, sesi duyuldu.

Gül, çıkışta Kemal Amcasına eşlik etti. Evine kadar yanından ayrılmadı. Dönerken:

– Gece size telefon edebilir miyim diye sordu.

– Et evladım. Lakin, vakti tükenmiş bir ihtiyar için kendini üzmemelisin. Çünkü o üzülmüyor.

Gül'ün gırtlağına görünmez düğümler atıldı. Yaşaran gözlerini saklamadı:

– İyi akşamlar Kemal Amca. İsterseniz yarın dükkanı ben açayım. Siz istirahat edin.

– Ben, kitaplar ve sizlerle istirahat ediyorum evladım. Sana da iyi akşamlar.

Gül durakladı:

– Kemal Amca.

– Buyur evladım.

– Dükkandaki odacık var ya?

– Evet.

– Siz, her gün üç kere oraya giriyorsunuz.

– Evet.

– Neden?

Kemal Amca, uygun ifadeyi arar gibiydi:

– Buluşma, huzura alınma, halimi arz etme, soluklanma, terapi...

– Kiminle dedikten hemen sonra, bulduğu cevap zihnini ışıttı.

– Yani siz ibadet ediyorsunuz, dedi, heyecanla.

İhtiyar, tebessümdeydi. Gül'ün heyecanına melekler de gü-lümsüyordu... Tebessümler kanat çırparak geçti, üstlerinden...

– 29 –

Bulutlar tutuşmuş, içten içe yanıyordu. Asuman, renk cümbüşünde, deniz olup bitenden memnun, nazlı nazlı salınıyordu.

Gül, terasta oturduğu yerden gökyüzüne tırmanmış, allara morlara batmış, renk sarhoşu olmuştu... Bulutlar arasında yuvarlanıyordu, güzellik neşesiyle. Neşe diyarının (cennet) varlığını öğrenmişti ya. Neşelenmişti diyarı...

– Prensesin gülümsemesini neye borçluyuz? diyen annesiydi.

– Her şeyini borçlu olduğuna, dedi.

Annesinin makyajsız yüzüne baktı. Çizgileri derinleşmiş, ablaklaşmış duruyordu.

– Anne, makyaj güzelliğini yemiş, dedi.

– Kafamın etini yediğin gibi mi?

– Aynen öyle.

– Senin iki katından fazla bir yaşta olduğumu unutma. Güzellik gidiyor.

– Nereye gidiyor?

Esma Hanım:

– Bilsem peşinden giderdim, dedi.

– Anne.

Esma Hanım, sigarasının dumanını havaya savurdu:

– Evet.

– Kemal Amca ölüyor.

– Anlamadım.

– Ağır hasta.

– Hastane de mi?

– Dükkana gelip gidiyor ama ayakta durmakta zorlanıyor.

– Neden hastaneye yatmıyor?

Gül, ne söylemesi gerektiğini düşündü. Kısaca:

– İstemiyor, dedi.

– Demek ki ölmek istiyor, dedi, Esma Hanım.

Gül, düşünceli:

– Ya da vaktinin bittiğini biliyor.

Esma Hanım, bir şey söylemeden gitti. Gül, düşünceleriyle baş başa kaldı. Az önce oynaştığı manzaraya, ilk kez görüyormuş gibi baktı. Zaman zaman Gül'e kafa tutan, içindeki muhalif ses, ortamını bulmuştu:

– Muhteşem ama sana yabancı, dedi.

Gül:

– Hiç de değil. Yaratıcımız aynı.

Fısıltı:

– O Gücün karşısında savunmasızsın, diye devam etti.

– Değilim. O benim yanımda

İblis:

– Neden seni önemsesin diye tısladı.

– Beni benden fazla önemsediğine bütün kalbimle inanıyorum, duyuyorum, görüyorum, dedi Gül.

Fısıltı:

– Belki de bütün bunlar düzmecedir. Belki her şey gibi yok olup gideceksin.

Bir kalpte, tartışan iki ses olur muydu? Muhakkak biri başkasına, evet, şeytana aitti. Gül, düşmanı suçüstü yakalamıştı:

– Yok olup gidecek olan sensin, bana ait değilsin. dedi.

Fısıltı duyulmaz oldu, bununla beraber, battığı yeri sızlatan diken izi gibi bir iz bıraktı.

Gül, odasına geçti. Saatine baktı. Kemal Amcasını merak ediyordu. Tolgayla konuşmaya karar verdi. Telefonu Tolga, açtı.

– Tolga ben Gül.

Tolga aranmaktan memnundu:

– Nasılsın Gül kız, arkadaşım?

Gül sabırsızlandı:

– Ben iyiyim, sen de iyisin, Kemal Amca nasıl, onu merak ediyorum.

– Onu arasaydın ya.

– Gece arayacağım. Şimdi sen arayabilir misin?

Tolga güldü:

– Az önce aradım. Problem yoktu.

– Tamam, iyi olmuş.

– Kesinlikle.

Gül:

– Geceleri yanında kalsak, daha doğrusu kalsanız, içimiz rahat ederdi. Nöbetleşe olabilir. Bunu seve seve yapacak, beş altı kişi vardır.

– Onu da ayarladık. Yarından itibaren başlayacağız.

Gül neşelendi:

– Çok güzel. Tamam o zaman. İyi geceler. Semra Teyzeye selam.

Tolga, bir şey söyleyecekmiş gibi ikirciklendi.

– Sana da iyi geceler.

Gül'ün gecesi daha iyi olacaktı çünkü Kemal Amcası iyiydi. Müzik çalarından, ney çalmasını rica etti! Kitabını alıp yatağına oturdu.

– 30 –

Seyran, Tolga, Selim öğleden önce geldiler. Tolga, Gül'ün eline bir paket tutuştururken:

– Annem kek gönderdi, dedi.

Gül:

– Sağ olsun, annen senden düşünceli.

– Hem getirelim hem de laf işitelim, dedi Tolga.

Delikanlılar, enerjilerinden bir parçayı, Kemal Amcalarına vermek için didindiler. Ancak ihtiyar sahaf, yıkılmak üzere olan ahşap bir ev gibiydi. Gül, Kemal Amcasının yakınlarından ayrılmıyor, gözünü kolluyordu.

Çay doldurma işini Seyran'a havale etti. Seyran:

– Bizi, evdeki beslemelerden biri sandı, dediyse de çayları doldurup, servis etti.

Masanın etrafına toplandılar. Gül, camlara dayanan güneşi seyrediyordu.

– Güneşin hep yerinde durduğunu biliyor musunuz?

– Öyle öğrenmiştik öğretmenimizden, dedi Seyran.

– Dünya, güneşin çevresinde fır fır dönmeseydi, güneş ya hiç doğmaz ya da hiç batmazdı.

– Gül kızım iyi söyledi, dedi, Kemal Amca.

Selim:

– Sözü nereye bağlayacaksın, Gül kız?

– Biz de o hakikat Şemsinin çevresinde dönersek hayat buluruz. Yoksa bir yanımız yanar, diğer yanımız donar. Ölürüz.

Seyran, Şemsin ne olduğunu öğrenmeden susmadı. Öğrendiği zaman:

– Güneş deseydin ya, dedi.

Kemal Amcalarının son anlarında olduğunu biliyorlardı fakat bu gün olduğunu bilmiyorlardı. İhtiyarın acıları bitmiş, hafiflemiş gibiydi:

– Hepiniz, hakikat bağının gülleri oldunuz, olunuz. Birbirinize destek olmalısınız. Tekrar görüşünceye kadar güzel kalın. İhtiyar Amcanıza dua edin.

Birbirlerine baktılar. Hepsi de hıçkıra hıçkıra ağlayacak bir köşe bulmanın derdine düştü.

Tolga:

– Veda eder gibi konuşuyorsunuz. Yüreğimizi yakmayın, dedi.

Kemal Amca:

– Yanmaz, yanmayın, yanmamalısınız. Sizden yana içim rahat, diye gülümsedi.

Az sonra, Kemal Amcanın dostları sökün etti. Biri gidiyor diğeri geliyordu. Elini öpmeye çalışıyor, kucaklaşıyor, sevgilerini sunuyorlardı.

Gül, Tolga'dan rica etti, onları kimin çağırdığını öğrenmesini, istedi. Tolga'yla Selim gelenlerin arasına karıştı. Seyran ve Gül dip tarafa çekilmiş, şaşkın seyrediyorlardı.

Çetin bile gelip gitti. Ortalık biraz tenhalaşınca, Tolga'yla Selim'i kenara çektiler.

– Neden gelmişler dedi, Seyran.

Tolga dudak büktü:

– Herkesin içinden gelmiş. Özel bir sebebi yokmuş.

Gül:

– Ben anladım. Kemal Amca çağırdı onları. Gelmelerini istedi. Vedalaşıyor, diye, mırıldandı.

– Nasıl çağırdı?

– Dostlar gelse de görüşsek, diyordu. İçten niyaz etti.

Seyran:

– Ne etti, ne etti?

Selim, çocuğunu susturan anne gibi:

– Dua etmiş işte, diye çıkıştı.

– Ha.

Selim:

– Senin etmediğin bir şey, dedi.

– Sana ne, dedi Seyran.

Etmem, dememesi büyük haberdi doğrusu. Gelen giden seyrelince, Kemal Amca odacığa çekildi. Son günlerde olduğu gibi uzun süre çıkmadı. Gül, Seyran'a yaklaştı:

– Odacıkta ne yaptığını öğrendim.

– Ne yapıyormuş?

– Buluşma, huzura alınma, halini arz etme, soluklanma, terapi.

Seyran:

– Meditasyon mu dedi.

– Seyran yüreğimi tüketme lütfen.

Tolga araya girdi:

– Senin yüreğin tükenmemiş miydi?

Seyran Gül'e:

– Ne yapıyormuş söylesene diye çıkıştı.

– İbadet. Meditasyon türü bir ibadet değil. Ezanda bahsi geçen ibadet.

Seyran kaşlarını kaldırdı:

– E yapması gerekir yani.

– Neden?

– İnandığını söyleyen herkesin, gereğini yapması gerekir.

Selim:

– Seyran, kafanı mı çarptın arkadaşım? Bu kadar isabetli konuşmazdın.

– Sen çarpabilirsin dikkat et, dedi Seyran.

Odacığın kapısı gıcırdayınca başlar, o tarafa döndü. Kemal Amcalarının adımlarını izlediler. Gül, yürümeyi öğrenen bebeğine titreyen anne gibi, tetikte bekliyordu. Hisleri alarma geçmiş, dönüm noktası zilleri, çalıyordu.

– Gül kızım, dedi.

– Efendim Amcacığım.

– Kitap okuyalım.

Gül işaret edilen, kitabı ihtiyara verdi. Ortama mezar sessizliği çökmüştü. Masaya çevrelendiler. Kitabın ihtiyarın parmaklarından kayıp düşmesi, göz açıp kapayıncaya kadar bile sürmedi. Uyuyormuş gibi başı öne düştü. Tolga fırlayıp, Kemal Abisini tuttu. Diğerleri donup kalmıştı. Tolga:

– Ambulans çağırın, diye hıçkırdı.

Saniyeler sonra:

– Ben çağırırım, dedi Seyran.

Zorlukla:

– Odacığa, dedi, Kemal Amca.

Selim'le Tolga Kemal Amcayı odacığa taşıdı. Halıya oturttular. Sırtını duvara verdiler. Üstüne çevrilmiş yaşlı gözlere, son kez gülümsedi:

– Hakkınızı helal edin, dedi, zorlukla.

Sonraki söylediklerini duyacak olan gençler değildi. Cananaydı özü, sözü... Sıra canla Cananın vuslatındaydı...

– Allah... oldu son bestesi.

Bir ömürden geriye kalan bir kelime oldu. Ömrün sebebiydi, O kelime... Bütün kelimelerin sahibi bir kelime...

– Tekrar bayıldı, dedi Seyran.

Tolga:

– Mevlasına kavuştu, dedi.

Gül yutkundu:

– Gülümsüyor, dedi.

Tolga:

– Selim yardım et, düz yatıralım.

Sırt üstü uzattılar. Üstüne örttükleri örtüyle perde kapandı. Seyran:

– Ambulans geldi, dedi boğuk bir sesle.

– O can kurtuldu, dedi Gül.

Yolcu uğurlanmış, yapacak iş kalmamıştı. Gül, kalktı, bulabildiği ilk kuytuya sığındı. Olan biteni düşündü. Körük misali inip kalkan bağrına, damlalar indi. Ağladı ağladı. Çömeldiği yerden ayaklar gördü. Giden gelen, duran ayaklar. Ayakların taşıdığı sesler dükkana girip çıktı. Nice sonra gözüne kitap ilişti. Kemal

Amcanın parmaklarından kayan kitap. Kapaklandığı yerde duruyordu. Kalktı, kitabı açık sayfasını kapatmadan aldı. Sandalyeye oturdu. Açık kalan sayfada, iri harflerle yazılmış başlığı okudu: "Haşir Bahsi"

– 31 –

Kemal Amcanın ölümünün üstünden iki hafta geçmişti. Dükkanla Tolga ilgileniyordu. Gene hep beraberdiler.

– Dükkanı bıraktın, dedi Tolga.

Gül:

– Dükkanın benim nezdimdeki vazifesi tamamlandı. Kemal Amca bunu biliyordu. Bununla beraber, tamamen bırakacağımı sanan yanılır.

Seyran:

– Kemal Babanın evi ne olacak?

Gül tatlı sert:

– Birinci katında sen oturacaksın. Okulun bitinceye kadar. Bu da uzun bir süre demektir.

– Hiç de değil. Okul bitiyor, dedi, Seyran.

– Nerden belli?

– Kemal Babama söz verdim, oradan belli.

– Tamam, bizim Ömer üniversiteyi kazanana kadar vaktin var, dedi Gül.

– Benim biraz işim var, diyerek odacığa ilerleyen Tolga'ya:

– Esas mirası sen almışsın, dedi Gül.

Tolga:

– Selim de aldı.

Seyran

– Ne aldınız bakalım dedi.

– Unuttun mu dedi Gül. Kemal Amca odacıkta ne yapıyordu?

– Ha, namazı diyorsunuz.

– Diyoruz, dedi Selim.

Gül, çantasını aldı:

– Ben çıkıyorum. Görüşürüz inşallah, dedi.

– Güle güle, dediler.

Kapıdan çıkarken, geri dönüp baktı. Dünü, bugünü düşündü. Bir kelebek bile bir günlük ömür için onca değişim yaşarken ebedi hayata namzet bir insan için çok şey değildi yaşadıkları. Çok değildi, uçurumlar, çukurlar, karanlıklar ardından kanatlanıp yükselmek, hakikate ermek, erdirilmek… Çok şey değildi, ayazlamış benliğin, inançla, itminanla ığıldayıp erimesi… Çok şey değildi çünkü her şeye gücü yeten, Kudreti Sonsuzun hikâyesiydi bu… Kemal Amcası belirdi hayalinde: "Korkmadan, çekinmeden hayret et, hayran ol, muhabbetle dol ve kurtul." dedi.

– Ne o çakıldın kaldın diye seslendi Seyran.

– Gidiyorum, dedi dalgın.

Çıktı. Öğlen ezanı düşmüştü semaya. Dalga dalga yayılıyordu, Gül'ün şuurunda… İçi bir hoş yürüdü… Davete icabet arzusu doğdu kalbine. Aşka, davet vardı ve icabet etmeliydi. Yitik mevsimin içine girmeli, yitik

mevsim içine girmeliydi. Davete icabet vaktiydi… Aklı, kalbi O diyorken bedeni de O'nu işaretlemeliydi…

– Tam zamanıdır, dedi bir ses.

Vatan haini fısıltı itiraz etti:

– Yapma?

Vicdanı:

– Neden dedi hararetle.

Şeytan tıslaması duyuldu:

– Bir değil iki değil, sürekli olacak. Bıkarsın, sıkılırsın. O yüzden hiç başlama ki gülünç duruma düşmeyesin.

Gül gülümsedi:

– Eğer yapmazsam o zaman komik duruma düşerim. En çok gülen de sen olursun. Kendimi ebediyen aşağılık hissederim. Yapacağım.

Gül, otobüs durağına gelmişti. Otobüs gelince beklemeden bindi.

Her zamanki gibi Kıymet Kadın açtı kapıyı. Gül, artık evdeydi. Yeni bir hayatın dönemecindeydi… Odasına gitti, aldığı kararların heyecanını doyasıya yaşamalı, yalnız kalmalıydı. Bir uçtan diğer uca yürüdü. Gitti geldi. Defalarca gitti geldi. Elektrik akımına kapılmış gibi kıvranıyordu.

Dolabını açtı. Ninesinin hediye ettiği işlemeli örtüyü yanağına dayadı. Sevdi okşadı.

Akıbetinde sürprizler olduğunu hep hissetmişti. Durduğu yere ait olmadığını daima sezmişti… Ve nihayet sürprizler açığa çıkıyordu… .

– Nineciğim, yitik mevsimi buldum. Bulacağımı biliyordun. "Gül kızım, sen hep gül kızım!" duan için teşekkür ederim.

Ömer'i düşündü. Varlığıyla değil yokluğuyla Gül'e aşkı tattıran Ömer'i düşündü. "Söylemek istediklerini Rabbim bana, ölümünle anlattı." diye mırıldandı. "Huzur içinde uyu çünkü ben huzurla uyuyabiliyorum." dedi.

Kemal Amcasını andı, hasretle. "İnşallah eşine ve çocuklarına kavuştun, ebediyen mutlu olursunuz." dedi. Seven, seve seve giderdi. Rabbine severek giden Amcasına, dua etti. Süper kahramanlardan daha kahramandı, Kemal Amcası. Son nefesini cephede ve ayakta vermişti… Onlar ermiş muradına, tabiri şimdi yerini bulmuştu. İnancın ikliminde yaşayıp, her türlü zorluğu nimet bilen, canavardan daha vahşi daha kanlı olan nefislerini alt eden, insanların ardından bir fatiha, bir de "Onlar ermiş muradına." demeliydi.

– 32 –

Gül, ilk defa bir huzur evine geliyordu. Dışarıdan bakınca, hastaneye benziyordu. İçeriye girdiğinde hastaneye benzemediğini anladı ama eve de benzemiyordu. Eve benzetilmeye çalışılmıştı.

İlk rastladığı görevliye aradığı kişinin adını verdi. Adam: "İkinci kata çık filan numaralı odaya bak." deyip yürüdü, gitti.

İkinci kata çıkarken "huzur evi" diye mırıldandı, Gül. Neden huzursuzdu o zaman?

Aradığı odayı bulmuştu fakat aradığı kişi yoktu. Bir başka görevliye sordu. Görevli, ihtiyarların arka bahçede olduğunu söyledi. Arka bahçeye yol bulması uzun sürmedi. Az sonra, masaların etrafında oturan ihtiyarları gördü. Kimi örgü örüyor, kimi gazete okuyordu. Sönmek üzere olan mum ışığı gibi titreşiyorlardı.

Gül'ü görünce fısıldaştılar. Ziyaretçinin kimin gönlünü şenlendireceğini merak etmişlerdi. Atıldıkları ücradan eski hayatlarına tek bağlantı noktasıydı ziyaretçiler. Gül, daha önce gelmediği için hayıflandı. Arkası dönük oturan Sabiha Teyzeyi görünce tanıdı. Seslendi. İhtiyar kadın yavaş yavaş döndü.

Gül:

– Beni hatırladın mı teyzeciğim?

Sabiha Teyze, Gül'e elini vermek yerine öyle bir sarıldı ki Gül bile şaşırdı. Yüzünü gözünü öptü öptü.

– Seni bekliyordum kızım, dedi, ağlamaklı.

– Geleceğimi haber etmedim ki neden bekliyordunuz?

– Rüyamda gördüm.

Gül elindeki paketi açtı. İhtiyar kadının kapaklı bakır sahanı göründü. Mirasçıların çöpe atmasına gönlü razı gelmemiş, alıp saklamıştı. Kapağı kaldırıp böreği gösterdi. Sabiha Teyzenin gözbebeklerinde ışıklar yandı.

– Eski usul değil ama ben yaptım. Bundan sonra da sık sık geleceğim, teyzeciğim.

İhtiyar kadının sevincini anlatmak ne mümkün?

Pörsümüş, buruşmuş yanaklarında gülücükler dalgalandı. Gül'ün ellerini bırakmaya niyeti yok gibiydi.

Gül, kuş sesleriyle, çiçeklerle dolu bahçeye baktı. Oraya buraya saçılmış ihtiyarları seyretti. Dünyanın içindeyken sürgüne uğramış, ama gidecek yer bulamamış gibi duruyorlardı.

Sabiha Teyzesine döndü:

– Sizin elma ağaçları meyvelerini taşıyamıyor. Eğer isterseniz sizi dışarı çıkarıp bize götüreyim. Gözlerinizle görün.

Sabiha Teyze, elma ağacının bütün serüvenini anlattı. Eskiden olduğu gibi cümleleri tekrarlıyordu. Gül, sabırla sıkılmadan dinledi. Sabırla dinledi çünkü kendisini sabırla dinleyen, kâle alan, değer veren Mevlasından böyle öğrenmişti.

Gitmek için ne kadar ısrar ettiyse de Sabiha Teyzeyi ikna edemedi. "Evimi, bahçemi görürsem tahammül edemem." diyordu, ihtiyar. Gül, veda edip ayrıldı.

...

Başta da dediğimiz gibi, uzunca boylu, gür saçlı, buğday benizliydi. Saçlarını at kuyruğu toplardı. Biçimli kaşlarını annesinden aldığını söylerlerdi. Gül, artık biliyordu, kaşını gözünü kimin verdiğini!

İyi bir okuldan mezun olduğunu söylemiştik ya eksik söylemişiz, okula asıl şimdi başlamıştı ve bu okuldan mezun olmak ancak dünyadan ayrılmakla mümkündü. Bu okul imanla hak kazandığı aydınlanma okulu idi... Görünenden ötesine meraklı bakışları muradına ermişti. Açılan perdelerin hayran seyircisiydi...

Akşam oluyordu. Terasa çıktı. Enfes bir yaz akşamını yaşıyordu şehir. Görünmez fırçadan harikulade renkler saçılıyordu, göğe... Fırça görünmüyordu ama Sanatkâr her yerdeydi...

Alı moruna karışmış ufuk çizgisine kilitlendi, bakışları. Hayali, varlığın bütün çatlaklarına sızmış her yere ulaşmıştı, Gül. Lakin dağılmadı, bölünüp parçalanmadı... Her yerden bir isim düştü, şuuruna... Bir ışık aktı, alnına...

Artık, bir hayalin kayboluşuna bütün hakikatleri feda edip zamanını, başta kendine, düşmanlık ve öfkeyle geçirmeyecekti... "Her şeyi dert edecek kadar inançsız değiliz." dememiş miydi, Kemal Amcası?

"Kudreti Sonsuzla beraberken hiçbir derdi kalbime yakıştıramam artık" diye fısıldadı.

Bütün varlık O'nun, Yüce Yaratıcının etrafında dönüyordu... Atlar, güller ve günler; iyiler, kötüler, az iyiler ve az kötüler; pembeler, morlar, aklar, karalar; meyveler, mevsimler, isimler, cisimler; şehirler, ülkeler, diller ve dinler dönüyor dönüyordu... İşte bu dönüş esnasında kâh yan yana geliyor kâh ayrılıyorlardı... Ve asıl mühim olan nelerin yan yana döndüğü değil, neyin çevresinde dönüldüğü ve kimin peyki olunduğu idi...

Unutma Gül! Sen O Şemsin peykisin... Diğer peyklere O Şemsin hatırına yol ver... Ve, yoluna neşeyle devam et... Çünkü nihayetinde yitirdiğin mevsim var... Aşk mevsimi, huzur mevsimi, cennet, cemal var...